

Gjerstad kommune

Saksdokumenter med vedlegg

Kommunestyret

Dato: 15.05.2025
Tid: 08:00
Sted: Kommunestyresalen
Arkivsak 23/888

Her finner du saksframlegg med vedlegg, samt referatsaker, delegerte saker og interpellasjoner om det er slike.

Eventuelle lovlige forfall må meldes snarest på [skjema på vår hjemmeside](#).

Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed fra møtesekretær.

Frammøte på Brokelandsheia Nord kl 08:00 for informasjon.

Saksliste

Godkjenning av innkalling

Godkjenning av sakskart

Referatsaker

25/7 Orienteringer fra ordføreren	3
25/8 Orienteringer fra kommunedirektøren	4
25/9 Spørsmål fra kommunestyrets representanter	5
25/10 NAV Øst i Agder - Oversendelse av rapporter - Gjerstad kommune og fellesdel NAV Øst i Agder	6
25/11 Gjerstad kommune - tilbakemelding årsbudsjett 2025 og økonomiplan 2025-2028	23
25/12 Tilsyn med beredskapsplanlegging i Gjerstad kommune - oversendelse av endelig rapport	28

Orienteringssaker

25/3 Utredning oppvekstsenter - byggteknisk kostnadsberegning og fremdrift	39
25/4 Utsatt iverksetting redusert MVA-sats vann og avløp	88

Politiske saker

25/29 Godkjenning av protokoll fra møte i kommunestyret 27.3.2025	91
25/30 Innbyggerspørsmål	92
25/31 Etableringstilskudd Gjerstad Næringsforening	93
25/32 Flaggreglement for Gjerstad kommune	99
25/33 Endring av tilhørighet i virksomheten for Frivilligsentralen	106
25/34 Søknad om fritak fra politiske verv på grunn av flytting	113
25/35 Solfrid Wasbråten - søknad om fritak fra politiske verv	116
25/36 Årshjul i økonomiplanleggingen fra 2027	119

Interpellasjoner

GJERSTAD KOMMUNE

Stab

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 23/1030-312
Saksbehandler Kai Høgbråt

Utvalg	Møtedato
Kommunestyret	15.05.2025

Orienteringer fra ordføreren

Kommunedirektørens forslag til vedtak
Ingen innstilling.

Vedlegg

Sammendrag

GJERSTAD KOMMUNE

Stab

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 23/1030-313
Saksbehandler Kai Høgbråt

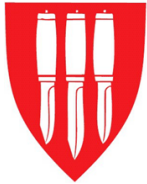
Utvalg	Møtedato
Kommunestyret	15.05.2025

Orienteringer fra kommunedirektøren

Kommunedirektørens forslag til vedtak
Ingen innstilling.

Vedlegg

Sammendrag

GJERSTAD KOMMUNE

Stab

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 23/1030-310
Saksbehandler Kai Høgbråt

Utvalg	Møtedato
Kommunestyret	15.05.2025

Spørsmål fra kommunestyrets representanter

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Ingen innstilling.

Vedlegg

Sammendrag

Kommunestyrets representanter kan, etter kommunelovas § 11-2, stille grunngitte spørsmål til ordfører, herunder også om saker som ikke står på sakslisten.

Den anmodes om at spørsmål sendes ordfører i god tid før møtet. Det tidligere spørsmål kommer inn, det bedre kan svaret bli.

Grunngitte spørsmål er ikke nevnt i kommunestyrets reglement, men ved senere revidering av reglementet vil dette punktet tas med.

Tvedestrand kommune

NAV øst i Agder

GJERSTAD KOMMUNE
Gjerstadveien 1341
4980 GJERSTAD

Unntatt offentlighet ihht § Offl §13, 1.ledd jfr Fvl §13.1

Dato: 12.03.2025
Vår ref: 22/3534-31
Deres ref:
Saksbeh.: Louise Bjorkjendal
Tlf.

Oversendelse av rapporter - Gjerstad kommune og fellesdel NAV Øst i Agder

Vedlagt følger rapporter til Gjerstad

Med hilsen

Louise Bjorkjendal
Leder NAV Øst i Agder

Brevet er ekspedert elektronisk, og har derfor ingen signatur.

Antall vedlegg: 2

Kontaktinformasjon: www.tvedestrand.kommune.no
Postadresse: Postboks 38, 4901 TVEDESTRAND
Besøksadresse: Tjennaveien 30, 4900 TVEDESTRAND

Telefon: +47 37 19 95 00
E-post: post@tvedestrand.kommune.no
Org.nr.: 964 965 781

NAV ØST I AGDER

FELLEDEL FOR ALLE DELTAKENDE KOMMUNER ÅRSBERETNING 2024

Rapporteringsdato 12.03.2025

INNLEDNING

NAV Øst i Agder omfatter kommunene Froland, Gjerstad, Tvedestrand og Vegårshei. I denne rapporteringen gis det informasjon om økonomi og fag for arbeid innen kommunalt ansvarsområde. Det gis også noen andre aktuelle nøkkeltall som påvirker dette.

Rapporteringen er todelt. Den ene er felles og gjelder generelt ansatte og kontorutgifter, mens den andre er pr. kommune og omfatter brukerretta ytelser og aktuelle nøkkeltall.

SAMARBEIDSAVTALEN OG FORDELING AV UTGIFTER

I gjeldende samarbeidsavtale for 2024 heter det blant annet følgende:

Samarbeidsavtalens punkt 4, brukerretta ytelser

Alle direkte henførbare utgifter knyttet til sosiale ytelser til brukere og klienter etter Lov om sosiale tjenester i NAV og Lov om introduksjonsordning inkl. bosetting av flyktninger, belastes den enkelte søkers bosteds- og oppholdskommune etter vedtak gjort av vertskommunen (brukerrettet ytelser).

Samarbeidsavtalens punkt 6, lønn/ansatte og kontorutgifter (blant annet)

Vertskommunen utarbeider forslag til og vedtar et felles budsjett, samt å føre regnskap inkl. revisjon for utgifter og inntekter knyttet til felles drift av samarbeidet for kommunalt ansatte. I fordelingsgrunnlaget for utgifter til deltakerkommunene inngår følgende i andel utgifter knyttet til driften (nettoutgifter):

- Alle direkte personalrealterte utgifter (lønn inkl. pensjon og arbeidsgiveravgift m.m.) for alle kommunalt ansatte i samarbeidet, samt utgifter knyttet til opplæring, veiledning, kurs, kontordrift og reiser som ikke dekkes av NAV Agder.
- Relevante inntekter som kommunen mottar spesielt til samarbeidet.
- Fellesutgifter til ledelse, p.t. 4 årsverk. Det legges til grunn at disse utgiftene fordeles med 50 % på NAV Agder og NAV Øst i Agder. Dette er regulert i egen avtale mellom NAV Agder og vertskommunen.

Det fastsettes et påslag på 1,5 % av netto lønnsutgifter til driften av samarbeidet, som dekker opp for det kostnadmessige det vil kreve mere å ha vertskommuneansvar, enn å være samarbeidskommune. Dette dekker vertskommunens utgifter til støttetjenester som budsjett, regnskap, revisjon, lønn, personal, IKT-brukerlisenser ansatte, post, arkiv, dokumentcenter, fakturering o.l. Hver kommune dekker IKT-lisenser for fagprogrammene. Tvedestrand kommune som avtalepart med leverandør av systemene mottar fakturaer fra leverandørene og viderefakturerer de andre kommunene.

Nettoutgiften for driften av samarbeidet fordeles mellom kommunene etter antall kommunale årsverk.

Kommune	Sosial/gjeldsråd.	Flyktning	Delsum årsverk uten ledelse	Ledelse, kommunal andel	Sum årsverk inkl. ledelse	Andel inkl. ledelse
Tvedestrand	6,60	4,20	10,80	0,50	11,30	39,2 %
Froland	3,40	2,60	6,00	0,50	6,50	22,6 %
Gjerstad	2,60	3,40	6,00	0,50	6,50	22,6 %
Vegårshei	1,70	2,30	4,00	0,50	4,50	15,6 %
Sum	14,30	12,50	26,80	2,00	28,80	100,0 %

ANSATTE

Ansatte, ordinært

Ovenfor er det gjengitt tabellen for antall årsverk og fordelingsprosjenter i 2024. Antall årsverk knyttet til flyktningarbeid følger av bemanningsnormen.

Vi ansatte også en familiekoordinator som jobber spesielt med lavinntektsfamilier. Det er søkt om og innvilget tilskudd til store deler av denne stillingen fra Statsforvalteren. Resten dekkes av vakanser. Dette er en prosjektstilling som vi vurderer er viktig for at vi skal komme ordentlig videre med utjevning av sosiale forskjeller. Familiekoordinator jobber med familier i alle kommunene i samarbeidet.

Sykefravær

Sykefravær	Kommune			Stat		
	Totalt	Korttid	Langtid	Totalt	Korttid	Langtid
1. kvartal	10.50%	2,5%	7,98%	5,5 %	1,7%	3,79%
2. kvartal	10,74%	0,65%	10,09%	7,2 %	1,53%	5,73%
3. kvartal	8,05%	0,72%	7,33%	12,2 %	1,93%	10,71%
4. kvartal	10,61%	1,45%	9,16%	4,6 %	0,94%	3,61%

Det har vært høyt sykefravær gjennom hele 2024. Det jobbes systematisk med oppfølging av sykemeldte og nærværarbeid er tema i ledermøte og i møte med fagforeningene. Det vurderes om det skal settes inn spesifikke tiltak. Det jobbes for å kartlegge hvilke tilretteleggingsmuligheter som finnes. Når sykefraværet er såpass høyt er det også fokus på hvordan vi kan jobbe smartere for at ikke belastningen på de som er igjen på jobb skal bli for stor.

Det var jevnt over også høyt sykefravær i 2023. Det er fokus på hva som kan være arbeidsrelatert fravær og det har det vært lite av. I de tilfellene har man tidlig dialog med den sykemeldte om tilretteleggingsmuligheter.

Økonomi, lønn og sosiale utgifter

Regnskap og budsjett for hele 2024 ble slik:

KOSTRA-art	Regnskap 2024	Budsjett hele året	Avvik (bud.- regnskap)	Forbruk i %
010 fastlønn	15 786 930	17 222 000	1 435 070	92 %
020 lønn til vikarer	224 949	0	-224 949	
030 lønn til ekstrahjelp	1 426 799	0	-1 426 799	
040 overtidslønn	25 504	0	-25 504	
090 pensjonsinnskudd mv.	3 411 609	2 838 000	-573 609	120 %
099 arbeidsgiveravgift	2 723 917	2 825 000	101 083	96 %
270 andre tjenester	824 196	940 000	115 804	88 %
350 kjøp fra kommuner	442 046	0	-442 046	
550 avsetning til bundne driftsfond	72 000	0	-72 000	
700 refusjon fra staten	-1 642 677	-1 043 000	599 677	157 %
710 sykelønnsrefusjon	-1 644 859	0	1 644 859	
Sum (netto)	21 650 416	22 782 000	1 131 584	95 %

Utgifter på KOSTRA-art 270 og inntekter på 700 gjaldt ledere i NAV Øst i Agder. NAV stat og NAV Øst i Agder lønner to ledere hver og sendte refusjonskrav til hverandre.

Kommunene og staten har dekket halvparten av lederlønningene hver.

Avsetning til bundne driftsfond gjelder mottatt tilskudd til familiekoordinator som ikke er brukt opp i 2024.

Kjøp fra andre kommuner gjelder kjøp av gjeldsrådgivertjenester knyttet til Gjerstad og Vegårshei. Det er opprettet hjemler til dette, men det er valgt å kjøpe tjenesten fra Ressurssenteret inntil videre.

Pensjon: I budsjettet for 2024 var det forutsatt 16,3 % pensjon KLP. Avregning for 2024 viste at satsen ble 20,0 %. Ekstra belastet pensjon og arbeidsgiveravgift er 711 000,-.

Lønn til ekstrahjelp skulle i stor grad vært ført som fastlønn og er en feilføring.

Det har vært en innsparing på lønn fordi vi har latt en stilling stå vakant grunnet en tilpasning av driften til redusert bemanning i 2025. Det har vært sykefravær som man i liten grad har erstattet med vikarer. Dette er gjort fordi kommunene har vært i en vanskelig økonomisk situasjon og signalet har vært at enhetene må holde igjen vakanser.

Tabellen under viser fordelingsnøkkelen for kommunene, regnskap, budsjett og avvik for hele året. Som det fremgår av tabellen, var det en innsparing på nettolønn på 1,1 mill. kroner i 2024.

Kommune	Fordelings-nøkkel	Regnskap 2024	Budsjett 2024	Avvik (bud.-regnskap)
Tvedestrand	39,2 %	8 494 781	8 938 771	443 990
Froland	22,6 %	4 886 379	5 141 771	255 392
Gjerstad	22,6 %	4 886 379	5 141 771	255 392
Vegårshei	15,6 %	3 382 877	3 559 688	176 810
Sum	100,0 %	21 650 416	22 782 000	1 131 584

I samarbeidsavtalen punkt 6 fremgår det at hver kommune skal betale til Tvedestrand kommune et påslag på 1,5 % av netto lønnsutgifter. Beløp til påslaget er ikke tatt med i tabellen.

KONTORUTGIFTER, REISE, TOLK MV.

Tabellen under viser utgifter til kontordrift, reiser og tolk, den delen som de fire kommunene skulle betale for. Andelen av kontorutgifter som ble viderefakturert NAV stat er ikke med i oppsettet.

Kontorutgifter, tolk og reiseutgifter	Regnskap 2024	Budsjett 2024	Avvik (bud.-regnskap)
105022 - Kilometergodtgjørelse - trekkpliktig	64 406,53	50 000,00	-14 407
110000 - Kontormateriell	24 077,24	10 000,00	-14 077
110001 - Faglitteratur/tidsskrifter/aviser	11 794,12	4 000,00	-7 794
111500 - Matvarer	7 930,15		-7 930
111501 - Matvarer til bevertning	2 987,49	5 000,00	2 013
112000 - Samlepost annet forbruksmaterieill, varer og tjenester	8 066,51	25 000,00	16 933
112002 - Velferdstiltak ansatte	14 114,80	5 000,00	-9 115
113000 - Post, banktjenester, telefon, internett/bredbånd	7 343,36	3 000,00	-4 343
113002 - Porto	6 631,25	4 000,00	-2 631
114000 - Annonser reklame informasjon		3 000,00	3 000
115000 - Opplæring, kurs (inkl. opphold, ikke reise)	7 132,71	22 000,00	14 867
116001 - Kilometergodtgjørelse - opplysningspliktig	170 362,75	200 000,00	29 637
117000 - Transportutgifter, drift av egne og leide transportmidler	22 659,51	20 000,00	-2 660
117001 - Vedlikehold biler	5 649,13	4 000,00	-1 649
117003 - Drivstoff og olje	13 846,98	14 000,00	153
117009 - Forsikring og årsavgifter biler og anleggsmaskiner	6 954,00	7 000,00	46
117010 - Transportutgifter (buss, tog, fly, taxi, leiebil, ferge)	31 993,00	10 000,00	-21 993
118501 - Personforsikring	13 358,00		-13 358
119502 - Renovasjon	13 183,51	8 000,00	-5 184
120000 - Kjøp av driftsmidler (inventar og utstyr)	21 910,87	30 000,00	8 089
120002 - Datautstyr		15 000,00	15 000
120004 - Telefon-/telefax apparater		30 000,00	30 000
121000 - Kjøp og leie av transportmidler	136 450,36	55 000,00	-81 450

122000 - Leie av driftsmidler (inventar og utstyr)	99 093,25	10 000,00	-89 093
124000 - Serviceavtaler, reparasjoner og vaktmestertjenester		6 000,00	6 000
127001 - Konsulenttjenester	1 990,00		-1 990
127003 - Tolketjenester	433 686,75	400 000,00	-33 687
127007 - Bedriftshelsetjenester		7 000,00	7 000
142900 - Merverdiavgift som gir rett til mva.kompensasjon IA	12 234,96		-12 235
170000 - Refusjon fra staten	-33 000,00		33 000
172900 - Kompensasjon for merverdiavgift IA	-12 234,96		12 235
177002 - Kaffepenger ansatte	-1 380,00		1 380
Sum	1 091 242	947 000	-144 242

Forbruket var på 115 % av budsjettet.

I 2024 pågikk det en ombygging av lokalene på lokasjon i Froland. Ombyggingene ble foretatt for å ivareta sikkerhet til brukere og ansatte. Her kom det på noen utgifter til utstyr som skjermer og annet nødvendig inventar. Det sjekkes alltid ut hva som finnes av brukt utstyr som kan flyttes eller overtas fra andre i forkant av innkjøp.

Den andre store utgiftsposten er transport/ reise. Veilederne forflytter seg mellom kommuner for å følge opp brukere. I 2024 ble det leaset inn en bil til som skal brukes av veilederne i oppfølgingsarbeid. Vi håper dette vil gi en innsparing på reisekostnader.

Det er et overforbruk på tolketjenester. Budsjettet for 2024 ble økt betraktelig, men det er fortsatt et merforbruk. Bruk av tolk er viktig og nødvendig for å sikre god integrering og for at vi skal ivareta oppgaven med bosetting på en forsvarlig måte. Vår erfaring er at det er behov for tolk i større omfang enn først antatt og at det er behov for å bruke tolk over lengre tid.

Det er sprekke på 144 242,- på budsjett for kontor, tolk og reise. Det er forsøkt spart på poster, som f.eks. kontorutgifter, opplæring. Det har vært holdt endel opplæring gjennom 2024, men denne er i hovedsak gjennomført med interne ressurser fra NAV- systemet.

Tabellen under viser hver kommunes andel til kontorutgifter, reise, tolk mv.

Kommune	Ford.nøkkel	Regnskap 2024	Budsjett 2024	Avvik (bud.- regnskap)
Tvedestrand	39,2 %	428 161	371 566	-56 595
Froland	22,6 %	246 287	213 733	-32 555
Gjerstad	22,6 %	246 287	213 733	-32 555
Vegårshei	15,6 %	170 507	147 969	-22 538
Sum	100,0 %	1 091 242	947 000	-144 242

HMS

NAV Øst i Agders første driftsår har vært krevende for ansatte. Det har vært et høyt sykefravær, men i 2023 og 2024 har dette gradvis gått nedover.

Disse resultatene viser utfordringer knyttet til psykososialt og organisatorisk arbeidsmiljø.

I forbindelse med medarbeiderundersøkelsen MUST som ble gjennomført høsten 2023 har det vært jobbet med endring av organisering i kontoret. Undersøkelsen viste utfordringer knyttet til psykososialt og organisatorisk arbeidsmiljø.

I Arbeidet med ny organisering har alle ansatte vært involvert og kunnet påvirke hvordan kontoret best kunne rigge seg for å løse Navs oppdrag.

Høsten 2024 ble ny organisering landet.

Det er også gjennomført fysisk vernerunde ved alle lokasjoner i 2024.

Det er gjort utbedringer på fysisk sikkerhet ved alle lokasjoner i løpet av tiden Nav Øst i Agder har vært i drift. Det er gjennomført sikkerhetsopplæring og brannøvelser. Det er kommet på plass grensesnitt, årshjul og opplæringsplan for nyansatte.

Medarbeidersamtaler ha vært gjennomført med alle ansatte i alle team.

MBA har fast møter en gang pr. måned for å sikre god ansattinvolvering. I MBA er både kommunalt og statlige ansatte representert gjennom tillitsvalgte. NAV-leder og en teamleder er med på hvert møte samt verneombud.

I 2023 kom den siste teamlederen på plass og vi ser at det å ha hele ledergruppen på plass er positivt for kontoret.

Avvik: Det er meldt inn 18 avvik i 2023. Avvikene er lukket.

NAV ØST I AGDER

GJERSTAD KOMMUNE, BRUKERRETTA YTELSER OG NØKKELTALL ÅRSBERETNING 2024

Rapporteringsdato 12.03.2025

Innledning

Det vises til generell omtale i rapporten som er felles for alle kommunene. Der informeres det om at det lages en delrapport som omhandler lønn/ansatte, kontorutgifter mv. som er felles for alle kommunene og en delrapport pr. kommune som omhandler den aktuelle kommunens brukerretta ytelser og andre aktuelle nøkkeltall.

Av samarbeidsavtalen fremgår det at hver kommune skal betale det beløpet som kommunens innbyggere har mottatt i ytelser.

Når SSB publiserer statistikk oppgis ikke data når antallet er tre eller færre. I dette dokumentet kan det være nøkkeltall under dette nivået. Hver kommune må få vite sine tall selv om de er lave. Dere må hensyn ta dette i den videre distribusjon av rapporten.

Brukerretta ytelser

Distrikt Gjerstad, sosial inkl. KVP

Konto	Regnskap 2024	Revidert budsjett 2024	Forbruk i %
108902 - Kvalifiseringsstønad	126 146	100 000	
127000 - Andre tjenester (som inngår i egenproduksjon)	1 900		
147010 - Sosialhjelp - husleietilskudd	86 703		
147011 - Sosialhjelp - livsopphold	1 277 570	2 250 000	
147012 - Sosialhjelp - nødhjelp	294 519		
147013 - Sosialhjelp - ekstraordinære tiltak	31 805		
147014 - Tilskudd til boutgifter	653 715		
152000 - Utlån egne midler	211 285		
192000 - Mottatte avdrag på utlån, andeler mv. av egne midler	-211 285		
192001 - Mottatte avdrag på sosiale utlån	-329		
Sum	2 472 029	2 350 000	105 %

Utbetalingene pr. måned var slik:

- Januar 294.963 kroner
- Februar 244.096 kroner
- Mars 150.007 kroner
- April 234.901 kroner
- Mai 195.052 kroner
- Juni 279.522 kroner
- Juli 224.950 kroner
- August 204.676 kroner

- September 75.580 kroner
- Oktober 282.839 kroner
- November 148.245 kroner
- Desember 137.196 kroner

Nøkkeltall distrikt Gjerstad, sosial inkl. KVP:

	01.01.24- 30.04.24	01.05.24- 31.08.24	01.09.24- 31.12.24	01.01.24- 31.12.24
Antall brukere som har mottatt økonomisk sosialhjelp i løpet av perioden	57	52	43	83
Herav brukere under 30 år	15	11	6	19
Antall deltakere i KVP i programmet i løpet av perioden	0	1	1	1
Antall saker gjeldsrådgivning-gjelder både distrikt sosial og flyktning i perioden	16	16	16	23

Kommentarer nøkkeltall:

Tabellen viser antall brukere som har fått utbetaling av økonomisk sosialhjelp i perioden. Det kan være alt fra en engangsutbetaling, f.eks. nødhjelp til livsopphold over en periode. Det er noen store barnefamilier som lever av økonomisk sosialhjelp over tid. I disse sakene er det fokus å forsøke å bryte negative sosiale mønstre ved bl.a. å sikre at barna har en fritidsaktivitet.

Det har gjennom 2024 vært registrert at det har kommet flere søknader fra personer som man tidligere ikke så søknader fra, f.eks. lønnsinntakere. Mange av de som mottar sosialhjelp over en periode gjør det i påvente av statlige ytelser. I slike tilfeller søkes det om refusjon fra staten.

Endel mottakere av sosialhjelp må også suppleres fordi den statlige ytelsen ikke dekker alle livsoppholdsutgifter. Det er særlig unge mottakere av AAP som er under 25 år som trenger dette da denne ytelsen er redusert.

For de unge som mottar økonomisk sosialhjelp vil det stilles vilkår for utbetaling. Det gjøres jevnlig internkontroller for å sikre at unge som kan være i aktivitet er det. Det er fokus på å gi ungdom som mottar økonomisk sosialhjelp arbeidsrettet oppfølging mot jobb eller utdanning. Alle NAVs virkemidler tas i bruk i dette arbeidet.

I oppfølgingen jobbes det med kartlegging av arbeidsevne for å sikre rett oppfølging og ytelse til enhver tid og sikre at man kommer i rett aktivitet.

Antall som mottar økonomi og gjeldsrådgivning har holdt seg stabilt høyt gjennom hele 2024. Det er fokus på å tilby denne tjenesten til brukere som man ser har behov.

I rapport for 2. tertial ble det anslått et merforbruk på kr. 350 000. Forbruket ble på kr. 2,5 millioner og et merforbruk på kr. 120 000,-.

Distrikt Gjerstad, flyktning inkl. KVP

Konto	Regnskap 2024	Revidert budsjett 2024	Forbruk i %
108902 - Kvalifiseringsstønad	0	100 000	
111501 - Matvarer til bevertning	3 629		
112000 - Samlepost annet forbruksmateriell, varer og tjenester	8 512		
112003 - Velferdstiltak brukere	1 575		
117010 - Transportutgifter (buss, tog, fly, taxi, leiebil, ferge)	341 331		
120000 - Kjøp av driftsmidler (inventar og utstyr)	469 484		
137000 - Kjøp fra andre som erstatter egen tjenesteproduksjon (private)	950		
142900 - Merverdiavgift som gir rett til mva.kompensasjon IA	1 030		
147010 - Sosialhjelp - husleietilskudd	95 716		
147011 - Sosialhjelp - livsopphold	2 569 951	4 300 000	
147012 - Sosialhjelp - nødhjelp	19 250		
147013 - Sosialhjelp - ekstraordinære tiltak	126 272		
147014 - Tilskudd til boutgifter	915 890		
152001 - Sosiale utlån	68 000		
172900 - Kompensasjon for merverdiavgift IA	-1 030		
192001 - Mottatte avdrag på sosiale utlån	-79 500		
Sum	4 541 059	4 400 000	103 %

Utbetalingene pr. måned var slik:

- Januar 408.677 kroner
- Februar 292.822 kroner
- Mars 672.810 kroner
- April 310.043 kroner
- Mai 507.523 kroner

- Juni 444.340 kroner
- Juli 370.277 kroner
- August 279.851 kroner
- September 454.114 kroner
- Oktober 259.630 kroner
- November 309.394 kroner
- Desember 231.578 kroner

Nøkkeltall distrikt flyktning Gjerstad, inkl. KVP:

Flyktninger	01.01.24- 30.04.24	01.05.24- 31.08.24	01.09.24- 31.12.24	01.01.24- 31.12.24
Antall flyktninger som har mottatt økonomisk sosialhjelp i perioden	43	42	48	61
Herav under 30 år	9	7	9	12
Antall flyktninger i KVP i perioden	0	0	0	0
Antall deltakere i Intro i perioden	23	28	32	41
Antall flyktninger som er bosatt i løpet av perioden, jfr. Kommunestyrevedtak	12	8	15	35
Familiegjenforeninger	0	0	0	0
Antall flyktninger i 5- års perioden	88	96	100	88 pr. 31.12.2024

Kommentarer til nøkkeltall:

Antallet flyktninger som har mottatt økonomisk sosialhjelp har vært ganske jevnt gjennom 2024. Flere har avsluttet deltakelse i Intro. I disse tilfellene er vår erfaring at det fortsatt ofte er behov for språkopplæring, men da uten introstønad. I slike tilfeller har flyktningen krav på tiltakspenger fra NAV, men må som oftest suppleres med økonomisk sosialhjelp da satsen er lav og dekker ikke alle utgifter til livsopphold.

En del av de som kommer som flyktninger fra Ukraina er pensjonister. Disse har sosialhjelp som kilde til sitt livsopphold. Pensjon fra Ukraina er på mellom kr. 500,- og kr. 900,- pr. måned.

Det er politisk vedtak på å bosette 35 flyktninger og alle disse ble bosatt.

I rapport for 2. tertial ble det anslått et merforbruk på kr. 600 000,-. Resultatet ble et merforbruk på kr. 140 000,-.

Det er fokus på å gi flyktninger arbeidsrettet oppfølging for at de så tidlig som mulig skal komme ut i jobb. Pr. 31.12.24 var 18 % av de fordrevne fra Ukraina bosatt i Gjerstad i arbeid. Deltakelse på introduksjonsprogrammet regnes ikke som arbeid i denne sammenheng. Snittet i Agder er på 21 %. Totalt så er 69 % av flyktningene som er registrert som arbeidssøkere etter intro i NAV Øst i Agder i arbeidsrettede tiltak. Vår erfaring er at flyktningene har behov for mer norskopplæring enn man forventet.

Gjerstad, introduksjonsstønad

Konto	Regnskap 2024	Revidert budsjett 2024	Forbruk i %
108901 - Introduksjonsstønad	5 392 403	5 990 000	
Sum	5 392 403	5 990 000	90 %

Utgiftene pr. måned er slik:

- Januar 276.121 kroner
- Februar 379.381 kroner
- Mars 305.391 kroner
- April 387.455 kroner
- Mai 418.366 kroner
- Juni 421.388 kroner
- Juli 517.039 kroner
- August 537.452 kroner
- September 496.110 kroner
- Oktober 551.233 kroner
- November 551.232 kroner
- Desember 551.232 kroner

Det har vært et mindreforbruk av introduksjonsstønad på kr. 598 000,- . I rapport for 2. tertial ble det anslått en innsparing på kr. 900 000,-.

Mindreforbruket skyldes i hovedsak noen bosettinger som kom sent på året og som medfører at flyktningene ikke starter på Introduksjonsprogrammet før i 2025.

I budsjettet for 2024 var det nok forutsatt flere månedsutbetalinger på nyankomne flyktninger enn det som faktisk ble tilfellet.

Prosjekt miljøarbeidere Gjerstad

Konto	Regnskap 2024
101000 - Fast lønn	85 244
103001 - Lønn engasjement/prosjektarbeid	588 101
105022 - Kilometergodtgjørelse - trekkpliktig	12 372
109002 - Arb.givers andel KLP - pensjon	141 860
109050 - Gruppelivsforsikring	1 161
109900 - Arbeidsgiveravgift	108 784
111501 - Matvarer til bevertning	516
112002 - Velferdstiltak ansatte	630
113000 - Post, banktjenester, telefon, internett/bredbånd	1 703
116001 - Kilometergodtgjørelse - opplysningspliktig	35 579
117000 - Transportutgifter, drift av egne og leide transportmidler	416
118501 - Personforsikring	618
127003 - Tolketjenester	8 079
142900 - Merverdiavgift som gir rett til mva.kompensasjon IA	426
171000 - Sykelønnsrefusjon	-54 693
171002 - Feriepenger sykelønn	-5 760
172900 - Kompensasjon for merverdiavgift IA	-426
Sum	924 612

Det er ikke fastsatt noe budsjett.

Utgiftene pr. måned er slik:

- Januar 146.813 kroner
- Februar 78.141 kroner
- Mars 127.683 kroner
- April 142.335 kroner
- Mai 124.532 kroner
- Juni 6.876 kroner
- Juli 145.486 kroner
- August 121.986 kroner
- September 501 kroner
- Oktober -150 kroner
- November 0 kroner
- Desember 30.410 kroner

I desember ble avregning pensjon for hele 2024 ført, det forklarer forbruket den måneden.

Kommentar til Prosjekt Miljøarbeidere Gjerstad:

Prosjekt Miljøarbeidere fulgte opp flyktninger mens de er i 5- års perioden. I løpet av 2024 hadde alle deltakerne nådd 5- års perioden og er dermed skrevet ut av prosjektet. Prosjektet ble avsluttet for alle deltakerne 24.08.2024. Derfor har fokus vært å få til en god overføring til barneverntjenesten som fortsatt følger opp noen av deltakerfamiliene.

Generell kommentar til NAV Øst i Agders samlede arbeid

Det er et lite overforbruk i utbetalt økonomisk sosialhjelp i 2024. Vi ser også at det har vært et stabilt høyt antall brukere som søker om og får innvilget økonomisk sosialhjelp. 2023 og 2024 har vært et økonomisk utfordrende år for mange. Strømutgifter og matvareprisene har økt. Dette ser vi påvirker utbetalingene av økonomisk sosialhjelp.

Ved beregning av økonomisk sosialhjelp har den veiledende livsoppholdssatsen økt fra 01.10.24. I tillegg skulle ikke lengre barnetrygden regnes som inntekt ved utmåling av stønadsbeløp fra 01.10.2022. Dette påvirker fortsatt også størrelsen på utbetalingene.

Sosialhjelpssaker drøftes hver uke i tverrfaglig team i kontoret og alle vedtak kvalitetssikres av fagansvarlig før godkjenning. Det gjøres konkrete og individuelle vurderinger i hver sak. I saker hvor det er mulig, etterstrebes en likebehandling for like situasjoner, som eksempelvis briller, konfirmasjon, fritid og lignende for at dette skal holdes på et fornuftig nivå. Det gjøres jevnlig vurderinger om brukere har rett til andre ytelser enn sosialhjelp, som for eksempel arbeidsavklaringspenger, tiltakspenger, støtte fra Lånekassa, bostøtte fra Husbanken, uføretrygd, kvalifiseringsprogram og lignende.

Det er hele tiden fokus på å gjøre riktige vurderinger. Vi har hatt en økning i klagesaker som har gått til Statsforvalteren. I 9 av 10 saker får Nav medhold i våre vurderinger.

Det har vært fokus på å gi brukere økonomisk råd og veiledning. Dette gjelder også for veiledere som ikke jobber direkte med økonomisk sosialhjelp, men for å kunne jobbe forebyggende og forhindre at flere blir avhengig av økonomisk sosialhjelp.

Normalt så vil det være en representant for en familie som søker sosialhjelp på vegne av en hel familie. Tallet på innbyggere som blir berørt av økonomisk sosialhjelp vil derfor være høyere enn tallet i tabellen over viser.

Saker som involverer barn har et spesielt fokus og barnets beste er hele tiden det viktigste. Det jobbes mot at barn og unge ikke skal bli skadelidende på bakgrunn av foreldrenes økonomiske situasjon. Det jobbes for å bryte uheldige sosiale mønstre. NAV Øst i Agder ansatte 01.06.23 en familiekoordinator som jobber med hele familien som fokus. Familier i målgruppen er lavinntektsfamilier og målet er å bryte negative sosial mønstre.

01.07.2023 ble det innført en ungdomsgaranti i NAV. Denne skal sikre at ungdom mellom 16-29 år skal få en fast kontaktperson og tett og individuell oppfølging fra NAV. Det er nå etablert et eget ungdomsteam som jobber spesielt med denne gruppen.

Tett oppfølging av brukere mot aktivitet, jobb og utdanning er hele tiden i fokus for å få ned utgifter til sosialhjelp.

Det har vært en liten nedgang i antall KVP- deltakere totalt for samarbeidet og disse er avsluttet til jobb, andre ytelser eller skole.

Aktivitetsplikt:

Lov om sosiale tjenester i NAV § 20 a sier at det skal stilles vilkår om aktivitet for personer under 30 år som mottar økonomisk sosialhjelp. Aktuelle tiltak for aktivitet kan være kommunale tiltak, statlige tiltak, utdanning, arbeid m.m. En del i denne gruppen vil motta introduksjonsstønad, og der vil kravet om aktivitet være oppfølging på norskopplæring.

Det kan være unntak for aktivitet i noen tilfeller, for eksempel knyttet til utfordrende helsesituasjon.

Et av hovedmålene med loven er at bruker skal bli selvforsørget. Vi må derfor tilpasse aktiviteten til bruker, slik at en er avhengig av økonomisk sosialhjelp kortest mulig tid. Det er vesentlig for en veileder å ha kunnskap om hvordan en gjør man god kartlegging av bruker og dens omgivelser, samt ha god kjennskap om tiltaksapparatet til NAV. Dette har vært fokusområder i 2024. Vi ser at dette er et av områdene hvor vi drar nytte av å ha blitt et større fagmiljø som følge av sammenslåingen.

Statsforvalteren i Agder

Vår dato:

02.04.2025

Vår ref.:

2025/346

Deres dato:

Deres ref.:

Gjerstad kommune

Gjerstadveien 1335
4980 GJERSTAD

Saksbehandler, innvalgstelefon

Jostein Nordhus, 37 01 78 64

Gjerstad kommune - tilbakemelding årsbudsjett 2025 og økonomiplan 2025-2028

Kommunestyret i Gjerstad kommune har i møte 12.12.2024 vedtatt årsbudsjett for 2025 og økonomiplan for perioden 2025-2028.

Kontroll av om kommunen skal registreres i ROBEK-registeret

Ifølge brev datert 03.01.2024 fra Kommunal- og distriktsdepartementet er Statsforvalteren pålagt å kontrollere om kommunen skal registreres i Register om betinget godkjenning og kontroll (ROBEK) på grunnlag av økonomiplanen og årsbudsjettet.

For den 4-årige økonomiplanen skal hvert enkelt år vedtas i balanse. Dersom ett eller flere av årene i økonomiplanen viser et merforbruk, som er «finansiert» med inndekning i et etterfølgende år, vil dette anses som en økonomiplan i ubalanse og være grunnlag for innmelding etter kommunelovens § 28-1 første ledd bokstav b, selv om økonomiplanperioden sett under ett er i balanse.

Etter kommunelovens § 28-1 første ledd bokstav a skal en kommune som vedtar et driftsbudsjett med merforbruk, meldes inn i ROBEK.

Nærmere om «ufordelte innsparinger»

I brev datert hhv. 03.01.2024¹ og 07.11.2024² omtaler departementet regelverket rundt eventuelle «ufordelte innsparinger» i budsjett og økonomiplan. Omtalen i brevet datert 7. november utdyper omtalen i brevet datert 3. januar. I brevene omtaler departementet regelverket og tydeliggjør hva som regnes som «ufordelte innsparinger». Formålet med brevene er å bidra til at kommunestyret og fylkestinget treffer vedtak om økonomiplan og årsbudsjett i tråd med reglene, og unngår at kommunen eller fylkeskommunen unødvendig bryter med balansekravet og kvalifiserer for registrering i ROBEK som følge av en praksis med å vedta «ufordelte innsparinger».

¹ [ROBEK - Inn- og utmelding og statlig kontroll - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/14-4-budsjettering-av-innsparinger-i-okonomiplanen-og-arsbudsjettet/id3074185/)

² <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/14-4-budsjettering-av-innsparinger-i-okonomiplanen-og-arsbudsjettet/id3074185/>

E-postadresse:
sfagpost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Postboks 504,
4804 Arendal

Besøksadresse:
Fløyveien 14, Arendal

Telefon: 37 01 75 00
www.statsforvalteren.no/agder
Org.nr. 974 762 994

Statsforvalteren gjengir her kort innholdet fra brevene og hva det betyr for kommunene:

Hva er «ufordelte innsparinger»?

Etter kommuneloven § 14-4, 3.ledd er ett av de grunnleggende kravene til økonomiplanen og årsbudsjettet at de skal settes opp i balanse (balansekravet). Kommunestyret har plikt til å foreta prioriteringer innenfor balansekravet. I dette ligger det også en plikt til å fastsette hvilke budsjettområder i kommunen som skal ha ansvaret for eventuelle innsparinger.

Et innsparingskrav må altså fordeles på budsjettområdene etter kommunestyrets prioritering og redusere de ulike bevilgningene i bevilgningsoversikten for at budsjettet eller økonomiplanen skal oppfylle kravet om budsjettbalanse. Dette bygger på at bevilgningene i årsbudsjettet er bindende slik de er vedtatt (§ 14-5 første ledd), at kommunestyret har budsjettmyndigheten, herunder plikt til å foreta prioriteringene, og ikke kan delegere dette til underordnet organ (§ 14-2 og § 14-4 andre ledd).

Det foreligger ufordelte innsparinger dersom budsjettet eller økonomiplanen er satt opp med et innsparingskrav i form av en (teknisk) inntekstpost eller en (teknisk) post for reduserte utgifter/bevilgninger, men der innsparingskravet ikke er fordelt på de enkelte budsjettområdene (tjenesteområdene).

Det foreligger også ufordelte innsparinger dersom et innsparingskrav som nevnt foran er lagt inn midlertidig på ett budsjettområde, og det samtidig er klart at kommunestyret eller fylkestinget på et senere tidspunkt må ta stilling til hvordan innsparingskravet skal fordeles ved å redusere bevilgningen på andre budsjettområder (tjenesteområder).

Dersom kommunestyret i tillegg legger opp til at underordnet organ eller administrasjonen skal fordele innsparingskravene, vil dette dessuten være brudd med delegeringsforbudet.

Hva blir konsekvensen dersom «ufordelte innsparinger» blir vedtatt av kommunestyret?

Dersom årsbudsjettet og/eller økonomiplanen inneholder «ufordelte innsparinger», det vil si innsparingskrav som ikke er fordelt på budsjettområdene i form av reduserte bevilgninger, innebærer dette at kommunestyret eller fylkestinget ikke ivaretar plikten til å foreta prioriteringer. Budsjettering med «ufordelte innsparinger» vil være brudd på prioriteringsplikten og kravet om budsjettbalanse. Brudd på balansekravet er derfor grunnlag for registrering i ROBEK, ref. punkt 4.1.1 i departementets brev datert 3.januar 2024.

Statsforvalteren har kontrollert Gjerstad kommunes vedtak om årsbudsjett 2025 og økonomiplan 2025-2028, og ikke funnet grunnlag for innmelding i ROBEK.

Statsforvalteren har ellers følgende kommentarer til vedtatt årsbudsjett og økonomiplan:

Frie inntekter og utbytte

- Frie inntekter

Den nyeste versjonen av prognosemodellen til kommunenes organisasjon (KS) versjon «Prok2500KS» (datert 10.03.2025) tar utgangspunkt i og er oppdatert på grunnlag av Stortingets vedtak om saldering av statsbudsjett 2025 og nysaldering av statsbudsjett 2024, og er videre basert på endelig skatteinntang for 2024, folketall per 01.01.2025 og framskriving av folketall basert på SSB's middelalternativ (MMMM).

Ut fra dette er prognosen at kommunen får et rammetilskudd og skatt på formue og inntekt på til sammen 215,7 mill. kroner for 2025. Kommunen har tatt utgangspunkt i forslag til statsbudsjett og KS-modellen (en tidligere versjon dog), og budsjettert med rammetilskudd og skatt på formue og inntekt på til sammen 213,6 mill. kroner for 2025. Kommunens anslag ligger dermed 2,1 mill. kroner under prognosen fra KS datert 10.03.2025.

Videre i økonomiplanperioden ligger kommunens anslag under den samme versjonen av KS-prognosen med hhv. 2,6 mill. kroner, 2,6 mill. kroner og 2,4 mill. kroner for årene 2026-28.

- Utbytte fra Å Energi

Agder-kommunenes utbytte fra Å Energi utgjør 70 % av «underliggende IFRS-resultat» fra to år forut for utbetalingen av utbyttet. Dvs. at utbetalingen av utbytte i 2025 skjer på bakgrunn av det underliggende IFRS-resultatet for 2023, som var 2,506 mrd. kroner. I tillegg til dette kommer et tilleggsutbytte på 1,1 mrd. kroner for Agder Energis tidligere eiere som følge av at Agder Energi relativt sett hadde et bedre resultat enn Glitre Energi i 2021, og justering for ulik utbyttepolitikk. Tilleggsutbyttet fordeles jevnt over 3 år, fra 2023-2025.

Totalt gir dette gir et utbytte for Gjerstad kommune på 11,17 mill. kroner for 2025. Dette er i samsvar med det beløpet Gjerstad kommune har budsjettert med for 2025.

For resten av økonomiplanperioden har kommunen budsjettert med et årlig utbytte fra Å Energi på 5,91 mill. kroner. Dette er i tråd med utbyttegultvanslagene fra Å Energi.

Gjerstad kommune har også handlingsregler rundt utbytteutbetalinger fra Å Energi, og omtaler disse i budsjett- og økonomiplandokumentet på følgende måte:

«Kommunestyret gjorde 19.05.2022 følgende vedtak: *Kommunedirektøren legger følgende til grunn for fremtidige budsjettprosesser:*

1. Dersom utbytte fra Agder Energi overstiger kr 4.000.000 avsettes overskytende til generelt disposisjonsfond.
2. Dersom utbytte fra Agder Energi utgjør mindre enn kr 4.000.000 hentes differansen mellom dette beløpet og faktisk utbytte fra generelt disposisjonsfond i den grad dette finnes.

Det er hvert år i økonomiplanen forutsatt at utbyttet vil overstige nevnte kr 4 mill, og avsetning av overskytende til disposisjonsfond fremgår av linje 21 i Bevilgningsoversikt drift.»

Obligatoriske talloppstillinger etter budsjett- og regnskapsforskriftens § 5

I budsjett- og regnskapsforskriftens § 5 stilles det krav om følgende obligatoriske talloppstillinger for årsbudsjettet og økonomiplanen:

- Bevilgningsoversikt drift iht. § 5-4, 1.ledd
- Spesifisert fordeling av «Sum bevilgninger drift, netto» iht. § 5-4, 2.ledd (ref. post 6 i bevilgningsoversikt drift)
- Bevilgningsoversikt investering iht. § 5-5, 1. ledd
- Spesifiserte bruttobeløp med delsummer for postene 1 tom. 4 i bevilgningsoversikt investering, iht. § 5-5, 2. ledd:
 - Post 1: Investeringer i varige driftsmidler
 - Post 2: Tilskudd til andres investeringer
 - Post 3: Investeringer i aksjer og andeler
 - Post 4: Utlån av egne midler
- Økonomisk oversikt etter art - drift iht. § 5-6

Gjerstad kommune har i tråd med dette utarbeidet obligatoriske oppstillinger for hele økonomiplanperioden 2025-2028. Gjerstad kommune har ikke utarbeidet egne delsummer for bruttobeløpene for post 1-5 iht. § 5-5, 2.ledd.

Finansielle måltall jfr. kommunelovens § 14-1c

Kommunelovens § 14-1c stiller et krav til at kommunen skal ha «finansielle måltall for utviklingen av kommunens økonomi». Statsforvalteren har registrert at Gjerstad kommune per i dag har følgende økonomiske måltall/handlingsregler:

- Netto driftsresultat skal hvert år i økonomiplanperioden være positivt, og i gjennomsnitt for de 4 årene utgjøre minimum 1,75 % av brutto driftsinntekter.
- Disposisjonsfond fratrasket akkumulert premieavvik skal senest ved utløpet av år 3 i økonomiplanperioden utgjøre minimum 5 % av brutto driftsinntekter.

Utvikling i kommunens økonomi, gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser jfr. kommunelovens § 14-4

- Utvikling i driftsresultat

Netto driftsresultat i 2025 er positivt og utgjør 6,95 mill. kroner eller 1,93 % av brutto driftsinntekter. Budsjettert netto driftsresultat i 2025 ligger dermed 0,18 prosentpoeng høyere enn kommunens eget måltall på 1,75 % av brutto driftsinntekter, og oppfyller da også delmålet om å være positivt. I resten av økonomiplanperioden budsjetterer kommunen med positivt netto driftsresultat på hhv. 0,89 % i 2026, 0,65 % i 2027 og 0,77 % i 2028.

- Utvikling i disposisjonsfond

I økonomiplanperioden legger kommunen opp til å avsette til sammen 15,3 mill. kroner til disposisjonsfond. Dersom dette gjennomføres, vil kommunens samlede disposisjonsfond utgjøre rundt 23 mill. kroner ved utgangen av økonomiplanperioden (tilsvarende ca. 6 % av brutto driftsinntekter i 2025-kroner). Dette er høyere enn kommunens eget måltall på minimum 5 % av brutto driftsinntekter. Dette er samtidig innenfor den generelle anbefaling om et disposisjonsfond på 5-8 % av brutto driftsinntekter.

- Gjeldsutvikling

Kommunen anslår at netto lånegjeld ved utgangen av 2028 vil utgjøre 449 mill. kroner. Kommunen har i skrivende stund ikke eget måltall eller handlingsregel for gjeld. Dette vil i så fall tilsvare ca. 125 % av brutto driftsinntekter. Dette er høyere enn Statsforvalterens generelle anbefaling om at netto lånegjeld bør utgjøre maksimalt 75 % av brutto driftsinntekter.

- Andre vesentlige langsiktige forpliktelser

I § 14-4, andre ledd stilles det krav til at kommunen i budsjettet og økonomiplanen skal vise utviklingen i «andre vesentlige langsiktige forpliktelser». I forarbeidene nevnes leie- og leasingavtaler og forpliktelser om å yte tilskudd til andre som eksempler på langsiktige forpliktelser. Kommunen har ikke beskrevet langsiktige forpliktelser i økonomiplandokumentet, og Statsforvalteren går da ut fra at kommunen ikke har slike forpliktelser.

Avslutningsvis

Statsforvalteren minner også om at dersom det skjer vesentlige endringer i inntekts- eller utgiftsposter skal budsjettet revideres.

Side: 5/5

Med hilsen

Monica Bjørkholt Breive (e.f.)
justis og kommuneøkonomidirektør
Seksjon justis og kommuneøkonomi

Jostein Nordhus
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Sørlandet kommunerevisjon IKS

Postboks 63 4801 ARENDAL

Statsforvalteren i Agder

Vår dato:

04.04.2025

Vår ref.:

2024/11675

Deres dato:

Deres ref.:

GJERSTAD KOMMUNE

Gjerstadveien 1341
4980 GJERSTAD

Saksbehandler, innvalgstelefon

Yngve Årøy, 38 17 62 50

Tilsyn med beredskapsplanlegging i Gjerstad kommune - oversendelse av endelig rapport

Statsforvalteren i Agder viser til gjennomført tilsyn med beredskapsplanlegging i Gjerstad kommune 12. februar 2025 og foreløpig rapport oversendt 3. mars 2025.

Vi ba om tilbakemelding på den foreløpige rapporten innen 25. mars. Ingen tilbakemelding er mottatt, og vi oppfatter dermed at kommunen ikke har kommentarer til faktagrunnlaget som ligger til grunn for funnene. Vedlagt oversender vi derfor den endelige rapporten etter tilsynet.

Vi ber nå om en plan fra dere for hvordan avvikene skal lukkes. Denne planen ber vi om å få oversendt innen fredag 2. mai 2025.

Med hilsen

Yngve Årøy e.f.
fylkesberedskapssjef
BeredskapBengt Henriksen
seniorrådgiver
Beredskap*Dokumentet er elektronisk godkjent*

Vedlegg: Rapport etter tilsyn med beredskapsplanlegging i Gjerstad kommune

E-postadresse:
sfagpost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/meldingPostadresse:
Postboks 504,
4804 ArendalBesøksadresse:
Fløyveien 14, ArendalTelefon: 37 01 75 00
www.statsforvalteren.no/agder
Org.nr. 974 762 994

Statsforvalteren i Agder

Rapport fra tilsyn med beredskapsplanlegging

i

Gjerstad kommune

Virksomhetens adresse: Gjerstadveien 1335, 4980 Gjerstad
Tidsrom for tilsynet: 09.12.24 – 04.04.25
Kontaktperson i virksomheten: Beredskapskoordinator Atle Nærdal

Sammendrag

Denne rapporten beskriver merknader som ble påpekt innen de reviderte områdene. Systemrevisjonen omfattet følgende områder:

Kommunens beredskapsplanlegging, herunder om

- planene for kriseledelse og forberedelser for krisehåndtering er tilfredsstillende
- planene er samordnet
- planene baserer seg på risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS-analyser) i kommunen
- planene dekker behovene som er avdekket i ROS-analyser
- planene er implementert, kjent og øvet og om ansvarslinjer er klare
- planene og ROS-analysene revideres og oppdateres i henhold til krav.

Statsforvalteren er opptatt av at tilsynet er relevant i forhold til aktuelle samtidige hendelser som kan påvirke kommunens krisehåndtering. Det var derfor også fokus på

- kommunens rutiner for ivaretagelse av beredskapsmessige hensyn i samfunns- og arealplanleggingen
- kommunens bevissthet rundt og prosedyrer ved utfall av kraftforsyning og elektronisk kommunikasjon
- kommunens arbeid med evaluering av planverk
- krisekommunikasjon.

Det ble påvist 3 avvik og 5 merknader ved dette tilsynet:

Avvik 1:

Kommunens overordnede beredskapsplan er ikke revidert iht. lov- og forskriftsbestemmelser.

Avvik 2:

Kommunen har ikke et system for opplæring.

Avvik 3:

Kommunen kan ikke dokumentere evalueringer etter øvelser og hendelser.

Merknad 1:

Kommunen bør revitalisere beredskapsrådet.

Merknad 2:

Kommunen bør oppdatere den langsiktige øvingsplanen.

Merknad 3:

Kommunen bør lære opp flere medarbeidere på RAYVN.

Merknad 4:

Kommunen bør etablere trygghetspunkter.

Merknad 5:

Kommunen bør inngå samarbeidsavtaler med eksterne aktører som kan bidra i krisehåndteringen.

Dato: 04.04.2025

Yngve Årøy
revisjonsleder

Bengt Henriksen
revisor

Innhold

Sammendrag	1
1. Innledning	4
2. Beskrivelse av virksomheten	4
3. Gjennomføring	5
4. Hva tilsynet omfattet	5
5. Funn	6
6. Hovedinntrykk	7
7. Regelverk	9
8. Dokumentunderlag	9
9. Deltakere ved tilsynet	10

1. Innledning

Rapporten er utarbeidet etter systemrevisjon med Gjerstad kommune i perioden 09.12.2024 – 04.04.2025. Revisjonen inngår som en del av Statsforvalterens planlagte tilsynsvirksomhet i 2024.

Statsforvalteren er gitt myndighet til å føre tilsyn med kommunal beredskapsplikt etter sivilbeskyttelseslovens (SBLs) § 29, jf. forskrift om kommunal beredskapsplikt (FKB) § 10.

Formålet med systemrevisjonen er å vurdere om virksomheten ivaretar ulike krav i lovgivningen gjennom sin internkontroll. Revisjonen omfattet undersøkelse om:

- hvilke tiltak virksomheten har for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelse av lovgivningen innenfor de tema tilsynet omfatter
- tiltakene følges opp i praksis og om nødvendig korrigeres
- tiltakene er tilstrekkelige for å sikre at lovgivningen overholdes.

En systemrevisjon gjennomføres ved granskning av dokumenter, ved intervjuer og andre undersøkelser.

Rapporten omhandler avvik og merknad som er avdekket under revisjonen og gir derfor ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens arbeid innenfor de områder tilsynet omfattet.

- **Avvik** er mangel på oppfyllelse av krav gitt i eller i medhold av lov eller forskrift
- **Merknad** er forhold som ikke er i strid med krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift, men der tilsynsmyndigheten finner grunn til å påpeke mulighet for forbedring

2. Beskrivelse av virksomheten

Gjerstad er en innlandskommune med 2400 innbyggere. Kommunen er Agders østligste og grenser til Risør i sør, Vegårshei i sørvest, Nissedal i nordvest, Drangedal i nord og Kragerø i øst. Gjerstad er kommunesenter og er også et av kommunens to tettsteder sammen med Eikeland. Høyeste punkt er Solhomfjell på 587 m.

Verkstedindustri er kommunens viktigste industribransje med 91% av industriens ansatte. Kommunen har noe tømmerindustri. Jordbruket står for 4% av arbeidsplassene, hovedsakelig med husdyrhold. Ellers preges næringslivet av servicenæringer. Brokelandsheia er kommunens viktigste næringsområde. Over halvparten av de yrkesaktive i kommunen har arbeid utenfor kommunen.

E18 og Sørlandsbanen går gjennom Gjerstad. Fylkesvei 418 er kommunens viktigste interne veiforbindelse, fra Gjerstad tettsted til Akland i Risør.

Gjerstad er en kupert kommune og derigjennom noe rasutsatt. Deler av kommunen ligger under marin grense og det kan være områder med kvikkleireforekomster.

Gjerstad kommune er organisert i fem enheter samt stab, økonomisjef, næringssjef, skolefaglig rådgiver og kommuneoverlege. Kriseledelsens faste medlemmer er

kommunedirektør, ordfører, leder for stab/informasjonsleder, tjenesteleder for teknisk drift, kommuneoverlege og leder for evakuert- og pårørendesenter (EPS).

Helhetlig ROS-analyse er fra 2021. Overordnet beredskapsplan ble revidert i 2022.

Forrige tilsyn med beredskapsplanlegging i Gjerstad kommune var i 2021.

3. Gjennomføring

Systemrevisjonen omfattet følgende aktiviteter:

- **Revisjonsvarsel** ble utsendt 09.12.2024.
- **Dokumentasjon** ble oversendt 10.01.2025.
- **Formøte** ble avholdt 27.01.2025.
- **Program og administrative bestemmelser** ble oversendt 28.01.2025
- **Åpningsmøte** ble avholdt 12.02.2025.
- Åtte personer ble **intervjuet** 12.02.2025.
- **Sluttmøte** ble avholdt 03.03.2025.
- **Rapport** ble utsendt 04.04.2025.

4. Hva tilsynet omfattet

SBL fastslår i § 14 at kommunen plikter å utarbeide en helhetlig ROS-analyse. I denne skal kommunen kartlegge hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe i kommunen, sannsynligheten for at de inntreffer og hvordan de kan påvirke kommunen.

I følge § 15 skal kommunen utarbeide en beredskapsplan basert på den helhetlige ROS-analysen.

FKB gir nærmere bestemmelser om den helhetlige ROS-analysen og om beredskapsplanen.

§ 2 gir minimumsbestemmelser om ROS-analysens innhold, om involvering av andre relevante aktører og om detaljanalyser der det er relevant.

§ 3 gir bestemmelser om helhetlig og systematisk samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid på bakgrunn av helhetlig ROS-analyse, herunder at kommunen skal utarbeide langsiktige mål, strategier, prioriteringer og plan for oppfølging.

§ 4 gir detaljkrav til innholdet i kommunens overordnede beredskapsplan (OBP). Planen skal være basert på den helhetlige ROS-analysen, den skal samordne og integrere øvrige beredskapsplaner i kommunen og den skal være samordnet med andre relevante offentlige og private krise- og beredskapsplaner.

§ 6 gir bestemmelser om oppdatering og revisjon av helhetlig ROS-analyse og overordnet beredskapsplan.

§ 7 gir bestemmelser om at kommunen skal øve beredskapsplanen hvert annet år og at det skal være et system for opplæring som sikrer at alle som er tiltenkt en rolle i kommunens krisehåndtering har tilstrekkelige kvalifikasjoner.

§ 8 sier at kommunen skal evaluere krisehåndteringen etter øvelser og hendelser og implementere erfaringer i ROS-analysen og beredskapsplanene.

Det følger av § 9 at kommunen skal kunne dokumentere skriftlig at forskriftens krav er oppfylt.

5. Funn

Avvik 1:

Kommunens overordnede beredskapsplan er ikke revidert iht. lov- og forskriftsbestemmelser.

Avvik fra følgende krav:

- Lov 25.06.2010 nr. 45 om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (Sivilbeskyttelsesloven) § 15, tredje ledd.
- Forskrift 22.08.2011 nr. 894 om kommunal beredskapsplikt § 4 bokstav b og c, § 6, første ledd.

Avviket bygger på følgende observasjoner:

Av OBP fremkommer det at den sist ble revidert i desember 2022. FKB slår fast at planen skal være oppdatert og at den skal revideres minimum en gang pr. år. Varslings- og ressurslistene inneholder utdatert informasjon.

Avvik 2:

Kommunen har ikke et system for opplæring.

Avvik fra følgende krav:

- Lov 25.06.2010 nr. 45 om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (Sivilbeskyttelsesloven) § 15.
- Forskrift 22.08.2011 nr. 894 om kommunal beredskapsplikt § 7, andre ledd.

Avviket bygger på følgende observasjoner:

OBP inneholder noen retningslinjer knyttet til kompetanse i kriseinformasjonstjenesten og EPS, men kommunen kan ikke fremvise et system for opplæring som sikrer at alle som er tiltenkt en rolle i kommunens krisehåndtering har tilstrekkelige kvalifikasjoner.

Avvik 3:

Kommunen kan ikke dokumentere evalueringer etter øvelser og hendelser.

Avvik fra følgende krav:

- Lov 25.06.2010 nr. 45 om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (Sivilbeskyttelsesloven) § 14.
- Forskrift 22.08.2011 nr. 894 om kommunal beredskapsplikt § 9.

Avviket bygger på følgende observasjoner:

Kommunen kan ikke fremvise evalueringsrapporter etter øvelser og hendelser. Dokumentasjon av evalueringer er viktig for læring i organisasjonen på kort og lang sikt.

Merknad 1:

Kommunalt beredskapsråd. Kommunen har et beredskapsråd, men det har ikke vært aktivitet rundt det på en stund. Rådet bør revitaliseres som nettverksarena og arena for samordning av beredskapsdokumentasjon.

Merknad 2:

Langsiktig øvingsplan. Kommunen har en langsiktig øvingsplan, men den siste øvelsen i denne planen har blitt gjennomført. Planen bør dekke minimum de neste fire årene og omfatte egeninitierte øvelser og øvelser arrangert av andre.

Merknad 3:

Kompetanse på RAYVN. Det er kun to medarbeidere som har kompetanse på krisestøtteverktøyet RAYVN. For å få en god personellredundans på dette systemet bør flere gis opplæring og trening.

Merknad 4:

Trygghetspunkter. Kommunen bør peke ut trygghetspunkter der publikum kan få informasjon og hjelp hvis kritisk infrastruktur er nede. Publikum bør kjenne til hvor trygghetspunktene er slik at de vet hvor de kan møte opp for å få informasjon og hjelp hvis kommunen og nødetatene ikke kan kontaktes på telefon.

Merknad 5:

Samarbeidsavtaler. Kommunen bør inngå samarbeidsavtaler med relevante eksterne aktører og nabokommuner. Det er viktig at de som skal støtte kommunen i en krisehåndtering er forberedt på at de kan bli anmodet slik at de kan gjøre forberedelser. Det er likeledes viktig for kommunen å vite hva som realistisk kan forventes av støtte.

6. Hovedinntrykk

Gjerstad kommunes ivaretagelse av kommunal beredskapsplikt tilfredsstiller ikke alle krav i lov og forskrift.

Gjerstad kommune har god beredskapsbevissthet og krisehåndteringsevne. Det er god lederforankring av beredskapsarbeidet. Beredskapskoordinator har flere roller i tillegg til koordinatorfunksjonen. Kommunen har god dialog med eksterne beredskapsaktører og utøver pådriverrollen på en god måte. Det er etablert et beredskapsråd, men dette har det vært liten aktivitet rundt den siste tiden. Beredskapsrådet er en god nettverksarena generelt og spesielt som forum for støtte til utarbeiding av risikoanalyser og beredskapsplaner og for samordning av slike. Tilsynet anbefaler at kommunen revitaliserer beredskapsrådet, og minner om at regjeringen i totalberedskapsmeldingen anbefaler at beredskapsråd lovfestes. Dokumentasjonen bærer preg av at beredskapsarbeidet i Gjerstad har vært personavhengig. I dette ligger en sårbarhet som kommunen bør være bevisst på.

Gjeldende samfunnsdel til kommuneplanen er fra 2024, og har et eget kapittel om samfunnssikkerhet og beredskap med mål og tiltak. Kommunen bør tilstrebe en gjennomgående målstruktur fra helhetlig ROS-analyse via kommuneplan til beredskapsplanverket for å styrke det helhetlige aspektet i beredskapsarbeidet. Det er utarbeidet en tiltaksliste til helhetlig ROS-analyse, og denne bør prioriteres og

kostnadsberegnes. I samfunnsdelen er det en forventning om at tiltakene innarbeides i årlig budsjett og handlingsplan.

Kommuneplanens arealdel er fra 2025 og slår fast at utbygging ikke skal skje i områder der det ikke er mulig å oppnå tilstrekkelig sikkerhet for liv og helse. Det er laget et eget vedlegg om skred, kvikkleire, flom og myr. Bestemmelsene i arealdelen reflekterer avdekket risiko.

Gjerstads helhetlige ROS-analyse er fra 2021. Det er en strukturelt god analyse med god involvering internt og eksternt og med mange relevante hendelser. Oppløsningen i noen av disse kan være uhensiktsmessig. For eksempel er det to nærmest identiske hendelser som begge omhandler akuttforurensing. Analysen er vedtatt i kommunestyret, men det bør komme klart fram av dokumentet når dette ble gjort.

Kommunen er i gang med oppdatering av helhetlig ROS-analyse. Politikerne vil bli utfordret på innholdet i den oppdaterte analysen. Sikkerhetspolitisk krise og krig må tas inn, og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) har fått i oppdrag å utarbeide en veileder for kommunene knyttet til dette scenarioet.

Kommunen har planer om å utarbeide en ROS-analyse for Brokelandsheia. Dette er positivt ettersom dette området er under sterk utvikling, blir stadig viktigere for kommunen og har et sammensatt risikobilde.

Kommunens OBP skal revideres minst årlig, men dette ble sist gjort i 2022. Planen dekker de vesentligste forhold. Det er utpekt stedfortredere for alle sentrale funksjoner og nødvendige fullmakter er ivaretatt. Plan for helsemessig og sosial beredskap er integrert i OBP. Det er gunstig i forhold til samordning og oppdatering/revisjon.

OBP er basert på helhetlig ROS-analyse fra 2021 og det er dermed ikke sikret at den dekker det gjeldende risikobildet. Å sikre at dagsaktuelle utfordringer er ivaretatt i OBP er en del av revisjonsprosessen. Det er ukjent om planen er kjent for eksterne aktører. Beredskapsrådet er en god arena for å ivareta det. Det fremkommer at varslingslistene og ressursoversikten ikke er oppdaterte. Det er ikke sikret at alt personellet som står i varslingslisten er informert om at de står der og at de har en rolle i krisehåndteringen.

OBP inneholder egen tiltakskort for informasjonstjenesten. Nettsider og facebook er hovedinformasjonskanal ved hendelser. Kommunen har oversikt over sårbare hjemmeboende som kan trenge særskilt hjelp når noe skjer. Kommunikasjon med fremmedspråklige og fremmedkulturelle skjer med hjelp fra flyktningetjenesten. For varsling av publikum har kommunen et lokasjonsbasert SMS-varslingssystem som kan brukes av flere medarbeidere. Grensesnittet mot politiets Nødvarsel på mobil er kjent, men bevisstheten rundt samordning av budskap virker å være lav.

Utfall av ekom og manglende mulighet til å nå ut publikumsinformasjon vurderes å være den største risikoen ifm. krisekommunikasjon. Kommunen har ikke planer for dør-til-dør-informasjon og har heller ikke pekt ut oppmøtested/trygghetspunkter der innbyggerne kan møte opp og få informasjon og hjelp i en krisesituasjon.

Gjerstad kommune er med i et formalisert beredskapssamarbeid i regi av Østre Agder interkommunale politiske råd. Kommunen er deleier i 110 Agder og IKT Agder og er tilknyttet Østre Agder brannvesen. Tilsynet anbefaler at kommunen inngår samarbeidsavtaler med eksterne aktører som det kan være aktuelt å be om støtte fra i krisesituasjoner eller som kan tenkes å be kommunen om støtte. Dette vil gi forutsigbarhet for begge parter.

Kommunen har øvd iht. forskriftskrav, men har ikke en gjeldende langsiktig øvingsplan. En slik plan vil gi progresjon gjennom variasjon i øvingsform, scenario og deltakelse.

Det er meget få personer i kommunen som kan krisestøtteverktøyet Rayvn og antallet bør økes.

Tilsynet finner ikke at kommunen har et system for opplæring som sikrer at kriseorganisasjonen har tilstrekkelig kompetanse. Et slikt system må beskrive kompetansebehovet, status på dette og hvordan et evt. gap er tenkt å fylles.

Kommunen har tiltakskort for evaluering av øvelser og hendelser, men kan ikke dokumentere slike evalueringer. Dette er viktig for god erfaringsoverføring og kontinuitet i beredskapsarbeidet.

Kommunen er godt kjent med sårbarhetene i kritisk infrastruktur gjennom dialog med bl.a. Glitre Nett, Agder fylkeskommune og ekom-leverandører. Vannforsyningen i kommunen er redundant. Kommunen er bevisst på risikoen for tilsiktede handlinger rettet mot vannforsyningen og har montert overvåkings- og alarmsystemer. Det er nødstrømsaggregat på Gjerstadheimen og klargjort for tilkopling av mobilt aggregat på kommunehuset og Abel skolesenter. Kommunen har gode dieselreserver og har pekt ut prioritert bensinstasjon. Man har nødnett og satellitttelefon samt plan for hvordan jaktradioer kan brukes i krisesituasjoner. Kommunen har mye kunnskap om kritisk infrastruktur og IKT-systemer som bør dokumenteres og systematiseres.

Gjerstad kommune har gode rutiner for ivaretagelse av beredskapsmessige hensyn i arealplanleggingen. Krav til ROS-analyse formidles i åpningsmøte. Hensynet til naturfare ivaretas gjennom dialog med NVE, bruk av nettbaserte farekart og ved hjelp av egenutarbeidet risikovurdering for skred, kvikkleire, flom og myr. Lokalkunnskap har også blitt brukt i risikovurderinger. Beredskapskoordinator er med i den interne plangruppa. Kommunen har utfordringer med manglende kompetanse om naturfare. Politiet er fast høringsinstans på plansaker og tilsynet anbefaler at også Forsvaret settes på høringslisten.

Kommunen har håndtert hendelser på en proaktiv og god måte. Man omstiller seg raskt og oppfatter seg som proaktive og kreative. Det er utarbeidet en kontinuitetsplan for helsetjenestene, som bør utvides til å omfatte også kommunens øvrige tjenestoområder.

7. Regelverk

- Lov 25.06.2010 nr. 45 om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven)
- Forskrift 22.08.2011 om kommunal beredskapsplikt

8. Dokumentunderlag

Virksomhetens egen dokumentasjon knyttet til den daglige drift og andre forhold av betydning som ble gjort tilgjengelig under forberedelsen av revisjonen:

- Kommuneplanens samfunnsdel 2024-2036
- Kommuneplanens arealdel 2025-2037 med kart, planbeskrivelse og bestemmelser
- Helhetlig ROS-analyse Gjerstad kommune (2021)
- Overordnet beredskapsplan for Gjerstad kommune (2022)
- Oversikt over brukere av Varsling24

- Logg psykososialt kriseteam 19.-22. mai 2023 etter trafikkulykke

Under tilsynet ble dokumentasjonssystemet QM+ demonstrert.

Annen dokumentasjon som Statsforvalteren har innhentet selv eller hadde tilgang til fra tidligere:

- Kommunal planstrategi for Gjerstad kommune 2024-2028
- Folkehelseoversikt for Gjerstad kommune 2024

Korrespondanse mellom kommunen og Statsforvalteren:

- Brev fra Statsforvalteren med varsel om tilsyn, datert 09.12.2024
- Brev fra Gjerstad kommune med oversendelse av dokumentasjon, datert 10.01.2025
- Brev fra Statsforvalteren med program og administrative bestemmelser for tilsynet, datert 28.01.2025

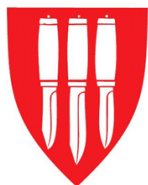
9. Deltakere ved tilsynet

I tabellen under er det gitt en oversikt over deltakerne på åpningsmøte og sluttmøte, og over hvilke personer som ble intervjuet.

Navn	Funksjon / stilling	Åpningsmøte	Intervju	Sluttmøte
Per Gunnar Johnsen	Kommunedirektør	X	X	X
Lasse Fosse	Leder stab	X	X	-
Tonje Berger Ausland	Enhetsleder plan og samfunnsutvikling	X	X	X
Gøran Brovig Olsen	Enhetsleder kommunalteknikk	X	X	-
Astrid Haukenes Bråten	Informasjonskonsulent/ arkivansvarlig	X	X	X
Atle Nærdal	VA-ingeniør/ beredskapskoordinator	X	X	X

Fra tilsynsmyndigheten deltok:

- Yngve Årøy, Statsforvalteren i Agder, revisjonsleder
- Bengt Henriksen, Statsforvalteren i Agder, revisor

GJERSTAD KOMMUNE PLAN OG SAMFUNNSUTVIKLING

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 25/355-1
Saksbehandler Tonje Berger Ausland

Utvalg	Møtedato
Kommunestyret	15.05.2025

Utredning oppvekstsenter - byggt teknisk kostnadsberegning og fremdrift

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Rapport, med byggt teknisk kostnadsberegning, for utredning av mulig framtidig barnehagelokalisering, tas til orientering i henhold til vedlegg i saken.

Rapporten blir, sammen med pedagogiske og faglige vurderinger, et viktig grunnlag for anbefalinger i den fullstendige utredningen av oppvekstsenter/-enhet i Gjerstad.

Kommunestyret ber om at fullstendig utredning legges fram i november 2025.

Vedlegg

Konkurransesørespørsmål_sept23
Rapport_konstentrert utgave-AV_revidert 15.10.24

Sammendrag

Høsten 2023 startet administrasjonen i Gjerstad kommune arbeidet med en utredning av et mulig oppvekstsenter i Gjerstad. En viktig del av arbeidet var å se på mulige plasseringer av den kommunale barnehagen (Gjerstad kommunes eneste barnehage). Den byggt tekniske kostnadsberegningen for utredning av mulig framtidig barnehagelokalisering, var ferdig 15.10.2024 (vedlagt). Denne skal, sammen med pedagogiske og andre faglige vurderinger, danne grunnlag for en helhetlig utredning av et oppvekstsenter/en oppvekstenhet i Gjerstad, og i den forbindelse, framtidig plassering av den kommunale barnehagen.

Bakgrunn (Fakta)

Iht. politisk vedtak, startet administrasjonen i Gjerstad kommune arbeidet med en utredning av et mulig oppvekstsenter/en oppvekstenhet i Gjerstad, høsten 2023. En viktig del av arbeidet var å se på mulige plasseringer av den kommunale barnehagen (Gjerstad kommunes eneste barnehage, i dag fordelt på to hus), og kostnadsberegne forskjellige plasseringer av barnehagen, opp imot dagens plasseringer; Alvheim og Renstøl.

Det ble sendt ut en konkurranseforespørsel (vedlagt) til tre forskjellige firmaer, hvorav kun en aktør la inn tilbud. Tilbudet ble akseptert av kommunen høsten 2023. Kommunen ønsker en fremtidsrettet barnehage med kapasitet for inntil 140 barn, med kostnadsberegning av:

1. Oppvekstenhet – samlet barnehage bygges i nærområdet til Abel skole.
 - a) Tomtealternativ 1, på nordvestsiden av «Gamle Sørlandske».
 - b) Tomtealternativ 2, på nordvestsiden av «Gamle Sørlandske».
2. Samlet barnehage bygges i tilknytning til Renstøl barnehage.
 - a) Flytte hele barnehagen til ett bygg på Renstøl gjennom å beholde dagens bygningsmasse helt eller delvis ved tilpasning, ombygging og utvidelse.

- b) Flytte hele barnehagen til ett hus på Renstøl – rive bygningen som står der i dag og bygge helt nytt.
3. Bygningsmessig atskilt på to barnehagehus som i dag, med nødvendige tilpasninger, oppgraderinger/ombygginger og utvidelser.

Den byggtekniske kostnadsberegningen for utredning av mulig framtidig barnehagelokalisering var ferdig 15.10.2024 (vedlagt).

En arbeidsgruppe har innhentet tall- og faktagrunnlag. Arbeidsgruppen har hatt deltakere fra skoleledelsen, barnehageledelsen, Enhet Kommunalteknikk, Enhet Plan og samfunnsutvikling, ansattrepresentanter fra Utdanningsforbundet og Fagforbundet og FAU-ledere i barnehagen og skolen.

Det jobbes nå med å få frem nødvendige tall og framskrivninger, se på personalressurser, samt å få frem de faglige og pedagogiske aspektene tilknyttet saken. Det legges bl.a. opp til å:

- gjennomføre et storforeldremøte onsdag 4.juni 2025
- gjennomføre informasjons- og drøftingsmøter før sommerferien i personalgruppa i barnehagen og skolen
- gjennomføre FAU-møter tidlig i kommende barnehage-/skoleår
- involvering av berørte arbeidstakerorganisasjoner.

Vurderinger

Rapporten fra Asplan Viak, gir et godt bilde av byggtekniske kostander for de forskjellige løsningene skissert ovenfor. Samtidig er det viktig å ikke se seg blind på bare kroner og ører, men også vurdere både driftsmessige, pedagogiske og andre faglige aspekter, sammen med personalet i barnehagen og skolen, tillitsvalgte og både skolens og barnehagens FAU, slik at dette også blir viktige parametere inn i den helhetlige vurderingen.

Rapport med byggteknisk kostnadsberegning, for utredning av mulig framtidig barnehagelokalisering, vil derfor sammen med pedagogiske og andre faglige vurderinger, danne et godt grunnlag for å komme med en anbefaling av hvordan oppvekst og barnehage bør plasseres og organiseres fremover.

Kommuneplanens føringer

Å vurdere nye løsninger tilpasset samfunnet og samfunnsutviklingen, for å skape bedre arenaer for oppvekst og utvikling, er i tråd med kommuneplanens føringer.

Klima- og miljøhensyn

Om nye løsninger også kan skape mer klima- og miljømessige gevinster, er det helt i tråd med kommunens, regionens og nasjonale målsetninger. Det vil derfor være viktig å hensynta klima- og miljøperspektiver i de vurderingene man gjør, samt anbefalingen som blir gitt i endelig og fullstendig utredning i november 2025.

Driftsmessige konsekvenser

Dette vil variere etter kommunestyrets beslutning i saken. Å gå fra to eldre bygg til ett nytt bygg vil eksempelvis gi driftsmessig besparelser. Samtidig vil det være krav om nytt eller oppgradert klimaanlegg på Alvheim og en oppgradering av klimaanlegget på Renstøl, om drift i to bygg opprettholdes.

Alternative løsninger

Alternativet vil være å ikke fullføre utredningsarbeidet, fordi man er sikker på at man ikke ønsker å endre dagens situasjon.

Konklusjon

Kommunedirektøren ber kommunestyret ta vedlagt rapport med byggteknisk kostnadsberegning for utredning av mulig framtidig barnehagelokalisering, til orientering.

Fullstendige utredning, inkludert pedagogiske og faglige vurderinger og administrasjonens anbefalinger, legges fram for kommunestyrets behandling i november 2025.

Gjerstad kommune
Samfunnsenheten

Tilbudskonkurranse

Bygningsteknisk kostnadsberegning – alternative
lokaliseringer av barnehage, for 140 barn

Oppdrags-giver	Gjerstad kommune Gjerstadveien 1335 4980 Gjerstad
Oppdrags-beskrivelse	Gjerstad kommune er i en prosess hvor det skal utredes mulig etablering av oppvekstsenter. Siden 2019 har det vært en 1-10 skole i Gjerstad, Abel skole. Det ble da bygd et nytt barneskolebygg i tilknytning til Abel ungdomsskole, og det ble samtidig bygd flerbrukshall. SFO holder også til i barneskoledelen. Fra 2021 ble helsestasjons-/skolehelsetjenesten en del av enheten Abel skole. Gjerstad har en kommunal barnehageenhet, Visedal barnehage, med to atskilte avdelinger, Alvheim i Kirkebygda og Renstøl ved Sundebru. I forbindelse med utredningen av en mulig etablering av et oppvekstsenter, med lokalisering av barnehage, i Gjerstad kommune, ønsker vi å vurdere de bygningstekniske kostnadene ved å beholde barnehageplasseringen slik den er i dag, med to bygg, opp imot forskjellig varianter av å lage ett felles bygg, som skal romme til sammen 140 barn, inkludert nødvendige funksjoner som kreves til dette antallet barn. Faktorer som må tas med i beregningene: • 140 barnehageplasser, med to byggetrinn; 1.byggetrinn for 100 barn totalt, og 2.byggetrinn for 40 barn til • Kontorfasiliteter, møterom, pauserom og garderober for personalet, iht. et barnetall på 140 barn - alt medregnet i første byggetrinn (jf. punktet over) • Lovverk som regulerer barnehagebygg og drift. ◦ https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/miljo-og-helse-i-barnehagen/veiledning-og-god-praksis-1-29#paragraf-9-utforming-og-innredning • Energiforbruk, miljøvennlig oppvarming. Abel har i dag et biobrenselanlegg. Parkering (til ansatte og til levering og henting) og trafikkavvikling, må hensyntas. <u>Løsninger som ønskes utredet:</u> 1. Oppvekstenhet – samlet barnehage bygges i nærområdet til Abel skole. a) Tomtealternativ 1, på nordvestsiden av «Gamle Sørlandske» (se vedlegg): Dette alternativet kan være noe krevende mtp. Fundamentering, da det er et bløtområde/myr. I dette området ligger også kommunens hovedvannledning, som er en gammel asbestsementledning, og som må skiftes/flyttes ved bruk av dette alternativet.

	b) Tomtealternativ 2, på nordvestsiden av «Gamle Sørlandske» (se vedlegg): Man antar at fundamentering på denne tomte bør være enklere enn ovenstående alternativ, da det ser ut til at et bygg her kan bygges på fjell. 2. Samlet barnehage bygges i tilknytning til Renstøl barnehage. Tomten eksisterende barnehagebygg (Renstøl) ligger på i dag, er 6,78 daa, men kommunen har også tilgrensende eiendom, på 12,99 daa, slik at samlet areal skal være tilstrekkelig stort for en samlet barnehageenhet for 140 (100 + 40) barn. Dagens bygningsmasse er i hovedsak av ok kvalitet, men er bygget ut i flere omganger og er ikke optimal for driften. Ombygging, riving og nybygg ved dette alternativt må vurderes. Trafikkavvikling og parkeringsmuligheter ved barnehagen må utbedres, og tas med i vurderingen. A) Flytte hele barnehagen til et hus på Renstøl - beholde dagens bygningsmasse – tilpasse, bygge om og utvide. B) Flytte hele barnehagen til et hus på Renstøl - rive bygningen som står der i dag og bygge helt nytt. 3. Bygningsmessig atskilt på to barnehagehus som i dag. Her må fremtidige utvidelsesbehov og vedlikeholds-/investeringskostnader for begge bygg vurderes. Områder som det er liten kapasitet på i dag er kontorarbeidsplasser, møte-/arbeidsrom og pauserom for personalet, samt at en må tenke total kapasitet for 140 barn; 104 barn på Renstøl og 36 barn på Alvheim. - På Alvheim opprettholdes ant. barnehageplasser som i dag. Det er pr. i dag et lekeareal på 155m², med kapasitet for ca. 36 barn. En må da se på en nødvendig tilpasning og nødvendige oppgraderinger - På Renstøl må det vurderes to alternativ: A) tilpasse, bygge om, oppgradere og utvide B) rive bygningen som står der og bygge helt ny
Tidsfrister	Befaring - 09.10.23 Frist for å stille spørsmål - 23.10.23 Tilbudsfrist - 30.10.23 Valg av leverandør - 02.11.23 Kontrahering/kontraktinggåelse - 07.11.23 Overlevering av rapport - 28.11.23 Tidsfristene kan bli gjenstand for endringer. Dette blir i så fall varslet tilbyderne samtidig. Tilbyderne må oppgi vedståelse frist.
Regler for anskaffelsen	Anskaffelsen gjennomføres iht. lov om offentlige anskaffelser av 17. juni (LOA) og forskrift om offentlige anskaffelser (FOA) FOR-2016-08-12-974

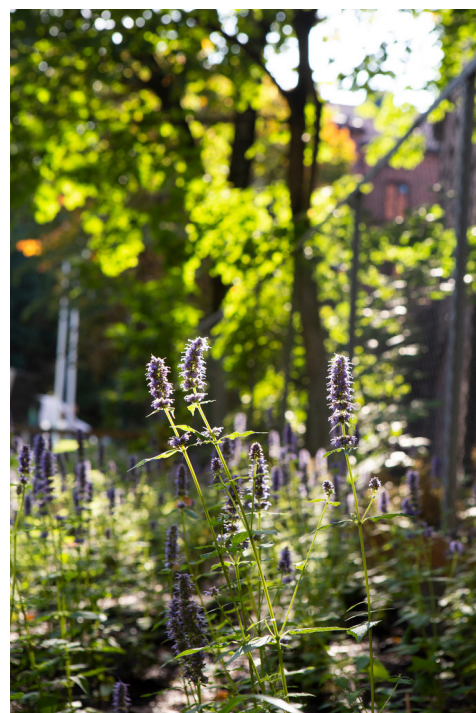
	Det stilles i kontrakten krav til lønns- og arbeidsvilkår etter regelen i forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter. https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2008-02-08-112 Oppdragsgiver planlegger å tildele kontrakt uten å ha kontakt med leverandørene utover å foreta eventuelle mindre avklaringer/korrigeringer av tilbudene. Forhandlinger kan likevel bli gjennomført dersom oppdragsgiver, etter at tilbudene er mottatt, vurderer det som hensiktsmessig. Utvelgelsen vil i så fall, bli gjort etter en vurdering av tildelingskriteriene. Det presiseres at ingen leverandører kan forvente dialog om sitt tilbud, og derfor må levere sitt beste tilbud. Leverandøren er ansvarlig for å gjøre seg kjent med bygningsmassen som i dag er to adskilte bygg, samt evt. nye mulige utbyggingsområder ved Abel/Gamle Sørlandske, iht. vedlagt kart.
Krav-spesifikasjon	• Relevant erfaring fra tilsvarende utredninger
Tildelings-kriterier	Ved tildeling av oppdraget, vil følgende kriterier legges til grunn. • Pris 50% • Kompetanse og erfaring 50% fra lignende utredninger • Timepris på andre bestillinger
Krav til tilbyders kvalifikasjoner	• Skatteattest og MVA-attest • HMS-egenerklæring • Tilbyders organisatoriske og juridiske stilling • Tilbyders økonomiske og finansielle stilling
Innlevering av tilbud	Tilbudet skal leveres per e-post til følgende adresse post@gjerstad.kommune.no Tilbud merkes: Utredning mulig framtidig barnehagelokalisering
Tilbudets utforming	• Tilbudsbrev
Avvising av tilbud	Følgende forhold skal føre til avvisning • For sent innkommet tilbud • Forbehold om at pristilbudet er innenfor politisk satt, økonomisk ramme

Asplan Viak
Kokkersvoll
Stærk & CO

Utredning mulig framtidig barnehagelokalisering

For Gjerstad kommune

Dato: 15.10.2024
Versjon: O-05

asplanviak.no

Innholdsfortegnelse:

Forord

-Bakgrunn for rapporten

Romprogram

-Anbefalte funksjoner og arealer

Alternativer

-Oversikt tomter

Kostnads kalkyle

-Oppsummering kostnadsberegninger - overordnet forklaring

Alternativ 1 = Abel nybygg

-Kart og foto av tomt

-Overordnet tekst

-Romprogram

-Kostnads kalkyle

Alternativ 2 = Renstøl nybygg, Alvheim nedlegges

-Kart og foto av tomt

-Overordnet tekst

-Romprogram

-Kostnads kalkyle

Alternativ 3 = Renstøl rehabilitering og tilbygg, Alvheim nedlegges

-Kart og foto av tomt

-Overordnet tekst

-Romprogram

-Kostnads kalkyle

Alternativ 4 = Alvheim oppgradering og Renstøl rehabilitering og utvidelse

-Kart og foto av tomt

-Overordnet tekst

-Romprogram

-Kostnads kalkyle

Hensyn og nyttig info

-Arkitektur - det fysiske miljø

-Utforming uteareal

-Kostnadseffektive løsninger

-Bærekraft

Vedlegg

-Kostnads kalkyler

-Arealnotat Renstøl

"Vi tror på at barn lærer gjennom erfaringer, og gjennom å få utforske egne tanker og ideer. For oss er det viktig å være klar over at barndom er her og nå, ikke en forberedelsesfase til noe "viktigere". Barndom har egenverdi, og er en svært viktig livsfase for alle mennesker."

Kilde: Gjerstad kommune

- <https://www.gjerstad.kommune.no/tjenester/barnehage/visedal-barnehage/>

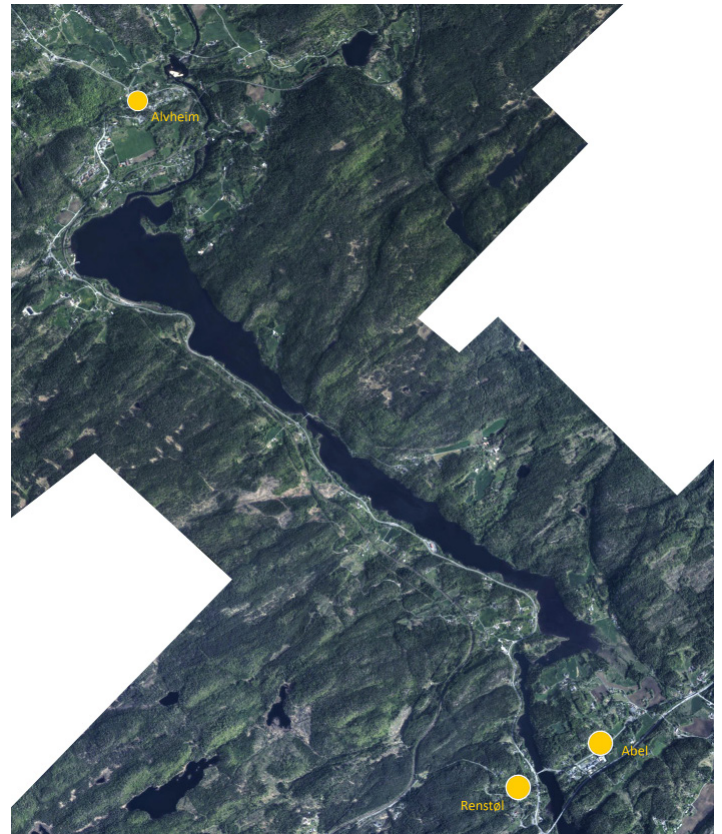
FORORD

Det er et ønske fra Gjerstad kommunes side å vurdere muligheter for et felles oppvekstsenter bestående av både barnehage og skole, med evt. tilleggstjenester. Som en del av dette arbeidet er det naturlig å vurdere barnehagestrukturen i kommunen, inkludert lokalisering, samt vurdering av bygningsmasse og kostnadsberegning av ulike alternative barnehagelokaliseringer.

Gjerstad kommune har i denne forbindelse behov for at det utredes ulike alternativer for ny barnehagestruktur som skal dekke et fremtidig behov og med en utvidet dekningsgrad. Utvidet kapasitet skal fordeles over to byggetrinn; 100 barn i byggetrinn en og 140 barn i byggetrinn to. Det gjøres vurderinger av eksisterende barnehage tilbud mot et anbefalt romprogram tilpasset byggetrinnene. Ulike utbyggingsalternativer som omfatter nybygg, tilbygg og rehabilitering av eksisterende bygg blir vurdert.

Kostnadskalkyler knyttes til de ulike utbyggingsalternativene.

Denne rapporten vil inngå som en del av kunnskapsgrunnlaget i den totale vurderingen av et oppvekstsenter, i kommunen.

ROMPROGRAM

- Referanse kilder og ulike prinsipper for organisering av dagens barnehage
- Romprogrammet - overordnet om hvordan det er utviklet

ROMPROGRAM:

Barnas areal

LOA (leke og oppholdsareal) omfatter rom som faktisk er til disposisjon for barnas aktiviteter, ref. Lov om barnehager.

Arealer for LOA er basert på veiledende arealnorm, som Kunnskapsdepartementet anbefaler, og er utgangspunktet for alle kommuner:

LOA inne	små barn	under 3 år	5,3m² pr barn
LOA inne	store barn	over 3 år	4 m² pr barn
LOA ute			6 x LOA

<https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/kilde/kd/bro/2006/0003/ddd/pdfv/283866-godkjenning.pdf>.

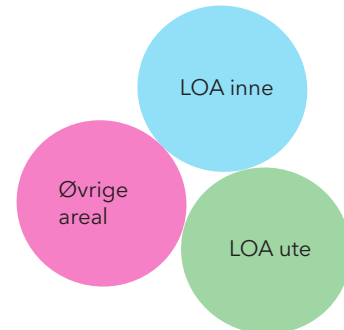
Øvrige areal er areal for barna, per avdeling, som ikke inngår i LOA og befatter følgende funksjoner:

- grovgarderobe
- fingardarobe
- toaletter
- stillerom

Avdelingstørrelser :

små barn	12 - 14 barn pr avdeling
store barn	18 - 25 barn pr avdeling

Erfaring fra undersøkelser viser at småbarnsgrupper på 12 og storbarnsgrupper på 18, er hensiktsmessig, men med noe tilpasning dersom det er hensiktsmessig. Det anbefales småbarnsgrupper mellom 12 og 14 barn, og storebarnsgrupper mellom 18 og 25 barn. I tillegg bør det vurderes om det er behov for at en av avdelingene er avdeling for barn med særlige behov (forsterket avdeling). Ved varierende barnekull/opptak, kan det være fornuftig å avsette en avdeling som **fleksibel avdeling**, som kan benyttes som småbarns-/storebarnsavdeling etter behov.

Barnas areal pr avdeling

ROMPROGRAM

Avdelingsarealer

Avdelingsarealer. Hver avdeling bør ha egen inngang, med grov- og fingarderobe. Det bør vurderes om to og to avdelinger knyttes sammen, som såkalte vennskapsavdelinger, hvor de kan dele stellerom og med dør mellom avdelingene. Avdelingene bør skjermes for gjennomgangstrafikk.

I spesielle tilfeller kan noe av leke og oppholdsarealet (LOA) legges til fingarderobe og egnete deler av kommunikasjonsareal. I Bærum kommune har de etablert begrepet "torgmodell" i store barnehager med 2-3 avdelinger i et felles torg med inntil 54 barn, som en "liten" barnehage i den "store". Som gir fleksibilitet, samt stordriftsfordeler i form av flere spesialrom/temarom, som gymrom, sanserom o.l. Fingarderoben inngår som del av torget, med mindre oppbevaring som kommodeløsning, og heller øke arealet i grovgarderoben hvor barnas sekker oppbevares, da det meste av på- og avkleddning skjer i grovgarderoben. Dette forutsetter at fingarderobene har tilstrekkelig dagslys ihht TEK17 krav.

Arealkrav ute: I kunnskapsdepartementets merknader til barnehageloven §14, Godkjenning, er det fastsatt at veiledende norm for utearealene skal være omlag 6 ganger netto leke- og oppholdsareal (LOA) inne. I tillegg kommer parkeringsplasser for biler og sykler, adkomst og lignende. Det bør legges til rette for utesoving og oppbevaring av vogner, samt boder for oppbevaring av leker og annet utstyr sentralt plassert ved utelekearealet. Utearealet bør være i umiddelbar nærhet til avdelingenes innganger.

Kunnskapsdepartementet har utarbeidet "Veileder for utforming av barnehagens utearealer": <https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/kd/vedlegg/barnehager/veileder/f-4225.pdf>

Avdelingsarealer - Nybyggsalternativ - (Alternativ 1 og 2)

Arealprogram	Avdelinger	ALTERNATIV 1 OG 2			Avdelinger	ALTERNATIV 1 OG 2			Avdelinger	ALTERNATIV 1 OG 2		
		Byggetrinn 1 6 avd (3 små + 3 store) Arealprogram 100 barn TOTALT 6 avdelinger				Byggetrinn 2 + 2 avd (1 små + 1 store) Arealprogram + 40 barn=140 barn TOTALT 2 avdelinger				Byggetrinn 1 + 2 8 avd (4 små + 4 store) 49 små + 91 store Arealprogram 140 barn TOTALT 8 avdelinger		
Antall barn	Øvrige	LOA		Antall barn	Øvrige	LOA		Antall barn	Øvrige	LOA		
Småbarnavdeling (12-14 barn med stellerom)												
Leke og oppholdsareal (LOA)												
Avdeling inkl. kjøkken og 3 grupperom	12	64		13	69			12		64		
Øvrige arealer pr avdeling												
Fingarderobe	12			13				12				
Grovgarderobe (inkl wc og tørkerom)	14			15	14			14				
foaletter	7			7	7			7				
Stellerom	5			5	5			5				
Lager pr avd	8			9				8				
Sum pr avdeling	12	47	64	13	50	69		12	47	64		
Sum småbarnavdelinger	3	36	140	191	1	13	50	69	4	48	186	254
Storebarnavdeling (18-25 barn med stellerom)												
Leke og oppholdsareal (LOA)												
Avdeling inkl. kjøkken og 3 grupperom	22	88		25	100			23		92		
Øvrige arealer pr avdeling												
Fingarderobe	16			18				16				
Grovgarderobe (inkl wc og tørkerom)	14			16	14			14				
foaletter	7			7	7			7				
Stellerom	5			6	5			5				
Lager pr avd	15,4			18				16,1				
Sum pr avdeling	22	57	88	25	64	100		23	59	92		
Sum storebarnavdelinger	3	66	171	264	1	25	64	100	4	92	238	366
Sum byggetrinn 1		102	311	455						140	424	622
Sum byggetrinn 2						38	114	169				

ROMPROGRAM

Fellesarealer

Fellesareal er som navnet tilsier; det arealet som avdelingene deler og har felles. Fellesareal er viktigere når barnehagen er stor. Større barnehager har et større behov for et stort rom til foreldremøter og mulighet for å samle hele eller store deler av barnehagen. *Allrommet* vil også kunne være egnet til utleie etter barnehagens åpningstid, til kurs, større møter og lignende.

Allrommet bør ha en sentral plassering i nær tilknytning til inngangsparti, storkjøkken og med tilgang til toaletter. Allrommet kan også tilpasses aktiv lek, med klatrevegg, ribbevegg og madrasser.

Felles areal befatter følgende funksjoner:

- Felles areal / aktivitetsrom / allrom
- Vannlekerom (ikke medtatt)
- Språkrom** (ikke medtatt)
- HCWC
- Inngangsareal (del av B/N-faktor)
- Stort hovedkjøkken
- Toalett inngang utenfra
- Personaltoaletter i nærheten av avdelingene

Utviklingen av barnehageanleggene går i økende grad mot større* barnehager, samt sambruk med nærmiljøet. *Byggetrinn 2*, med *Alt. 1* og *2* med 140 barn samlet, er en stor barnehage.

Større barnehager, i følge undersøkelser, har bedre forutsetning for skape faglig utvikling for ansatte.

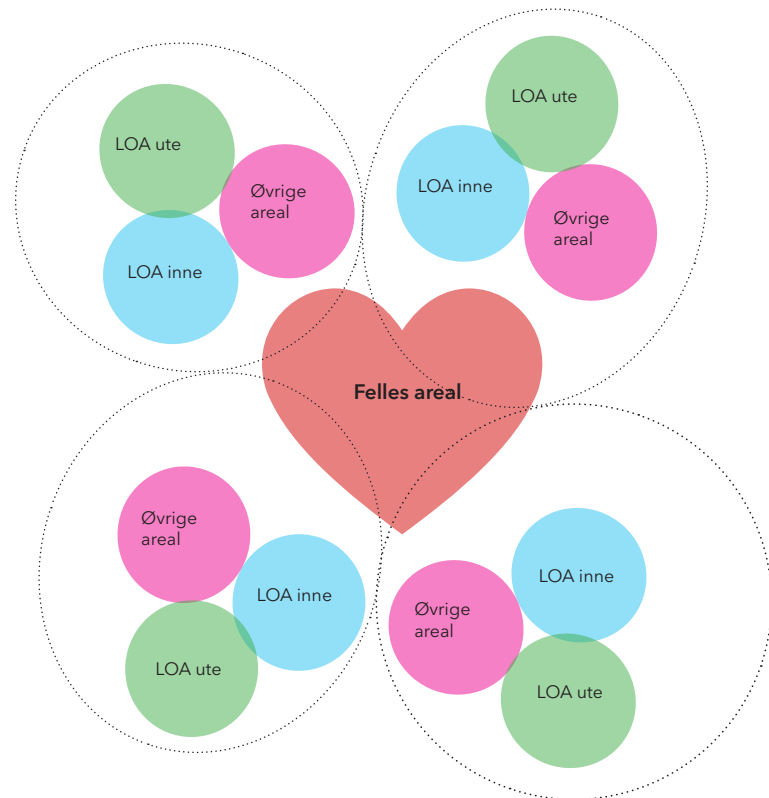
Større barnehager stiller større krav til utforming som skaper trygge rammer for barna.

* <https://www.barnehage.no/barnehager-forskning-kvalitet/dette-vet-vi-om-barnehagens-storrelse-og-kvalitet/228806>

*https://www.barnehage.no/barnehager-baerum-kommunale-barnehager/samstemt-om-fordeler-ved-store-barnehager/229882_id2959402/?ch=4

*<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/barnehagen-for-en-ny-tid/>

* <https://www.lillestrom.kommune.no/globalassets/pdf/oppvekst/barnehage/rom-areal-og-funksjonsprogram-for-kommunale-barnehager.pdf>

ROMPROGRAM

Fellesarealer

Relevant utdrag hentet fra Rammeplan:

–"I Norge har vi en sterk fellesskole som gir alle barn og unge like rammer for opplæringen, uavhengig av bakgrunn, kjønn og geografisk tilhørighet".

–"Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse"

<https://www.udir.no/contentassets/5d0f4d947b244cfe90be8e6d475ba1b4/rammeplan-for-barnehagen--bokmal-pdf.pdf>

Videre info om å etablere et språkrom som en viktig funksjon:

–"Siden 2000-tallet har **tidlig innsats** vært et viktig prinsipp i barnehage og skole, spesielt forstått som at problemet og vansker skal fanges opp og følges opp så tidlig som mulig"

"I 2005 ble barnehageområdet flyttet til kunnskapsdepartementet og barnehagene ble med dette en del av det samlede utdanningsløpet".

"Flere kunnskapsoversikter viser at tiltak som er innrettet mot å hjelpe barn i barnehagealder, oftere viser positive resultater enn tiltak senere i livsløpet. Det er derfor mer samfunnsøkonomisk lønnsomt å investere i høy kvalitet og forebyggende tiltak tidlig i utdanningsløpet enn å sette inn innsats senere i barns liv".

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/barnehagen-for-en-ny-tid/id2959402/?ch=2>

* store barnehager regnes over 100 barn

** tidlig innsats i utdanningsløpet: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/barnehagen-for-en-ny-tid/id2959402/?ch=2>

Asplan Viak AS

Fellesarealer - Nybyggssalternativ - (Alternativ 1 og 2)															
Arealprogram	Avdelinger	ALTERNATIV 1 OG 2 Byggetrinn 1 6 avd (3 små + 3 store) Arealprogram 100 barn TOTALT 6 avdelinger				Avdelinger	ALTERNATIV 1 OG 2 Byggetrinn 2 + 2 avd (1 små + 1 store) Arealprogram + 40 barn=140 barn TOTALT 2 avdelinger				Avdelinger	ALTERNATIV 1 OG 2 Byggetrinn 1 + 2 8 avd (4 små + 4 store) 49 små + 91 store Arealprogram 140 barn TOTALT 8 avdelinger			
Fellesareal															
Aktivitetsrom - allrom, sammenheng med kjøkken				70					10						80
HC WC				7											7
Inngangsareal (del av kommunikasjonsareal)															
Hovedkjøkken				50											50
WC, direkte til uteareal				5											5
Personaltoiletter knytta til avdelinger, samt liten gard			2 à 5 m ²	10									2 à 5 m ²	10	
Sum fellesareal				142					10						152

Det anbefales å bygge alle fellesareal som i alternativ 1 og 2 med en gang (byggetrinn 1), når sannsynligheten for behov for kapasitetsøkning er stor. Konsekvens for kostnadskalkylen er relativt liten.

ROMPROGRAM

Personalareal

Personal areal befatter følgende funksjoner:

- Personalrom med kjøkken
- Personalgarderober ***
- Stort møterom
- Møterom
- Kontor styrer ***
- Kontor ass. styrer (eventuelt ***)
- Arbeidsrom pedagoger ***
- Kopi og rekvesita
- Hvilerom / stillerom / fortolige samtaler
- HCWC
- Felles lager ved allrom

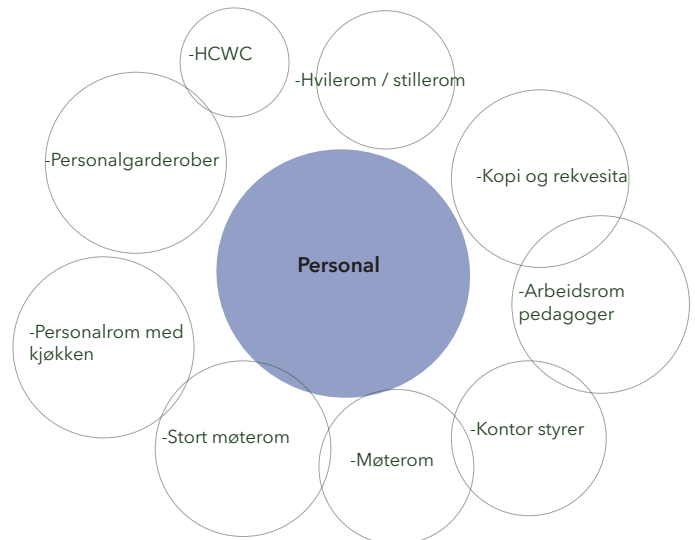
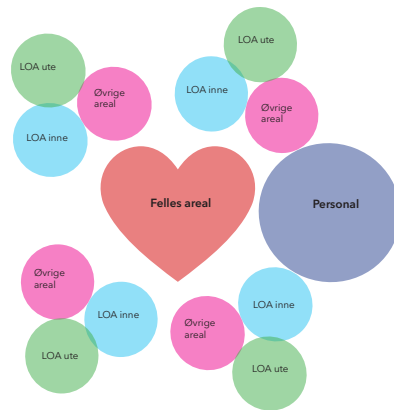
I 2017 ble det innført en ny rammeplan for barnehagen. Året etter ble det innført en bemanningsnorm, og pedagognormen ble skjerpet.

Sentrale momenter og krav som nå stilles til bemanning:

- "Bemanningsnormen" innebærer at det stilles krav om at barnehagene har en grunnbemanning som tilsvarer minimum én ansatt per tre barn som er under tre år, og én ansatt per seks barn som er over tre år".*
- "Pedagognormen" innebærer at det skal være minst én pedagogisk leder per syv barn under tre år og minst én pedagogisk leder per fjorten barn over tre år".*

Pedagogiske ledere er del av bemanningsnormen

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/barnehagen-for-en-ny-tid/id2959402/?ch=2>

ROMPROGRAM

Personalareal

Arbeidsmiljøloven med tilhørende forskrifter angir bestemmelser for de ansattes fysiske og psykiske arbeidsmiljø. Dette gjelder blant annet arbeidsplasser for barnehagelærere og kontorforholdene for øvrige ansatte, samt personalfasiliteter i anlegget. Ved nye barnehageanlegg er det viktig at en legger til grunn de retningslinjer som loven og tilhørende forskrifter legger opp til.

I følge forskrift om rammeplan for barnehager står det:

–"minst 4 timer i gjennomsnitt pr. uke av den ordinære arbeidstiden skal anvendes til planlegging, for- og etterarbeid for pedagogiske ledere/barnehagelærere".

Administrasjon og personalarealer bør samlokaliseres og ha en sentral lokalisering i bygget.

*** krav til areal Arbeidsmiljøloven

Personalarealer - Nybyggsalternativ - (Alternativ 1 og 2)									
Arealprogram	Avdelinger	ALTERNATIV 1 OG 2			ALTERNATIV 1 OG 2			ALTERNATIV 1 OG 2	
		Byggetrinn 1			Byggetrinn 2			Byggetrinn 1 + 2	
		6 avd (3 små + 3 store)			+ 2 avd (1 små + 1 store)			8 avd (4 små + 4 store)	
		Arealprogram 100 barn			Arealprogram + 40			49 små + 91 store	
		TOTALT 6 avdelinger			barn=140 barn			Arealprogram 140 barn	
					TOTALT 2 avdelinger			TOTALT 8 avdelinger	
Arealprogram									
Personaltrom med kjøkken			40			0			50
Personalgarderobe dame/herre wc/dusj			25			0			30
Stort møterom			20			5			25
Møterom	3x10m2		20		1 x 10m2	10		3x10m2	30
Kontor styrer			18						18
Kontor ass. Styrer			12						12
kopi/rekv			6						6
Arbeidsrom pedagoger, fleksible arb. Plasser	8x6m2		48		1x6m2	6		9x6m2	54
Hvilerom/stillerom/fortrolige samtaler			8						8
HCWC			7						7
Felles lager allrom			20			0			25
Sum personalareal			225			21			265

Det anbefales å bygge alle personalareal som i alternativ 1 og 2 med en gang (byggetrinn 1), når sannsynligheten for behov for kapasitetsøkning er stor. Konsekvens for kostnadskalkylen er relativt liten.

Utredning mulig fremtidig barnehagelokalisering

Gjerstad kommune

ALTERNATIVER

Tomter

Kommunen har spilt inn tre aktuelle lokasjoner.

Alvheim: eksisterende kapasitet ca. 38 barn (13 + 25)

Renstøl: eksisterende kapasitet ca. 66 barn 12 + 12 + 21 + 21)

Abel: ubebygd

Asplan Viak AS

side 12

KOSTNADSKALKYLE

Sammendrag kostnader

Sammendrag kostnader

Vi har beregnet kostnadsrammene for de ulike alternativene:

Alternativer	Byggetrinn 1	Byggetrinn 2	SUM B1 og B2
Alternativ 1	103.262.500	32.425.000	135.687.500
Alternativ 2	87.300.000	28.450.000	115.750.000
Alternativ 3	79.475.000	29.595.000	109.050.000
Alternativ 4	65.285.000	30.125.000	95.935.000

Hva som er inkludert i kostnadene, hvordan de er beregnet og det generelle kostnadsnivået fremkommer i etterfølgende tekst.

Alternativ 1 vil være det desidert dyreste alternativet. Det er forutsatt en mer omfatte fundamentering av både bygg og utomhusarealer, men det er også en større usikkerhet knyttet til dette.

Alternativ 2 og 3 ligger omtrent på samme kostnadsnivået. Det vil være noe mer usikkerhet i forbindelse med ombygging og rehabilitering og vi vil derfor tro at alternativ 2, et helt nytt bygg, vil være det beste av disse alternativene.

Alternativ 4 vil være det rimeligste alternativet. Imidlertid vil usikkerheten ved dette alternativet være noe større enn alternativ 3 når det gjelder rehabilitering og ombygging.

1. Generelle forutsetninger

For beregning av kostnadene er det tatt utgangspunkt i arealene for de ulike alternativene med henholdsvis rehabilitering og nybygg. Det er benyttet kalkulasjonsnøkkelen fra Holte prosjekt og oppdatert til dagens prisnivå basert på SSB's indeks for byggekostnader.

Kalkulasjonsnøkkelen er basert på prisnivået i det sentrale østlandsområdet for bygg med enkel standard, normal standard og høy standard. I kostnads kalkylene er det tatt høyde for høy standard som i prinsippet ligger ca. 10 % over normal standard. Vi har valgt å bruke høy standard da dette tar høyde for mer miljøvennlige løsninger med bl.a. brønnpark og vannbåren varme.

Det er gjort individuelle vurderinger/tilpasninger for de ulike alternativene i forhold til tomteforhold, grunnforhold (fundamentering) og spesielle tilpasninger. For rehabilitering er det tatt utgangspunkt i at byggets «skall» beholdes og at det i stor grad blir en innvendig oppussing/ombygging. Det tekniske anlegget er i hovedsak forutsatt å skifte ut, og det er lagt inn kostnader som for et nytt anlegg.

Det er ikke tatt med kostnader for «avhending» av avdelinger om nedlegges. Dette vil evt. kunne være et bidrag inn ved et evt. salg.

ALTERNATIVER

1,2,3,4

Det utredes følgende utbyggingsalternativer, fordelt over to byggetrinn

Alternativ 1 = Abel nybygg

Alternativ 2 = Renstøl nybygg, Alvheim nedlegges

Alternativ 3 = Renstøl utbygges og oppgraderes, Alvheim nedlegges

Alternativ 4 = Alvheim oppgraderes og Renstøl utbygges og oppgraderes

*Både **Alternativ 3** og **4** rives den eldste delen av Renstøl.

De ulike alternativene tar utgangspunkt i samme romprogrammet, til sammenligning, og vil utgjøre arealunderlaget som kostnadsberegninger baseres på.

Alternativ 3 og 4 krever en høyere brutto/netto faktor da eksisterende planløsning ikke er optimalisert for utvidet kapasitet. Det er lagt til grunn B/N-faktor 1,46 generelt, vi har ikke gjort vurdering av hvor mye høyere B/N-faktor bør være ved rehabilitering, da det kreves mer inngående detaljering/prosjektering.

Foto Renstøl: "Trafikk" gjennom lekearealer avbryter den gode leken.

*Den eldste delen på Renstøl anbefales at rives i alle alternativene. Den tekniske standen er utdatert og bygget er såpass dårlig organisert (planløsning og konstruksjonsmål) at det er vanskelig å få til gode romløsninger. På denne delen vil nødvendige oppgraderinger av eksisterende være uproporsjonalt med både kostnader og funksjon.

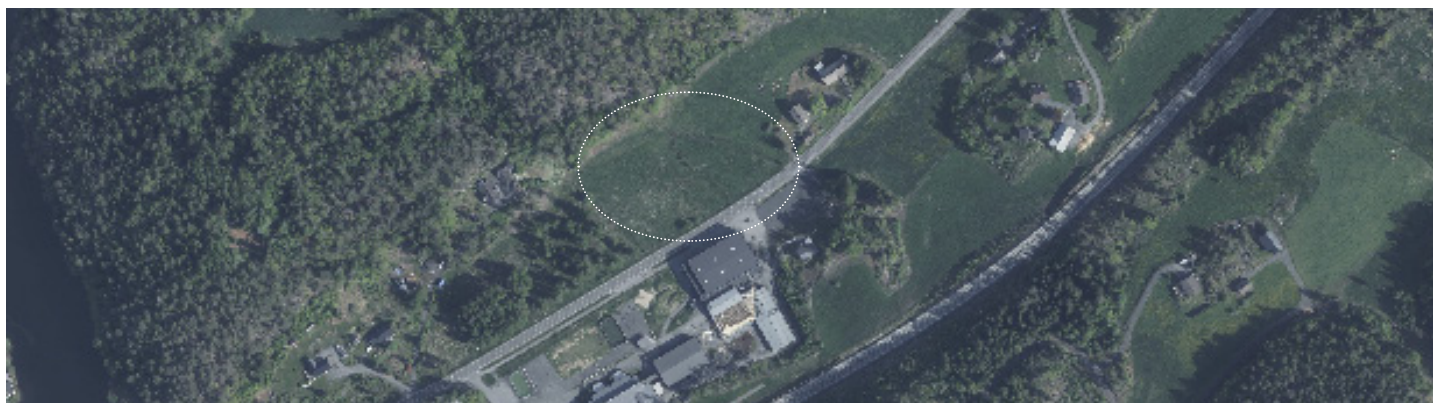
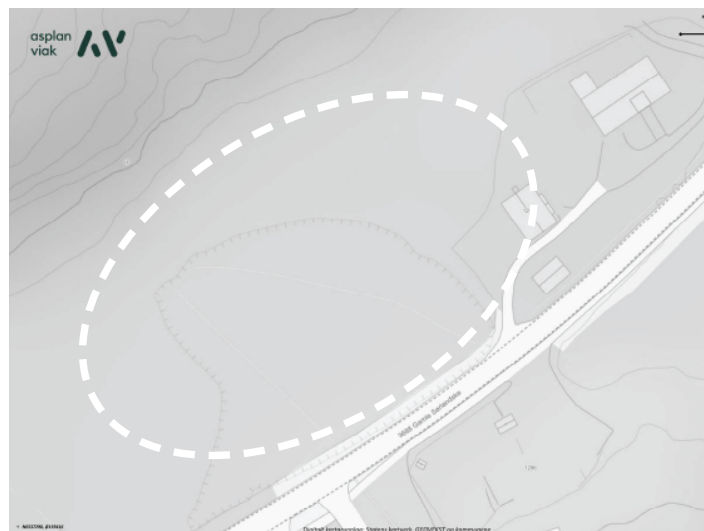
Alternativ 1: Abel nybygg

Alternativ 1: Det etableres en stor og samlet barnehage i nærområdet til Abel. En felles oppvekstenhet, lokalisert nær skole og eksisterende idrettsanlegg.

Eksisterende barnehage på Renstøl og Alvheim avvikles.

Tomt: Den aktuelle tomten ligger i et landbruksareale nord for Gamle Sørlandske vei, og består av løsere grunnforhold, delvis våtmark. Fastere grunnforhold kan antas ved våningshuset, da noe fjell er synlig. Priskalkyle baseres på samme type grunnforhold og fundamenteringsløsning som er anvendt på flerbrukshallen, over veien.

Situasjonen utdypes noe i kostnadskalkylen.

Asplan Viak AS

Alternativ 1, byggetrinn 1: KOSTNADSKALKYLE

1.1. Alternativ 1. Nybygg Abel.

Alternativ 1 omfatter nybygg på Abel i to byggetrinn.

Tomten ligger på andre siden av Gamle sørlandske for skole og idrettshall, som er et uberørt område. Vi har antatt at grunnforholdene vil være tilsvarende som for skole/idrettshall og har forutsatt peling for bygget. Opparbeidelse av uteområdene vil også være mer omfattende på denne tomten. Dette vil gjelde både opparbeidelse av lekearealer, adkomster og parkering, samt fremføring av vann og avløp.

Fordelene med å bygge på Abel vil være nærheten til skole, helsestasjon, svømmehall og idrettshall. Imidlertid vil dette kreve at man etablerer en sikker adkomst over hovedveien. Dette vil være etablering av bro eller kulvert. Det er ikke lagt inn kostnader for dette, men man må påregne en tilleggskostnad på minimum 5 - 10 MNOK.

En annen fordel vil være at man er uavhengig av å skaffe midlertidige lokaler mens byggingen pågår.

Byggetrinn 1 omfatter nybygg for 100 barn, byggetrinn 2 omfatter utvidelse/nybygg til å omfatte totalt 140 barn.

Kostnader byggetrinn 1 – Alternativ 1

1	Felleskostnader	kr	4.000.000
2	Bygning	kr	26.400.000
3	VVS - anlegg	kr	6.600.000
4	Elkraft	kr	3.500.000
5	Tele og automasjon	kr	900.000
	Huskostnad	kr	41.400.000
6	Utendørsanlegg	kr	15.100.000
7	Lekeapparater	kr	1.000.000
	Entrepreniskostnader	kr	57.500.000
8	Generelle kostnader	kr	7.750.000
	Byggekostnad	kr	65.250.000
9	Merverdiavgift	kr	16.312.500
	Basiskostnad	kr	81.562.500
10	Uforutsette kostnader	kr	8.200.000
	Prosjektkostnad	kr	89.762.500
11	Usikkerhetsavsetning	kr	13.500.000
	Kostnadsramme	kr	103.262.500

Alternativ 1, byggetrinn 2: KOSTNADSKALKYLE

Kostnader byggetrinn 2 - Alternativ 1

1	Felleskostnader	kr	1.200.000
2	Bygning	kr	7.700.000
3	VVS - anlegg	kr	1.950.000
4	Elkraft	kr	1.050.000
5	Tele og automasjon	kr	250.000
	Huskostnad	kr	12.150.000
6	Utendørsanlegg	kr	5.600.000
7	Lekeapparater	kr	500.000
	Entrepreniskostnader	kr	18.250.000
8	Generelle kostnader	kr	2.250.000
	Byggekostnad	kr	20.500.000
9	Merverdiavgift	kr	5.125.000
	Basiskostnad	kr	25.625.000
10	Uforutsette kostnader	kr	2.600.000
	Prosjektkostnad	kr	28.225.000
11	Usikkerhetsavsetning	kr	4.200.000
	Kostnadsramme	kr	32.425.000
	Samlet kostnadsramme byggetrinn 1 og 2		135.687.500

Alternativ 2: Renstøl nybygg, Alvheim nedlegges

Alternativ 2: Renstøl nybygg, Alvheim nedlegges.

Alternativet befatter en ny samlet barnehage som bygges på Renstøl. Dagens atkomst og parkering er underdimensjonert og kan mulig utvides mot vest, ut i fra dagens situasjon.

Asplan Viak AS

Utredning mulig fremtidig barnehagelokalisering

Romprogram: Alternativ 2

Renstøl nybygg

Byggetrinn 1 - 102 barn			
6 avdelinger	3 småbarnsavdelinger	3 x 12 barn	36 barn
	3 storbarnsavdelinger	3 x 22 barn	66 barn
	Totalt		102 barn

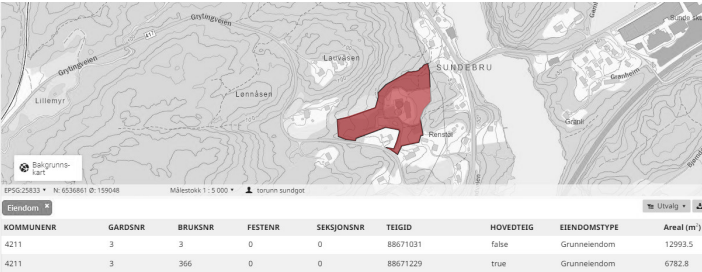
Byggetrinn 2 - 38 barn			
2 avdelinger	1 småbarnsavdeling	1 x 13 barn	13 barn
	1 storbarnsavdeling	1 x 25 barn	25 barn
	Totalt		38 barn

Byggetrinn 1+2 - 140 barn			
8 avdelinger			140 barn

	Byggetrinn 1	Byggetrinn 2	Sum
Nettoareal:	1143 m ²	334 m ²	1447 m ²
Bruttoareal:	1669 m ²	487 m ²	2156 m ²

Uteareal LOA:		
eks. parkering		
adkomstveger: 2729 m ²	1013 m ²	3742 m ²

Totmteareal i kommunens eie på Renstøl:	19 776,3 m²
--	-------------------------------

Asplan Viak AS

Gjerstad kommune

Arealprogram	Avdelinger	Byggetrinn 1			Byggetrinn 2			Byggetrinn 1 + 2				
		6 avd (3 små + 3 store)			+ 2 avd (1 små + 1 store)			8 avd (4 små + 4 store)				
		102 barn			+ 38 barn			140 barn				
Småbarnavdeling (12-14 barn med stellerom)												
		Antall barn	Øvrige	LOA		Antall barn	Øvrige	LOA		Antall barn	Øvrige	LOA
Leke og oppholdsareal (LOA)												
Avdeling inkl. kjøkken og 3 grupperom		12		64		13		69				
Øvrige arealer pr avdeling												
Fingarderobe			12				13					
Grovgarderobe (inkl wc og tørkerom)			14				15					
Toiletter			7				7					
Stellerom			5				5					
Lager pr avd			8				9					
Sum pr avdeling		12	47	64		13	50	69				
Sum småbarnsavdelinger	3	36	140	191	1	13	50	69	4	49	190	260
Storebarnavdeling (18-25 barn med stellerom)												
		Antall barn	Øvrige	LOA		Antall barn	Øvrige	LOA		Antall barn	Øvrige	LOA
Leke og oppholdsareal (LOA)												
Avdeling inkl. kjøkken og 3 grupperom		22		88		25		100				
Øvrige arealer pr avdeling												
Fingarderobe			16				18					
Grovgarderobe (inkl wc og tørkerom)			14				16					
Toiletter			7				7					
Stellerom			5				6					
Lager pr avd			15,4				18					
Sum pr avdeling		22	57	88		25	64	100				
Sum storebarnavdelinger	3	66	171	264	1	25	64	100	4	91	235	364
Fellesareal												
Aktivitetstom - allrom, sammenheng med kjøkken			70				10					
HC WC			7									
Inngangsareal (del av kommunikasjonsareal)												
Hovedkjøkken			50									
WC, direkte til uteareal			5									
Personaltoiletter knytta til avdelinger, samt liten gard	2 ± 5 m ²		10									
Sum fellesareal			142				10				152	
Personalarerale												
Personalarom med kjøkken			40				10					
Personalgarderobe dame/herre wc/dusj			25				5					
Stort møterom			20				5					
Møterom	3x10m ²		30		1 x 10m2		10					
Kontor styrer			18									
Kontor ass. Styrer			12									
kopi/rekv			6									
Arbeidsrom pedagoger, fleksible arb. Plasser	8x6m ²		48		1x6m2		6					
Hyllerom/stillerom/fortrolige samtaler			8									
HCWC			7									
Felles lager allrom			20				5					
Sum personalareal			235				41				276	
Totalt LOA			455				169				624	
Totalt øvrige areal			311				114				425	
Totalt fellesareal			142				10				152	
Totalt personalareal			235				41				276	
Totalt nettoareal			1143				334				1477	
Totalt uteareal (6xLOA)			2729				1013				3742	
Totalt bruttoareal (BNF 1,46 nybygg)			1669				487				2156	

Alternativ 2, byggetrinn 1:

KOSTNADSKALKYLE

1.2. Alternativ 2. Nybygg Renstøl

Alternativ 2 omfatter riving av begge de eksisterende byggetrinnene og et nybygg i 2 byggetrinn på Renstøl.

Vi har forutsatt at eksisterende bygg rives før et nytt bygg settes opp, kostnader for dette er medtatt i kalkylen. Dette vil medføre enklere grunnarbeider på en allerede etablert tomt. Deler av uteområdene er allerede opparbeidet og det er lagt fram vann og kloakk. Kostnadene for disse arbeidene vil derfor være betydelig lavere for dette alternativet.

Det er antatt en byggetid på ca. 1 år, og det må i denne tiden etableres en midlertidig løsning for barnehagen. Dette er ikke innkalkulert i kostnadskalkylen, men vi har stipulert en leiekostnad til ca. 5,0 MNOK eks. mva.

Kostnader byggetrinn 1 - alternativ 2

1	Felleskostnader	kr	4.400.000
2	Bygning	kr	25.900.000
3	VVS - anlegg	kr	6.600.000
4	Elkraft	kr	3.500.000
5	Tele og automasjon	kr	900.000
	Huskostnad	kr	41.300.000
6	Utendørsanlegg	kr	5.200.000
7	Lekeapparater	kr	1.000.000
	Entrepreniskostnader	kr	47.500.000
8	Generelle kostnader	kr	7.700.000
	Byggekostnad	kr	55.200.000
9	Merverdiavgift	kr	13.800.000
	Basiskostnad	kr	69.000.000
10	Uforutsette kostnader	kr	6.900.000
	Prosjektkostnad	kr	75.900.000
11	Usikkerhetsavsetning	kr	11.400.000
	Kostnadsramme	kr	87.300.000

Alternativ 2, byggetrinn 2: KOSTNADSKALKYLE

Som for Abel vil byggetrinn 1 på Renstøl omfatte et nybygg for 100 barn og byggetrinn 2 en utvidelse til 140 barn.

Kostnader byggetrinn 2 – Alternativ 2

1	Felleskostnader	kr	1.200.000
2	Bygning	kr	7.300.000
3	VVS - anlegg	kr	1.950.000
4	Elkraft	kr	1.050.000
5	Tele og automasjon	kr	250.000
	Huskostnad	kr	11.750.000
6	Utendørsanlegg	kr	3.500.000
7	Lekeapparater	kr	500.000
	Entreprisekostnader	kr	15.750.000
8	Generelle kostnader	kr	2.250.000
	Byggekostnad	kr	18.000.000
9	Merverdiavgift	kr	4.500.000
	Basiskostnad	kr	22.500.000
10	Uforutsette kostnader	kr	2.250.000
	Prosjektkostnad	kr	24.750.000
11	Usikkerhetsavsetning	kr	3.700.000
	Kostnadsramme	kr	28.450.000
	Samlet kostnadsramme byggetrinn 1 og 2		115.750.000

Utredning mulig fremtidig barnehagelokalisering

Alternativ 3

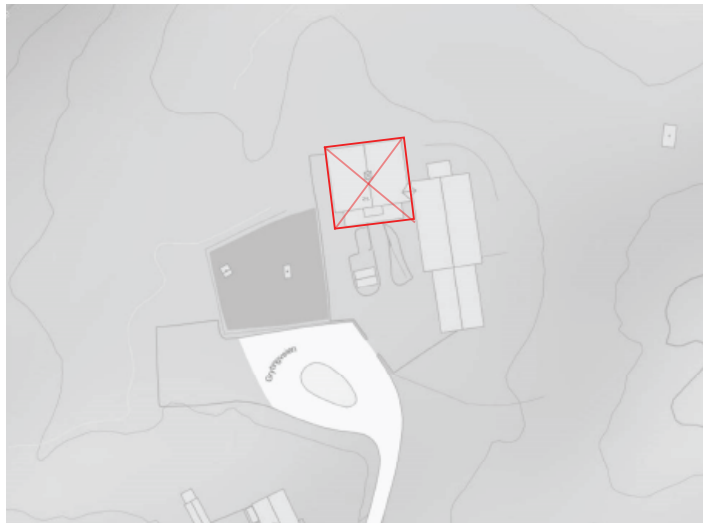
Renstøl rehabilitering og tilbygg

Alternativ 3: Renstøl utbygges og oppgraderes, Alvheim nedlegges. Den nyere delen av Renstøl oppgraderes og utvides. Den eldre delen rives. Atkomst og parkering utvides. Lekearealer utvides. Det legges til grunn en reduksjon av kapasitet i eksisterende del, som følger av oppdaterte krav og anbefalinger til areal, se beregning av LOA-areal/antall barn i vedlegg.

Asplan Viak AS

Gjerstad kommune

Betraktninger:

- Renstøl barnehage består av en eldre del fra 1991 og en nyere del fra 2007.
- Renstøl barnehage har en fin beliggenhet og med rause utearealer. Gode sol- og skyggeforhold.
- Naturkvaliteter. Fine trær og varierte lekeområder, samt en liten bekk som løper parallelt med barnhagen. Potensiale for utvidelse.
- Bygninger. Den eldre delen fra 91' (markert i rødt) er foreldet og i dårlig teknisk stand. Oppgraderinger har skjedd "klattvis" over årene som skaper driftsmessige problemer. Bygningskroppen gir også en planløsningen som er lite effektiv og derfor anbefales det at denne bygningsdelen rives. Denne forutsettes revet i alle alternativene (3 og 4).
- Totalt sett mangler det tilstrekkelige med personalfasiliteter. Pauserom er for lite, arbeidsrommet i 2. etasje på nybygget er dårlig ventilert.

side 23

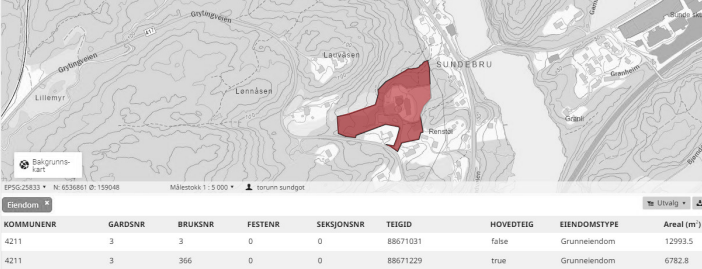
Utredning mulig fremtidig barnehagelokalisering

Romprogram: Alternativ 3, byggetrinn 1

Renstøl rehabilitering og tilbygg, eldste del rives, Alvheim nedlegges

Eksisterende Renstøl, rehabiliteres			
2 avdelinger	2 store	2 x 18 barn	36 barn
		Totalt	36 barn
Tilbygg			
4 avdelinger	3 småbarnsavdelinger	3 x 13/14 barn	41 barn
	1 storbarnsavdelinger	1 x 25 barn	25 barn
		Totalt	66 barn
6 avdelinger		Sum rehab+tilbygg	102 barn
Areal rehabilitering:			
netto	213 m ²	Areal tilbygg:	Totalt:
brutto	266 m ²	922 m ²	1135m ²
		1346 m ²	1612 m ²

Uteareal	Eksisterende	tilbygg	sum
eks. parkering			
adkomstveger:	(*897 m ²)	1936 m ²	*1936 m²
* eksisterende LOA uteareal			
medregnes ikke er allerede opparbeida			
Tomteareal i kommunens eie på Renstøl:			
			19 776,3 m²

Asplan Viak AS

Gjerstad kommune

Avdelinger	RENTØL EKISTERENDE, ELDSTE DEL RIVES				Avdelinger	BYGGETRINN 1 RENTØL UTVIDELSE + 4 avd (3 små + 1 store) + 66 barn = 102 barn TOTALT 6 avd					
	2 storbarnsavdeling 36 barn					NB: utvidelsealternativ medfører mer areal i tillegg medfører, da eks. bygg mangler areal/funksjoner i forhold til referanser					
	NB: i beregningen av antall barn er kun LOA-areal som godkjennes iht dagens TEK tatt med. Felles hjerterom/kjøkken holdes utenom LOA, for sammenlignbart med dagens "standard"										
Arealprogram											
Småbarnsavdeling (12-14 barn med stellerom)						NB: Antall barn Øvrige LOA					
Leke og oppholdsareal (LOA)						Antall barn Øvrige LOA					
Avdeling inkl. kjøkken og 3 grupperom						14 74					
Øvrige arealer pr avdeling											
Fingarderober						14					
Grovgarderober (inkl wc og tørkerom)						16					
Toiletter						7					
Stellerom						6					
Lager pr avd						10					
Sum pr avdeling						14 53 74					
Sum småbarnsavdelinger						0 0 0 0 3 41 159 223					
Storbarnsavdeling (18-25 barn med stellerom)						Antall barn Øvrige LOA					
Leke og oppholdsareal (LOA)						84,4					
Avdeling inkl. kjøkken og 3 grupperom						65,1 25 100					
Øvrige arealer pr avdeling						63					
Fingarderober						18					
Grovgarderober (inkl wc og tørkerom)						16					
Toiletter						7					
Stellerom						6					
Lager pr avd						18					
Sum pr avdeling						25 64 100					
Sum storebarnsavdelinger						2 36 63 150 1 25 64 100					
Fellesareal											
Aktivitetsrom - allrom, sammenheng med kjøkken						70					
HC WC						7					
Inngangareal (del av kommunikasjonsareal)						5					
Hovedkjøkken						50					
WC, direkte til uteareal						10					
Personalttoaletter knytta til avdelinger, samt liken gard						12					
Sum fellesareal						0 142					
Personalearealer											
Personalrom med kjøkken						40					
Personalgarderobe dame/herre wc/duoj						25					
Stort møterom						20					
Møterom						3 x 10m2 30					
Kontor styrer						18					
Kontor ass. Styrer						12					
Kopi/rekv						6					
Arbeidsrom pedagoger, fleksible arb. Plasser						48					
Hvilerom/stillerom/fortrolige samtaler						8					
HCWC						7					
Felles lager allrom						20					
Sum personaleareal						0 235					
Totalt LOA						150 323					
Totalt øvrige areal						63 223					
Totalt fellesareal						0 142					
Totalt personaleareal						0 235					
Totalt nettoareal						213 922					
Totalt uteareal (6xLOA)						897 1936					
Totalt bruttoareal (BNF 1,46 nybygg)						266 1346					

Utredning mulig fremtidig barnehagelokalisering

Romprogram: Alternativ 3, byggetrinn 2

Renstøl rehabilitering og tilbygg, eldste del rives, Alvheim nedlegges

Eksisterende Renstøl, rehabiliteres			
2 avdelinger	2 store	2 x 18 barn	36 barn
		Totalt	36 barn
Tilbygg			
4 avdelinger	3 småbarnsavdelinger	3 x 13/14 barn	41 barn
	1 storbarnsavdelinger	1 x 25 barn	25 barn
		Totalt	66 barn
6 avdelinger		Sum rehab+tilbygg	102 barn

Som over (Eksisterende + byggetrinn 1) + byggetrinn 2 btr 2:

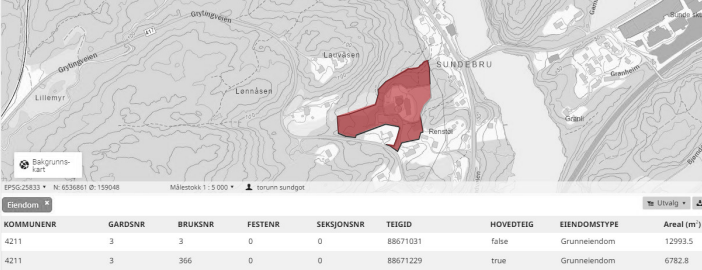
2 avdelinger	1 småbarn	1 x 13 barn	13 barn
	1 storbarn	1 x 25 barn	25 barn
<i>BTR1 + eks.</i>			<i>102 barn</i>
8 avdelinger			140 barn

	<i>Areal rehab:</i>	<i>Areal tilbygg btr1:</i>	btr 2:	totalt (eks. rehab.):
netto	213 m ²	922 m ²	256 m ²	1178 m ²
brutto	266 m ²	1346 m ²	374 m ²	1720 m ²

Uteareal LOA	Eks. + btr 1	btr 2	sum (eks. rehab.):
eks. parkering adkomstveger:	*1936 m ²	718 m ²	*2654 m ²

medregnes ikke er allerede opparbeida

Tomteareal i kommunens eie på Renstøl: **19 776,3 m²**

Asplan Viak AS

Gjerstad kommune

Avdelinger	BYGGETRINN 2 RENSTØL UTVIDELSE + 3 avd (1 små + 2 store) = 40 barn TOTALT 3 avd			Avdelinger	BYGGETRINN 1+2 RENSTØL UTVIDELSE = 140 barn TOTALT 8 avd		
	NB: utvidelsealternativ medfører mer areal i ulike avdelinger, da eks. bygg mangler areal/funksjoner i forhold til referanser				NB: utvidelsealternativ medfører mer areal i ulike avdelinger, da eks. bygg mangler areal/funksjoner i forhold til referanser		
Arealprogram							
Småbarnsavdeling (12-14 barn med stellerom)							
Antall barn							
Øvrige LOA							
Leke og oppholdsareal (LOA)							
Avdeling inkl. kjøkken og 3 grupperom							
12							
64							
Øvrige arealer pr avdeling							
Fingarderobe							
12							
Grovgarderobe (inkl wc og tørkerom)							
14							
Toaletter							
7							
Stellerom							
5							
Lager pr avd							
8							
Sum pr avdeling							
13							
47							
64							
1							
13							
47							
64							
4							
54							
206							
286							
Storebarnsavdeling (18-25 barn med stellerom)							
Antall barn							
Øvrige LOA							
Leke og oppholdsareal (LOA)							
Avdeling inkl. kjøkken og 3 grupperom							
14							
56							
Øvrige arealer pr avdeling							
Fingarderobe							
10							
Grovgarderobe (inkl wc og tørkerom)							
9							
Toaletter							
7							
Stellerom							
3							
Lager pr avd							
10							
Sum pr avdeling							
25							
39							
56							
1							
25							
39							
56							
4							
86							
103							
156							
Fellesareal							
Aktivitetssrom - allrom, sammenheng med kjøkken							
10							
HC WC							
Inngangsareal (del av kommunikasjonsareal)							
Hovedkjøkken							
WC direkte til uteareal							
Personalttoaletter knytta til avdelinger, samt liten gard							
0							
Sum fellesareal							
10							
152							
Personaleareal							
Personallrom med kjøkken							
10							
Personalgarderobe dame/herre wc/dusj							
5							
Stort møterom							
5							
Møterom							
1 x 10m2							
10							
Kontor styrer							
Kontor ass. Styrer							
Kopi/tekv							
Arbeidsrom pedagoger, fleksible arb. Plasser							
6							
Hvilerom/stillerom/fortrolige samtaler							
HCWC							
Felles lager allrom							
5							
Sum personaleareal							
41							
276							
Totalt LOA							
120							
442							
Totalt øvrige areal							
85							
308							
Totalt fellesareal							
10							
152							
Totalt personaleareal							
41							
276							
Totalt nettoareal							
256							
1178							
Totalt uteareal (exLOA)							
718							
2653							
Totalt bruttoareal (BNF 1,46 nybygg)							
374							
1720							

Alternativ 3, byggetrinn 1: KOSTNADSKALKYLE

1.3. Alternativ 3. Rehabilitering og nybygg Renstøl.

Alternativ 3 omfatter riving av det eldste bygget på Renstøl, rehabilitering av den nyeste delen og supplere med et nybygg i to byggetrinn. Byggetrinn omfatter riving av den eldste delen, rehabilitering av den nyeste delen og sette opp et nyttbygg som tilsammen skal romme 100 barn. Byggetrinn 2 vil omfatte en utvidelse til 140 barn.

Alternativet forutsetter at man må starte med riving av det eldste bygget og at et nybygg settes opp på denne tomten. Det vil si at grunnforhold og fundamentering er kjent og kan gjøres forholdsvis enkelt. Uteområdene er i stor grad opparbeidet og det ligger godt til rette for å utvide dette til en større barnehage. Ulempene med dette alternativet vil være at det vanskelig lar seg gjøre å rehabilitere og bygge nytt mens barnehagen er i drift.

Kostnader byggetrinn 1 - alternativ 3

		Nybygg		Rehabilitering	
1	Felleskostnader	kr	3.300.000	kr	650.000
2	Bygning	kr	20.600.000	kr	1.100.000
3	VVS - anlegg	kr	5.400.000	kr	1.100.000
4	Elkraft	kr	2.900.000	kr	570.000
5	Tele og automasjon	kr	700.000	kr	150.000
	Huskostnad	kr	32.900.000	kr	3.570.000
6	Utendørsanlegg	kr	5.200.000	kr	-
7	Løkeapparater	kr	1.000.000	kr	-
	Entreprisekostnader	kr	39.100.000	kr	3.570.000
8	Generelle kostnader	kr	6.300.000	kr	1.250.000
	Byggekostnad	kr	45.400.000	kr	4.820.000
9	Merverdiavgift	kr	11.350.000	kr	1.205.000
	Basiskostnad	kr	56.750.000	kr	6.025.000
10	Uforutsette kostnader	kr	5.700.000	kr	600.000
	Prosjektkostnad	kr	62.450.000	kr	6.625.000
11	Usikkerhetsavsetning	kr	9.400.000	kr	1.000.000
	Kostnadsramme	kr	71.850.000	kr	7.625.000
	Samlet kostnadsramme byggetrinn 1			kr	79.475.000

Alternativ 3, byggetrinn 2: KOSTNADSKALKYLE

Tilsvarende som for alternativ 2 må det skaffes alternative lokaler mens utbyggingen pågår og dette vil medføre en ekstrakostnad i byggeperioden. Disse kostnadene er ikke medregnet i kostnadskalkylen og vil være veldig avhengig av hvilken løsning man kan få til. Vi har anslått at dette kan dreie seg til ca. 5,0 MNOK.

Ved en rehabilitering av den nyeste delen på Renstøl har vi forutsatt at det det må bli en full oppussing innvendig og noe ombygging. Selv om det tekniske anlegget ikke er så gammelt har vi forutsatt at dette må skiftes ut og det er lagt inn kostnader som for et nytt anlegg. I de bygningsmessige arbeidene er det tatt med kostnader for riving av den eldst delen.

Kostnader byggetrinn 2 - alternativ 3

1	Felleskostnader	kr	1.200.000
2	Bygning	kr	7.700.000
3	VVS - anlegg	kr	2.100.000
4	Elkraft	kr	1.100.000
5	Tele og automasjon	kr	250.000
	Huskostnad	kr	12.350.000
6	Utendørsanlegg	kr	3.500.000
7	Lekeapparater	kr	500.000
	Entrepreniskostnader	kr	16.350.000
8	Generelle kostnader	kr	2.350.000
	Byggekostnad	kr	18.700.000
9	Merverdiavgift	kr	4.675.000
	Basiskostnad	kr	23.375.000
10	Uforutsette kostnader	kr	2.350.000
	Prosjektkostnad	kr	25.725.000
11	Usikkerhetsavsetning	kr	3.850.000
	Kostnadsramme byggetrinn 2	kr	29.575.000
	Samlet kostnadsramme byggetrinn 1 og 2	kr	109.050.000

Utredning mulig fremtidig barnehagelokalisering

Gjerstad kommune

Alternativ 4, byggetrinn 1

Alvheim oppgraderes og Renstøl utbygges og oppgraderes

Alternativ 4: Alvheim oppgraderes og Renstøl utbygges og oppgraderes.

Dagens situasjon beholdes med bygningsmessig atskilt på to barnehagehus. Dette innebærer en utvidelse av Renstøl; at eksisterende arealer oppgraderes etter ny anbefalt standard og at den eldre delen rives. Alvheim bevarer sin kapasitet og gjennomgår en byggt teknisk oppgradering. Tiltak gjeldende Alvheim er ikke i denne førstehånds-vurderingen ansett som en hovedombygging.

Asplan Viak AS

side 28

Utredning mulig fremtidig barnehagelokalisering

Romprogram: Alternativ 4, byggetrinn 1

Renstøl rehabiliteres etter ny barnehagenorm, den eldste delen av Renstøl rives og den nyere delen utvides (tilbygg) for å imøtekomme byggetrinn 1 og byggetrinn 2. Alvheim rehabiliteres og bevarer sin kapasitet.

Eksisterende Renstøl (nyere del som rehabiliteres) tilpasses til:

2 storebarnsavdelinger	2 x 18 barn	36 barn
	Totalt	36 barn

Renstøl tilbygg

2 småbarnsavdeling	2 x 15 barn	30 barn
	Totalt:	30 barn

Eksisterende Alvheim - 38 barn, rehabiliteres

2 avdelinger	1 småbarnsavdeling	1 x 13 barn	13 barn
	1 storebarnsavdeling	1 x 25 barn	25 barn
		Totalt:	38 barn

6 avdelinger	3 småbarnsavdelinger	43 barn
	3 storebarnsavdelinger	61 barn

Totalt 104 barn

Rehabilitering Renstøl:

netto	213 m ²
brutto	266 m²

Rehabilitering Alvheim:

netto	299 m ²
brutto	365 m²
Totalt rehabilitering Alvheim og Renstøl:	631 m²

Utvidelse (Ranstøl)

netto	543 m ²
brutto	793 m²

Uteareal LOA	Ranstøl	Alvheim	Utvidelse	sum
eks. parkering			Ranstøl	Ranstøl
adkomstveger:	(*897 m ²)	(*471 m ²)	954 m ²	*954 m²
* eksisterende LOA				
uteareal medregnes ikke				
er allerede opparbeida				
Tomteareal i kommunens eie på Alvheim:			13445,5 m ²	
Tomteareal i kommunens eie på Renstøl:			19 776,3 m ²	

Asplan Viak AS

Gjerstad kommune

	RENSTØL EKISTERENDE, ELDEST DEL RIVES		ALVHEIM EKISTERENDE		ALVHEIM REHABILITERING UTVIDELSE RENSTØL					
	2 storebarnsavdeling 36 barn		2 avd (1 små + 1 store) 38 barn		+ 2 avd (2 små) + 30 barn TOTALT 104 BARN					
	NB: I beregningen av antall barn er kun LOA- areal som godkjennes iht dagens TEK tatt med. Felles hjertecor/kjøkken holdes utenom LOA, for sammenlignbart med dagens "standard"		NB: I beregningen av antall barn er kun LOA- areal som godkjennes iht dagens TEK tatt med. Felles hjertecor/kjøkken holdes utenom LOA, for sammenlignbart med dagens "standard"		NB: utvidelsealternativ medfører mer areal i ulike avdelinger, da eks. bygg, mangler areal/funksjoner i forhold til referanser					
Avdelinger			Avdelinger		Avdelinger					
Arealprogram										
Småbarnsavdeling (12-14 barn med stellerom)		NB: Antall barn/øvrige	LOA	For sammen/øvrige	LOA	Antall	øvrige	LOA		
Leke og oppholdsareal (LOA)				13	60	43				
Avdeling inkl. kjøkken og 3 grupperom							15	79,5		
Øvrige arealer pr avdeling										
Fingarderober								15,5		
Grovgarderobe (inkl wc og tørkerom)								17,0		
Toaletter										
Stellerom								6,3		
Lager pr avd								10,5		
Sum pr avdeling				13			30	40		
Sum småbarnsavdelinger	0	0	0	0	1	13	60	43		
Sum småbarnsavdelinger	0	0	0	0	1	13	60	43		
Storebarnsavdeling (18-25 barn med stellerom)		Antall barn	øvrige	LOA	Antall barn	øvrige	LOA	Antall	øvrige	LOA
Leke og oppholdsareal (LOA)					25	60	36			
Avdeling inkl. kjøkken og 3 grupperom					84,4					
Øvrige arealer pr avdeling					65,1					
Fingarderober			63							0
Grovgarderobe (inkl wc og tørkerom)										0
Toaletter										
Stellerom										0
Lager pr avd										0
Sum pr avdeling					25	60	36			0
Sum storebarnsavdelinger	2	36	63	150	1	25	60	36		0
Sum storebarnsavdelinger	2	36	63	150	1	25	60	36		0
Fellesareal										
Aktivitetsrom - allrom, sammenheng med kjøkken						41				50
HC WC						5				7
Inngangsareal (del av kommunikasjonsareal)										
Hovedkjøkken										50
WC, direkte til uteareal										5
Personalttoaletter knytta til avdelinger, samt liten gard										10
Sum fellesareal			0			46				122
Sum fellesareal			0			46				122
Personalarom										
Personalarom med kjøkken						20				16
Personalgarderobe dame/herre wc/dusj						10				10
Stort møterom										20
Møterom										30
Kontor styrer										18
Kontor ass. Styrer										12
kopi/rekv										6
Arbeidsrom pedagoger, fleksible arb. Plasser						19				17
Hvilerom/stillerom/fortrolige samtaler										8
HCWC										7
Felles lager allrom										20
Sum personalareal			0			55				164
Totalt LOA		150			79			159		
Totalt øvrige areal		63			120			98		
Totalt fellesareal		0			46			122		
Totalt personalareal		0			55			164		
Totalt nettoareal		213			299			543		
Totalt uteareal (exLOA)		897			471			954		
Totalt bruttoareal (BNF 1,46 nybygg)		266			365			793		

Utredning mulig fremtidig barnehagelokalisering

Romprogram: Alternativ 4, byggetrinn 2

Renstøl rehabiliteres, eldste del rives, Alvheim rehabiliteres, Utvidelse, Renstøl

Som over (eksisterende + byggetrinn 1) + byggetrinn 2		
2 storebarnsavdelinger	2 x 18 barn	36 barn
	Totalt:	36 barn
Renstøl tilbygg		
2 småbarnsavdeling	2 x 15 barn	30 barn
	Totalt:	30 barn
Eksisterende Alvheim - 38 barn, rehabiliteres		
2 avdelinger	1 x 13 barn	13 barn
	1 x 25 barn	25 barn
	Totalt:	38 barn
6 avdelinger	3 småbarnsavdelinger	43 barn
	3 storebarnsavdelinger	61 barn
Totalt		104 barn

Utvidelse BTR 2

Renstøl tilbygg

1 småbarnsavdeling	1 x 13 barn	13 barn
1 storebarnsavdeling	1 x 25 barn	25 barn
	Totalt:	38 barn

8 avdelinger	4 småbarnsavdelinger	56 barn
	4 storebarnsavdelinger	86 barn
Totalt		140 barn

Rehabilitering Renstøl:		
netto	213 m²	
brutto	266 m²	
Rehabilitering Alvheim:		
netto	299 m²	
brutto	365 m²	
Totalt rehabilitering Alvheim og Renstøl:	631 m²	
Utvidelse (Rensstøl)		
netto	543 m²	
brutto	793 m²	

Utvidelse BTR 2

netto	346 m²
brutto	505 m²
Sum BTR 1 + BTR 2, brutto	1298 m²

Uteareal LOA	+ btr1	btr 2	sum utvidelse Renstøl*
eks. parkering			
adkomstveger:	*897 m²	1013 m²	1904 m²
* eksisterende LOA			
uteareal medregnes ikke			
er allerede opparbeida			
Tomteareal i kommunens eie på Alvheim:			13445,5 m²
Tomteareal i kommunens eie på Renstøl:			19 776,3 m²

Asplan Viak AS

Gjerstad kommune

	ALVHEIM REHABILITERING, RENSTØL REHABILITERING, UTVIDELSE RENSTØL BTR 2	ALVHEIM REHABILITERING, RENSTØL REHABILITERING, UTVIDELSE RENSTØL BTR 1 + 2
	+ 38 barn (13 SMA + 25 STORE)	=140 barn
	TOTALT 2 avdelinger	TOTALT 8 avdelinger
	NB: utvidelsealternativ medfører mer areal i ulike avdelinger, da eks. bygg mangler areal/funksjoner i forhold til referanser	NB: utvidelsealternativ medfører mer areal i ulike avdelinger, da eks. bygg mangler areal/funksjoner i forhold til referanser
Arealprogram		
Småbarnsavdeling (12-14 barn med stellerom)	Totalt	Øvrige
Leke og oppholdsareal (LOA)		
Avdeling inkl. kjøkken og 3 grupperom	13	69
Øvrige arealer pr avdeling		
Fingarderobe	13	
Grovgarderobe (inkl wc og tørkerom)	15	
Toaletter		
Stellerom	5	
Lager pr avd	9	
Sum pr avdeling	13	43 69
Sum småbarnsavdelinger	1	13 43 69
Storebarnsavdeling (18-25 barn med stellerom)	Antall barn	Øvrige
Leke og oppholdsareal (LOA)		
Avdeling inkl. kjøkken og 3 grupperom	25	100
Øvrige arealer pr avdeling		
Fingarderobe	18	
Grovgarderobe (inkl wc og tørkerom)	16	
Toaletter		
Stellerom	6	
Lager pr avd	18	
Sum pr avdeling	25	57 100
Sum storebarnsavdelinger	1	25 57 100
Fellesareal		
Aktivitetsrom - allrom, sammenheng med kjøkken		20
WC/WC		
Inngangsareal (del av kommunikasjonsareal)		
Hovedkjøkken		
WC, direkte til uteareal		
Personalttoaletter knyttet til avdelinger, samt liten gard		
Sum fellesareal		20
Personalarer		
Personallrom med kjøkken		18
Personalgarderobe dame/herre wc/dusj		11
Stort møterom		5
Møterom		10
Kontor styrer		0
Kontor ass. Styrer		0
kopi/rekv		0
Arbeidsrom pedagoger, fleksible arb. Plasser		19
Hvilerom/stillerom/fortrolige samtaler		0
HCWC		0
Felles lager allrom		2
Sum personalarer		57
Totalt LOA		169
Totalt øvrige areal		99
Totalt fellesareal		20
Totalt personalarer		57
Totalt nettoareal		346
Totalt uteareal (exLOA)		1013
Totalt bruttoareal (BNF 1,46 nybygg)		505

Romprogram: Alternativ 4, byggetrinn 2

Kommentar til rehabilitering av Alvheim:

Det er vurdert at rehabiliteringen av Alvheim ikke er en hovedombygging, derved beholdes dagens kapasitet, med hensyn på antall barn og felles-/personalfasiliteter. En annen utfordring er universell utforming og tilgang til personalavdeling i 2. etasje, det forutsettes at Alvheim tilrettelegges for løfteplattform.

Kommentar til eksisterende barnehage, "ny" 2007-del av Renstøl:

Ved beregning av eksisterende Renstøls (del fra 2007) kapasitet på antall barn er det tatt utgangspunkt i faktisk LOA etter dagens TEK krav til oppholdsareal. Det er tillatt å medregne fingarderover, fellesareal/kjøkken dersom de faktisk kan benyttes til leik, men arealene må ha tilfredsstillende utsyn og dagslys. Ved rehabilitering av barnehagen må dette ansees som hovedombygging og dagens TEK krav gjelder. I store barnehager med 100 barn eller mer, er det vanlig å legge til fellesfunksjoner om ikke medregnes i LOA. Det er heller ikke vanlig å regne fingarderobene som del av LOA.

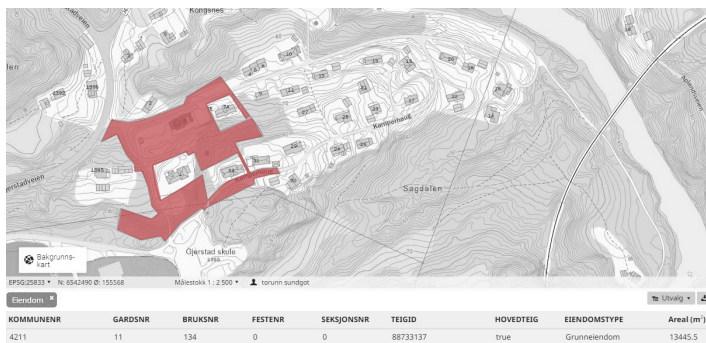
Godkjenning av barnehager, Kunnskapsdepartementet:

"Arealberegningen ved fastsettelsen av leke og oppholdsarealet skal ta utgangspunkt i de rommene som faktisk står til disposisjon for barnas aktiviteter. Dette gjelder for eksempel lekerom, grupperom og sove og hvilerom. Dersom barnas garderobe også egner seg som leke og oppholdsrom, kan denne også medregnes. Det samme gjelder kjøkkenet, der som dette reelt brukes til barnas aktiviteter".

Men, godkjent leke- og oppholdsareal skal tilfredsstillende krav til rom for varig opphold fastsatt i TEK, herunder krav til romhøyde, dagslys og utsyn. Dersom for eksempel korridorer og fingarderover ikke har tilfredsstillende tilgang på dagslys og utsyn vil de ikke telle med i godkjent leke- og oppholdsareal.

Det vil si at "Felles kjøkken og spiserom" kan inngå i LOA, men ved planlegging av nye barnehager er det ikke vanlig å innlemme dette arealet i LOA. Fingarderobe er heller ikke innlemma i beregning av LOA ettersom det ikke er dagslys, grovgarderover skal ikke beregnes i LOA.

Med disse forutsetningene er det beregna at eksisterende del av Renstøl som ikke rives, er 36 store barn, dette forutsetter at areal for Felles kjøkken og spiserom kan benyttes til leik og det er da lagt inn større andel fellesareal i utvidelsen av Renstøl, det samme gjelder alt av personalareal.

Asplan Viak AS

side 31

Alternativ 4, byggetrinn 1:

KOSTNADSKALKYLE

1.4. Alternativ 4. Rehabilitering/nybygg Renstøl. Rehabilitering Alvheim

Alternativ 4 medfører at både Renstøl og Alvheim beholdes. For Renstøl betyr det at den eldste delen rives, at den nyeste delen rehabiliteres og at det i byggetrinn 1 bygges ut til ca. 66 barn.

Alvheim rehabiliteres og tilrettelegges for universell utforming. Dette betyr at det må utvides noe. Det tekniske anlegget trenger en full utskifting og dette vil antakelig medføre også utvidelse av tekniske rom.

Kostnader byggetrinn 1 - alternativ 4

		Nybygg Rensstøl	Rehab. Rensstøl	Rehab. Alvheim
1	Felleskostnader	kr 1.800.000	kr 650.000	kr 900.000
2	Bygning	kr 11.600.000	kr 1.100.000	kr 2.750.000
3	VVS - anlegg	kr 3.000.000	kr 1.100.000	kr 2.000.000
4	Elkraft	kr 1.600.000	kr 570.000	kr 800.000
5	Tele og automasjon	kr 400.000	kr 150.000	kr 200.000
	Huskostnad	kr 18.400.000	kr 3.570.000	kr 6.650.000
6	Utendørsanlegg	kr 5.200.000	-	kr -
7	Lekeapparater	kr 1.000.000	-	kr -
	Entrepreniskostnader	kr 24.600.000	kr 4.320.000	kr 6.650.000
8	Generelle kostnader	kr 3.500.000	kr 1.250.000	kr 1.700.000
	Byggekostnad	kr 28.100.000	kr 4.820.000	kr 8.350.000
9	Merverdiavgift	kr 7.025.000	kr 1.200.000	kr 2.090.000
	Basiskostnad	kr 35.125.000	kr 6.020.000	kr 10.440.000
10	Uforutsette kostnader	kr 3.500.000	kr 600.000	kr 1.050.000
	Prosjektkostnad	kr 38.625.000	kr 6.620.000	kr 11.490.000
11	Usikkerhetsavsetning	kr 5.800.000	kr 1.100.000	kr 1.750.000
	Kostnadsramme	kr 44.425.000	kr 7.620.000	kr 13.240.000
	Samlet kostnadsramme byggetrinn 1			kr 65.285.000

Alternativ 4, byggetrinn 2:

KOSTNADSKALKYLE

Byggetrinn 2 vil omfatte en utvidelse på Renstøl til å omfatte totalt 140 barn til sammen.

Kostnader byggetrinn 2 - alternativ 4

1	Felleskostnader	kr	1.300.000
2	Bygning	kr	8.000.000
3	VVS - anlegg	kr	2.100.000
4	Elkraft	kr	1.150.000
5	Tele og automasjon	kr	300.000
	Huskostnad	kr	12.850.000
6	Utendørsanlegg	kr	3.500.000
7	Lekeapparater	kr	500.000
	Entreprisekostnader	kr	16.850.000
8	Generelle kostnader	kr	2.500.000
	Byggekostnad	kr	19.350.000
9	Merverdiavgift	kr	4.850.000
	Basiskostnad	kr	24.200.000
10	Uforutsette kostnader	kr	2.450.000
	Prosjektkostnad	kr	26.650.000
11	Usikkerhetsavsetning	kr	4.000.000
	Kostnadsramme	kr	30.650.000
	Samlet kostnadsramme byggetrinn 1 og 2	kr	95.935.000

Arkitektur, det fysiske miljø

Rommet som den tredje pedagog.

Det moderne barnehagebygget er mer enn bare et oppholdssted for barn; det er en pedagogisk ressurs som fremmer både lek og læring. De fysiske rammene rundt barna legger grunnlaget for tidlig læring og utvikling. Arkitekturen og innredningen bør derfor nøye planlegges for å stimulere barnas nysgjerrighet og utforskertrang. Utvikling og læring skjer primært gjennom den uavbrutte leken hos barna. Hvordan kan arkitekturen sette rammene for best å kunne være en arena for lek?

Barnehagens arkitektur og utforming spiller en vesentlig rolle i å gi barna muligheter til videre å utvikle sosiale ferdigheter, kreativitet, og selvstendighet gjennom lek og interaksjon med andre barn og voksne. Her er noen måter det kan gjøres på:

Fleksible rom: Fleksible rom kan tilpasses forskjellige aktiviteter og behov. Dette kan inkludere stille områder for lesing og hvile, åpne områder for fysisk aktivitet, og spesialiserte områder for kunst og vitenskap.

Tilgjengelige materialer: Materialer og ressurser bør være lett tilgjengelige for barna. Dette oppmuntrer til selvstendig læring og utforskning.

Sikkerhet: Sikkerhet er også en viktig faktor. Utformingen bør minimere risiko for skader, og det bør være klare linjer for synlighet for tilsyn.

Inkluderende design: Barnehagen bør være utformet for å være inkluderende for alle barn, uavhengig av deres evner eller behov. Dette kan inkludere tilgjengelighet for barn med funksjonshemninger, og rom som reflekterer kulturell og språklig mangfold.

Ved å ta hensyn til disse aspektene i utformingen av barnehager, kan vi skape miljøer som fremmer lek, læring, og utvikling for alle barn.

Referanseprosjekt: Volla barnehage tegnet av A38

Materialbruk.

Materialene som brukes i barnehagen definerer både inne- og uterom og har en stor innvirkning på barnas opplevelse og læring. Behovet for taktilitet og sensoriske kvaliteter er særlig gjeldende i en barnehage. I tillegg er følgende faktorer avgjørende for valg av materialer og årsaken til at man bør velge *høy standard* når det skal bygges:

Holdbarhet: Barnehager er *høytrafikkerte* områder med mange barn som bruker rommet hver dag. Materialene må være robuste og holdbare for å tåle denne bruken over tid.

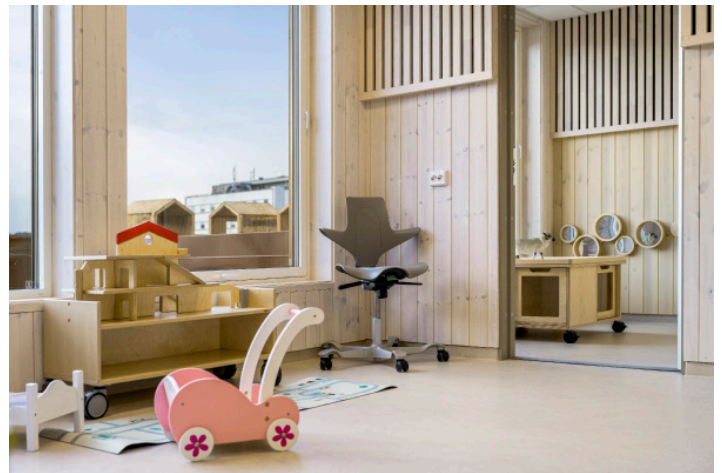
Komfort: Materialene skal være komfortable for barna å bruke. Dette kan bety at møblene er myke og innbydende, og at gulvflaten er behagelig å sitte på.

Sikkerhet: Materialene må være trygge for barna å bruke. Dette betyr at de ikke skal ha skarpe kanter eller små deler som kan svelges, og de skal være ikke-toksiske.

Estetikk: Materialene kan bidra til å skape et estetisk og innbydende miljø som fremmer læring og kreativitet. Variasjon stimulerer, det samme gjør farger og naturlig materialer.

Bærekraft: Det er viktig å tenke på bærekraft. Heldigvis er det slik at mange miljø-tiltak harmonerer med kravene til læringsmiljøet. Materialene bør være miljøvennlige og helst produsert på en etisk måte.

Ved å velge de riktige materialene kan man skape et miljø i barnehagen som er trygt, komfortabelt, og stimulerende for barnas læring og utvikling. Og som varer.

Referanseprosjekt: Teknikken barnehage tegnet av Asplan Viak (skisseprosjekt/regulering)

Utforming av utearealer:

Opphold ute byr på frisk luft, opplevelser, lekemuligheter og fysisk trening/bevegelse. Barn med funksjonsnedsettelse skal kunne delta aktivt i uteleken. Uterommenes kvaliteter og utforming må derfor vies stor oppmerksomhet. Barnehagens fysiske miljø skal utformes slik at alle barn får gode muligheter til å delta aktivt i lek og andre aktiviteter. I tilretteleggingen av det fysiske miljøet må det tas hensyn til at barn i ulike aldre og med ulikt ferdighetsnivå skal bruke de samme arealene.

hentet fra: regjeringen.no - barnehage veileder.

Barn og unge er mindre fysisk aktive enn før. Forskere fra NMBU har studert hvordan uteområdene i norske skoler og barnehager kan bidra til å motvirke den stadig økende inaktiviteten, og skape god helse og trivsel. Det har resultert i oppdaterte anbefalinger for uteområdenes innhold og størrelse. Variert terreng og innslag av natur, slik som trær og busker, gir både fysiske og psykiske helsefordeler. For eksempel bidrar trær til å motvirke helsefarlig UV-stråling fra sola. Variert terreng bidrar til lek, mangfoldig bruk, fysisk aktivitet og motorisk utvikling.

For å legge til rette for lek og annen fysisk aktivitet er også trafiksikre omgivelser avgjørende: -Vi ser for eksempel at det er en fordel å redusere antall parkeringsplasser og legge til rette for syklist og fotgjenger. Gjennomgangstrafikken i området rundt skolen eller barnehagen bør være begrenset. Barna må kunne bevege seg fritt, uten hensyn til biler og annen motorisert trafikk.

I Gjerstad kommune hvor kollektivtilbudet er mer begrenset og parkering er mer presserende, så er det viktig å holde parkeringsplasser tydelig adskilt fra lekeområde. God oversikt og markert skille er nødvendig. Portområde bør særlig skjermes for biltrafikk, slik at ganglinjer ikke krysses.

hentet fra: Ny rapport: Slik kan skolegården gjøre barn og unge mer fysisk aktive | NMBU

Asplan Viak AS

UTELEKEAREAL

Elementer og dekker i naturmateriale med flere funksjoner og Ulike rom å leke i

Lek i natur og terreng. Kirsebærlunden i Oslo (med kun naturlig fallunderlag)

Naturlekeplass med store eksisterende trær

NMBU har videre i kortversjonen av rapporten (s.5) kommet med konkrete anbefalinger om at følgende blir tatt hensyn til for å sikre god kvalitet i uteområdene, både for skoler og barnehager:

- Valg av tomter: Velge tomter som sikrer at uteområdet har gode solforhold, og som ikke er utsatt for støy og forurensing. (Se også TEK 17 § 8-3. Uteoppholdsareal (Direktoratet for byggkvalitet, 2017)).
- Trafikksikre omgivelser: Sørge for trafikksikre omgivelser i en radius på minimum 200 meter for skoler, og trygg adkomst. Redusere antall parkeringsplasser der det er god tilgjengelighet for syklist, fotgjenger og godt kollektivtilbud.
- Sørge for at uteområdet ikke blir belastet med bilkjøring.
- Redusere bygningenes fotavtrykk: Plassere bygninger slik at mest mulig av tomta kan anvendes som uteområde for elever og barn.
- Sikre tilgjengelighet for alle (se også TEK 17 § 8-2. Opparbeidet uteareal med krav om universell utforming (Direktoratet for byggkvalitet, 2017)).
- Naturelementer/ terreng/ topografi: Disse er særlig viktige som sosiale møteplasser, for lek, mangfoldig bruk, fysisk aktivitet og motorisk utvikling.
- Sol og skygge: Sørge for at uteområdene både tilbyr sol og skygge. Vegetasjon er særlig viktig for å ivareta skygge, og motvirke helseskadelig UV-stråling.
- Funksjoner tilpasset alle: Variert innhold tilpasset ulike aldersgrupper og funksjonsnivåer.
- Sosiale møteplasser: Møtesteder for store grupper, men også soner som gir mulighet for å trekke seg tilbake alene, eller i mindre grupper.
- Unngå store flater som kan brukes til få aktiviteter, som for eksempel fotballbaner. Det er bedre med mellomstore rom eller soner som har gode forbindelser med hverandre, og som ikke er for funksjonsbestemte.
- Lagerarealer. Som for eksempel boder for utstyr.

Kostnadseffektive løsninger

Totalkostnaden for et barnehageanlegg er svært avhengig av tomtemessige forhold, med terreng- og grunnforhold, arealstørrelser, erverv og kommunal infrastruktur. De viktigste kostnadstiltakene skjer gjennom effektive utnyttelse av barnehagetomt og lavest mulig byggekostnad.

Barnehageanleggene representerer en stor kostnad for kommunen og det må legges vekt på arealeffektivitet gjennom sambruk og god utnyttelse av arealene. Det er viktig å presisere at arealeffektivitet ikke skal gå på bekostning av funksjonalitet for barnehagens virksomhet. Høy kvalitet på bygg og inventar vil kunne gi lavere driftskostnader på lang sikt, og lengre levetid.

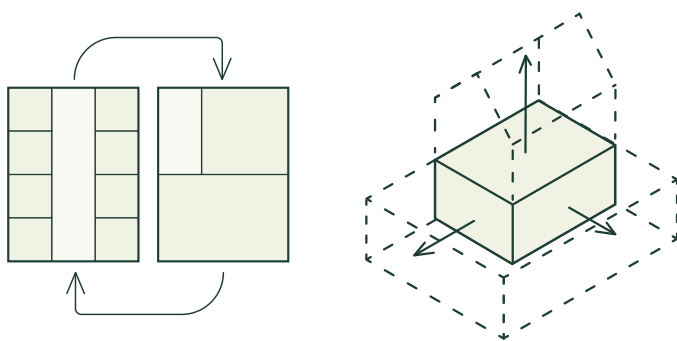

diagram: fleksibilitet og elastisitet er begreper som kan omtale hvordan planløsningen/bygningsvolum kan imøtekomme fremtidige behov for endring. Asplan Viak

Asplan Viak AS

Bærekraftige løsninger

I dette kapittelet belyses flere aspekter og synergier ved å tenke bærekraft i flere ledd av planleggingen. Vi har trukket frem noen effektive tiltak som kan bidra til å redusere CO2-avtrykket i en fremtidig byggeprosess. Følgende tema belyses:

- **Materialbruk** - Stort potensial for utslippskutt!
- **Rive eller bevare?**
- **Fra «Bruk og kast» til sirkulære bygg**
- **Energibruk i drift**
- **Transport og mobilitet**
- **Artsmangfold og nedbygging av natur**

referanseprosjekt: barnehage X tegnet av Asplan Viak

Materialbruk - Stort potensial for utslippskutt!

Materialer står for en stor andel av utslippene fra nye bygg. I et nytt «typisk» TEK17-bygg kan man redusere utslippene fra materialene med ca. 40 prosent ved bruk av lavutslippsmaterialer som tre og lavkarbonbetong. Med ombruk er potensiale enda større. Bæresystemet står som regel for den største utslippsposten, og det er også her at potensiale for reduksjon er størst. En vanlig løsning for store bygg er å benytte fagverk og søyler i stål. Erfaringer fra tidligere prosjekter viser imidlertid at utslipp fra disse konstruksjonene kan reduseres med opptil 90 % ved å erstatte stålet med limtre.

Det er også et stort potensial for utslippskutt i å vurdere alternative løsninger for vegger og tak. Større byggeri utføres ofte med yttervegger av sandwichelementer i stål, og med tak av korrugerte stålplater. Dersom det i større grad benyttes trebaserte løsninger kan utslippene fra disse konstruksjonene reduseres med opptil 60-70%.

For betongkonstruksjoner kan utslippene reduseres betydelig med å benytte lavkarbon i klasse A, Pluss eller Ekstrem. Pris og tilgjengelighet hos lokale leverandører bør undersøkes allerede i tidlig fase slik at det kan stilles et hensiktsmessig materialkrav til betongkonstruksjoner.

diagram: ombruk av materialer, sirkulært prinsipp, Asplan Viak

Rive eller bevare?

For å nå Norges mål for utslippskutt må vi i langt større grad renovere fremfor å rive og bygge nytt. Renovering og oppussing av eksisterende bygg er langt mer klimavennlig enn å rive til fordel for et nybygg. Selv om et nybygg i mange tilfeller kan være mer energieffektivt i drift, veier dette sjeldent opp for de store utslippene materialbruk generer i byggefasen.

Klarer man som et minimum å beholde fundamenter og øvrige deler av bærekonstruksjonen, er potensiale for utslippskutt meget store. Da gjenbrukes konstruksjonene som har de høyeste utslippene. Det er også mulig gjøre en rekke energieffektiviserende tiltak på eksisterende bygg. Det ligger gjerne et stort potensial i å skifte energikilde til varmepumpe, etterisolere og utføre tiltak på tekniske anlegg.

Enova har i dag støttetilbud til både energikartlegging og forbedring av energitilstand i yrkesbygg. En kartlegging av eksisterende bygg vil gi en god oversikt over dagens tilstand, og mulige ENØK-tiltak med tilhørende effekt og kostnad.

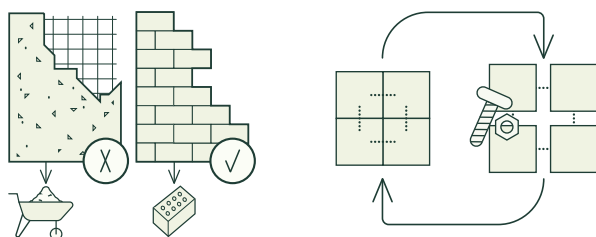

diagram: ombruk av materialer, demonterbarhet, sirkulære prinsipper, Asplan Viak

Fra «Bruk og kast» til sirkulære bygg

Dersom vi velger å bygge nytt må vi sørge for at det som bygges ikke blir fremtidig byggavfall. Ved tilrettelegging for fremtidig demontering kan bygget ved endt levetid tas fra hverandre og ombrukes et annet sted. Byggematerialer har ofte en mye lengre teknisk levetid enn byggene de er en del av. Derfor bør man satse på robuste og homogene materialer uten helse- og miljøskadelige stoffer, og legge opp til reversible forbindelser mellom komponenter. For de som kommer etter oss, bør barnehagen være en gavepakke av ombrukbare bygningselementer.

Aktuelle grep for å tilrettelegge for ombruk kan være:

- Rasjonelt og repetitivt bæresystem med lav kompleksitet bestående av få og enkle standardkomponenter.
- Homogene og bestandige materialer som kan ombrukes i flere generasjoner bygg.
- Ingen knutepunkter er limt, støpt eller sveist - Hele konstruksjonen bør kunne demonteres med drill og skiftenøkkel.
- God fukthåndtering - 76 % av alle prosessforårsakede byggskader skyldes fukt.
- Mulighet for enkel utskifting av komponenter med kortere levetid.
- Digital tvilling med full oversikt over løsninger, materialer og mengder.

Ved eventuell riving må det utføres en ombrukskartlegging av eksisterende bygningsmasse. Materialer og bygningselementer med potensial for gjenbruk bør fortrinnsvis gjenbrukes lokalt, eller gjøres tilgjengelig for andre prosjekter.

Energibruk i drift

For å minimere byggets klimaavtrykk er det viktig å sørge for energieffektiv drift av barnehagen. Både ved nybygg og rehabilitering vil følgende tiltak bidra til å oppnå et lavt energibehov:

- Væske-vann varmepumpe med bergvarme som energikilde: Høy produksjonsvirkningsgrad reduserer behovet for levert energi. Brønner med evig liv. Løsning gir mulighet for «gratis» kjøling om sommeren.
- Energieffektiv belysning: Energieffektive LED-armaturer med behovsstyring (dagslys og tilstedeværelse) reduserer bruken av direkte elektrisitet og flytter oppvarmingen fra belysning til varmepumpen. Bidrar også til å redusere kjølebehovet.
- Energieffektiv ventilasjon: Behovsstyrt ventilasjon med høyeffektiv varmegjenvinner og lavt energibehov til drift av vifter. Reduserte luftmengder og en effektiv gjenvinner reduserer oppvarmingsbehovet. Lav SFP reduserer bruken av elektrisitet.
- Godt isolert klimaskall: Et godt isolert klimaskall med få kuldebroer og minimalt med luftlekkasjer reduserer oppvarmingsbehovet.
- Produksjon av energi: Solceller bør vurderes i alle prosjekter, også på eksisterende bygg. Tak, fasade og sykkelskur eller lignende kan være aktuelle overflater. Det anbefales at en energirådgiver involveres i tidlig fase for å bistå med å optimalisere bygg, isolasjonstykkelser og tekniske installasjoner med tanke på å redusere energibehovet. Konkrete krav til energiytelse bør defineres i løpet av forprosjektet. Forslag til ambisjonsnivå er inkludert i «Mal for miljøoppfølgingsplan».

Transport og mobilitet

I likhet med material- og energibruk, står transport til og fra bygget for en betydelig utslippspost. Det er derfor viktig å tilrettelegge for at flest mulig kan gå, sykle og benytte kollektivtransport for å komme til barnehagen(e). Allerede ved vurdering av egnet tomt bør «grønn mobilitet» være et fokusområde. Barnehagen(e) bør inngå som et ledd i utviklingen av et kortreist lokalsamfunn, som muliggjør de daglige gjøremålene med minst mulig bruk av bil. Tjeneste- og fritidstilbud bør i størst mulig grad samlokaliseres i nærheten av boliger, og være tilknyttet effektive og trygge gang- og sykkelruter. Det må i hvert enkelt prosjekt vurderes tiltak som bidrar til å øke andelen av brukere som benytter sykkel, kollektivtransport eller som går til og fra barnehagen(e). Eksempler på tiltak er som følger:

- Tilgjengelig, attraktiv og trygg sykkelparkering med god kapasitet i umiddelbar nærhet til inngangen.
- Sykkelparkering for en variasjon av sykler (vogn, lastesykkel, longtail, etc).
- Ladepunkter for elsykler.
- Prosjektet bør bidra, i den grad det er mulig, til å skape trygge og sammenhengende gang- og sykkelruter.
- Barnehagen(e) bør lokaliseres i umiddelbar nærhet til kollektivakser.

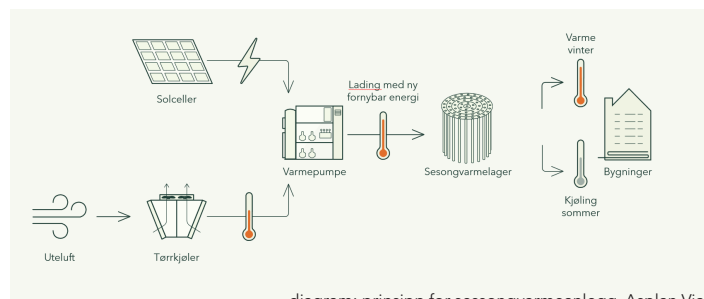

diagram: prinsipp for sæsongvarmeanlegg, Asplan Viak
side 42

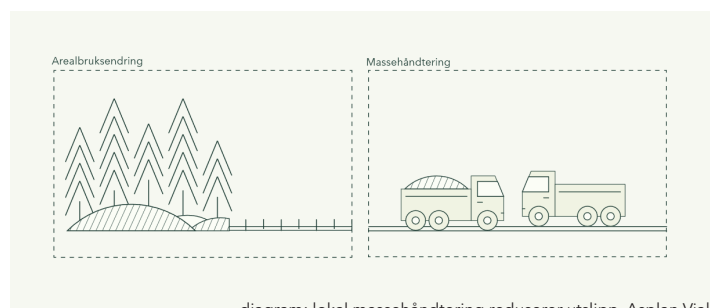
Artsmangfold og nedbygging av natur

Det oppfordres til bruk av tidligere utbygget og/eller forurenset areal, og unngå bruk av arealer som er urørte. Prosjektet bør etterstrebe å ivareta eller øke det biologiske mangfoldet på tomten. Nedbygging av naturen til fordel for «grå» arealer bør unngås. Artsmangfoldet som etableres på tomten må være tilpasset lokale forhold og et fremtidig klima.

Aktive tak

Barnehagen(e) beslaglegger et forholdsvis stort areal, og det er derfor viktig med god utnyttelse av arealer på tak. Det bør utredes hvilke muligheter prosjektet har til å utnytte takflatene på en god måte. Aktuelle bruksområder kan være følgende:

- Bidra til biologisk mangfold
- Overvannshåndtering
- Dyrking
- Energiproduksjon

Asplan Viak AS

side 43

GJERSTAD KOMMUNE

Kommunedirektøren

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 24/780-44
Saksbehandler Espen Flaten Grimsland

Utvalg	Møtedato
Formannskapet	06.05.2025
Kommunestyret	15.05.2025

Utsatt iverksetting redusert MVA-sats vann og avløp

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Regjeringens kunngjøring om utsatt iverksetting av redusert merverdiavgiftssats for vann og avløp tas til orientering.

Vedlegg

Kunngjøring Finansdepartementet 11.04.2025

Bakgrunn (Fakta)

I forbindelse med statsbudsjettet for 2025 ble det vedtatt å redusere merverdiavgiftssatsen for vann og avløp fra 25 % til 15 %, med planlagt innføring fra 01.05.2025. Finansdepartementet har nå imidlertid kunngjort at iverksettingen er utsatt 2 måneder, til 01.07.2025.

Regjeringa.no

Utsett iverksetjing for redusert meirverdiavgiftssats for vatn og avløp til 1. juli

Nyheit | Dato: 11.04.2025 | [Finansdepartementet](http://www.regjeringen.no/no/dep/fin/id216/) (<http://www.regjeringen.no/no/dep/fin/id216/>)

Regjeringa har avgjere å utsetje iverksetjinga av den reduserte meirverdiavgiftssatsen for vatn og avløp til 1. juli 2025.

I statsbudsjettet for 2025 vart det vedteke å redusere meirverdiavgiftssatsen for vatn og avløp til 15 pst., med planlagd ikraftsetjing 1. mai 2025. Innspel frå høyringa tilseier imidlertid at ei slik reduksjon bør utsetjast til 1. juli 2025 for å lette innføringa for kommunane.

Bakgrunnen for framlegget om å redusere meirverdiavgiftssatsen for vatn og avløp var å bidra til å redusere levekostnadene for hushald som har opplevd redusert kjøpekraft på grunn av høg prisvekst og auka renter. Ei vanleg hushaldning ville med framlegget få ei avgiftsletting på mellom 500 og 1 500 kroner.

Då framlegget vart fremja, vart det teke atterhald om at tidspunktet for ikraftsetjing kunne justerast av departementet basert på innspel frå høyringa. I høyringa, som vart avslutta 8. april i år, var eit klart fleirtal av kommunane som gav innspel tydelege på at endringar i meirverdiavgiftssatsen på dette området må leggjast til årsskiftet eller minst til 1. juli 2025, for å unngå unødvendige administrative bærer og kostnader for kommunane. Desse klare tilbakemeldingane, støtta av sentrale interesseorganisasjonar, tilseier at innføringa av redusert sats utsetjast til 1. juli 2025.

Gjerstad kommune

Saksprotokoll

Utsatt iverksetting redusert MVA-sats vann og avløp

Arkivsak-dok.	24/780		
Saksbehandler	Espen Flaten Grimsland		
Behandlet av		Møtedato	Saknr
1 Formannskapet		06.05.2025	25/4
2 Kommunestyret		15.05.2025	25/4

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Regjeringens kunngjøring om utsatt iverksetting av redusert merverdiavgiftssats for vann og avløp tas til orientering.

Formannskapet har behandlet saken i møte 06.05.2025 sak 25/4

Møtebehandling

Votering

Enstemmig vedtatt.

Formannskapet vedtak/innstilling

Regjeringens kunngjøring om utsatt iverksetting av redusert merverdiavgiftssats for vann og avløp tas til orientering.

GJERSTAD KOMMUNE

Stab

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 23/1030-311
Saksbehandler Kai Høgbråt

Utvalg	Møtedato
Kommunestyret	15.05.2025

Godkjenning av protokoll fra møte i kommunestyret 27.3.2025

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Protokollen fra møte i kommunestyret den 27. mars 2025 godkjennes.

Vedlegg

Sammendrag

Protokollen fra møte i kommunestyret den 27.3.2025 kan lastes ned her:

<https://einnsyn.no/api/v2/fil?iri=http://data.einnsyn.no/5f578aba-0c13-493d-8b01-4b0407c2eb96>

GJERSTAD KOMMUNE

Stab

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 24/1272-5
Saksbehandler Kai Høgbråt

Utvalg	Møtedato
Kommunestyret	15.05.2025

Innbyggerspørsmål

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Ingen innstilling.

Vedlegg

Sammendrag

I kommunestyrets reglement i § 26 heter det om «Innbyggerspørsmål»:

«Personer som er bosatt i Gjerstad kommune har anledning til å stille relevante spørsmål i starten av hvert kommunestyremøte. Spørsmålene må sendes skriftlig til ordfører eller kommunedirektør innen fire dager før kommunestyremøtet. Spørsmålsstiller må være tilstede i møtet og bestemmer enten selv å lese opp spørsmålet eller be ordføreren gjøre det. Kommunestyrets medlemmer og møtende varamedlemmer deltar som tilhørere ved innbyggerspørsmål.

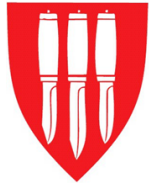
Innbyggerspørsmål må være tilknyttet kommunens virksomhet og myndighetsområder og være av allmenn interesse. Personlige forhold og saker eller opplysninger som er unntatt offentlighet kan ikke være del av et innbyggerspørsmål.

Spørsmålene skal være korte og skal normalt ta inntil tre minutter å stille og inntil fem minutter å besvare. Etter dette har spørsmålsstilleren og svareren anledning til replikk i inntil ett minutt hver. Ordføreren avgjør hvem som skal besvare spørsmålet.

Innbyggerspørsmål skal framgå av møteboken med navn på spørsmålsstiller, spørsmål og svar.»

Innbyggerne blir varslet om muligheten ved kunngjøring på kommunens hjemmeside og på Facebook.

Fristen for å melde inn spørsmål til dette møtet ble satt til mandag 12. mai 2025 kl 09:00.

GJERSTAD KOMMUNE

Kommunedirektøren

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 25/321-1
Saksbehandler Rune Hagestrand

Utvalg	Møtedato
Formannskapet	06.05.2025
Kommunestyret	15.05.2025

Etableringstilskudd Gjerstad Næringsforening

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Gjerstad kommune vedtar å støtte etableringen av Gjerstad Næringsforening med kr 50.000 som et engangstilskudd. Tilskuddet finansieres ved bruk av resterende VÅG-midler.

Vedlegg

20_1413-5 Særutskrift - Søknad om tilskudd til etablering av Gjerstad Næringsforening
228106_1_1

Bakgrunn (Fakta)

Gjerstad Næringsforening ble stiftet høsten 2020. Gjerstad kommunestyre vedtok 26.11.2020 å bevilge kr 50.000 som engangstilskudd til foreningen. Pga. manglende aktivitet ble tilskuddet aldri utbetalt. Gjerstad Næringsforening har i 2025 blitt revitalisert med nytt styre og er i gang med planlegging av aktiviteter for innværende år.

Midlene som ble bevilget i 2020 var hentet fra midlertidig kommunal tilskuddsordning for næringslivet i Gjerstad i forbindelse med koronapandemien. De ubrukte midlene er ikke lenger tilgjengelige, og en eventuell gjenopprettelse av tilskuddet krever ny saksbehandling og ny inndekning. Det nye styret har gått ut fra at de bevilgede midlene har stått urørt på konto, men dette viser seg ikke å være tilfelle.

Tilskuddet som foreslås skal gå til foreningsarbeid, som eksterne foredragsholdere, temamøter og medlemsmøter for å bli kjent med de forskjellige bedriftene som medlemmene representerer. Engangstilskuddet til prosjektoppstart søkes fra allerede bevilgede midler til midlertidig kommunal tilskuddsordning for næringslivet i Gjerstad (VÅG-midlene).

Vurderinger

Næringsutvalget og næringslivet selv har sett behovet for å få etablert en felles næringsforening i Gjerstad. Dette for å bidra til vekst og videreutvikling av eksisterende næringsliv, tilrettelegge for nyinvesteringer og samle næringskompetansen i kommunen for økt samhandling og dermed bedret konkurransekraft og markedsføring av kommunen.

Kommunedirektøren foreslår å dekke inn tilskuddsmidlene fra det som står igjen fra de tidligere VÅG-midlene. Å stimulere til økt aktivitet i det lokale næringslivet er i tråd med retningslinjene for kompensasjonsordningen som Vegårshei, Åmli og Gjerstad kommuner tok del i fra 2009. Bedriftene i de tre kommunene kunne den gang søke tilskudd fra ordningen til kompetanseheving- og profileringstiltak.

Driftsmessige konsekvenser

Støttebeløpet er et engangstilskudd for oppstart av Gjerstad Næringsforening. Kommunen er ikke forpliktet til å yte årlige driftstilskudd til foreningen og saken har derfor ikke driftsmessige konsekvenser.

Konklusjon

Kommunedirektøren mener at sakens karakter er slik at det er naturlig at det bare legges frem ett forslag til vedtak, som anbefales.

Gjerstad kommune

SÆRUTSKRIFT

Arkivsak-dok. 20/1413-2
Saksbehandler Ole Andreas Sandberg

Søknad om tilskudd til etablering av Gjerstad Næringsforening

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Formannskapet	10.11.2020	20/76
2 Kommunestyret	26.11.2020	20/78

Formannskapet har behandlet saken i møte 10.11.2020 sak 20/76

Møtebehandling

Votering

Kommunedirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Formannskapet vedtak/innstilling

Gjerstad kommune vedtar å støtte etableringen av Gjerstad Næringsforening med kr 50 000,- som et engangstilskudd. Finansieres innen allerede bevilgede midler til midlertidig kommunal tilskuddsordning for næringslivet i Gjerstad.

Kommunestyret har behandlet saken i møte 26.11.2020 sak 20/78

Møtebehandling

Votering

Enstemmig vedtatt.

Kommunestyret vedtak/innstilling

Gjerstad kommune vedtar å støtte etableringen av Gjerstad Næringsforening med kr 50 000,- som et engangstilskudd. Finansieres innen allerede bevilgede midler til midlertidig kommunal tilskuddsordning for næringslivet i Gjerstad.

Søknad om tilskudd til etablering av Gjerstad Næringsforening

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Gjerstad kommune vedtar å støtte etableringen av Gjerstad Næringsforening med kr 50 000,- som et engangstilskudd. Finansieres innen allerede bevilgede midler til midlertidig kommunal tilskuddsordning for næringslivet i Gjerstad.

Vedlegg

Vedtekter for Gjerstad Næringsforening

Bakgrunn (Fakta)

Gjerstad Næringsforening er under stiftelse og det er valgt et interimsstyre bestående av:

Siri Bjellerås - Styreleder
Cato Solstad – Styremedlem
Jan Tore Stenersen – Styremedlem

Styresekretær - Ole Andreas Sandberg

Foreningens formål er å fremme alle næringslivsinteresser i Gjerstad kommune og er følgelig åpen for alle som ønsker å delta.

Medlemmer skal betale en fast medlemsavgift pr år. Medlemsavgiften blir å fastsette på stiftelsesmøtet og senere på hvert årsmøte.

Næringsutvalget har i 2020 jobbet for å få til en slik etablering i kommunen og har vurdert støtte til prosjektoppstart til kr 50 000,- for at etableringen skal kunne gjennomføres. Det er ingen lønnsmidler i støttegrunnlaget og tilskuddet skal gå til foreningsarbeid, som eksterne foredragsholdere, temamøter og medlemsmøter for å bli kjent med de forskjellige bedriftene som medlemmene representerer.

Engangstilskuddet til prosjektoppstart søkes fra allerede bevilgede midler til midlertidig kommunal tilskuddsordning for næringslivet i Gjerstad.

Det er identifisert 185 bedrifter som vil være naturlige medlemmer i foreningen.

Vurderinger:

Bakgrunn for saken er at næringsutvalget og næringslivet selv har sett behovet for å få etablert en felles næringsforening i Gjerstad. Dette for å bidra til vekst og videreutvikling av eksisterende næringsliv, tilrettelegge for nyinvesteringer og samle næringskompetansen i kommunen for økt samhandling og dermed bedret konkurransekraft og markedsføring av kommunen.

Etableringene langs nye E-18, både i Bamble og på Grenstøl / A67 i Tvedestrand gir økt konkurranse for Gjerstad og etableringen av Gjerstad Næringsforening er derfor viktig.

I retningslinjene for Midlertidig kommunal tilskuddsordning for næringslivet i Gjerstad fremgår at:

- Tilskuddsmidler skal gå til tiltak som bidrar til å opprettholde og/eller styrke lokal bedrifter på områder som de nasjonale og regionale tiltaks -og kompensasjonspakkene i forbindelse med koronasituasjonen ikke dekker.
- Det kan ikke gis støtte til gjeldssanering, driftstilskudd til bedrifter eller til ordinære kommunale oppgaver. Unntaket gjelder bedrifter med kontorkommune i Gjerstad som er direkte rammet av koronasituasjonen, der de nasjonale kompensasjonspakkene ikke treffer, og der et eventuelt tilskudd ikke har konkurransevidende effekt.
- Både enkeltbedrifter, sammenslutninger av bedrifter, offentlige aktører, ideelle organisasjoner, stiftelser kan søke om midler til næringsfremmende tiltak på områder som dekker intensjonen skissert over. Bedrifter som søker må legge frem skatteattest, ikke eldre enn en -1- måned. Bedrifter som er under konkursbehandling, kan ikke søke midler.
- Maksimalsats for tilskudd til enkeltaktører settes til kr 200 000,-, mens det for sammenslutninger av bedrifter eller tiltak i offentlig regi kan gis tilskudd på opptil kr 400 000,-

Etableringen av Gjerstad Næringsforening er ikke direkte koronarelatert, men er et viktig tiltak for å styrke næringslivet i kommunen for fremtidig økt konkurranse og endringer i kjøpe- og investerings beslutninger, som følge av korona, som kan gi utfordringer vi ikke kjenner i dag. Potensielt medlemsantall er 185 bedrifter med forretningsadresse i Gjerstad.

Kommunedirektøren anbefaler at kommunestyret godkjenner utbetaling av kr 50 000,- som engangstilskudd for å få til etableringen av Gjerstad Næringsforening som er en ønsket felles satsning mellom næringsliv og Gjerstad kommune for å styrke næringslivet i kommunen. Interimsstyret vil få i oppdrag å stifte Gjerstad Næringsforening når engangskontingenten er finansiert.

Driftsmessige konsekvenser

Støttebeløpet er et engangstilskudd for oppstart av Gjerstad Næringsforening. Kommunen er ikke forpliktet til å yte årlige driftstilskudd til foreningen og saken vil ikke ha driftsmessige konsekvenser.

Konklusjon

Kommunedirektøren mener at sakens karakter er slik at det er naturlig at det bare legges frem ett forslag til vedtak, som anbefales.

27.11.2020

Gjerstad kommune

Saksprotokoll

Etableringstilskudd Gjerstad Næringsforening

Arkivsak-dok.	25/321
Saksbehandler	Rune Hagestrand

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Formannskapet	06.05.2025	25/17
2 Kommunestyret	15.05.2025	25/31

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Gjerstad kommune vedtar å støtte etableringen av Gjerstad Næringsforening med kr 50.000 som et engangstilskudd. Tilskuddet finansieres ved bruk av resterende VÅG-midler.

Formannskapet har behandlet saken i møte 06.05.2025 sak 25/17

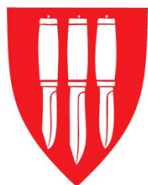
Møtebehandling

Votering

Enstemmig vedtatt.

Formannskapet vedtak/innstilling

Gjerstad kommune vedtar å støtte etableringen av Gjerstad Næringsforening med kr 50.000 som et engangstilskudd. Tilskuddet finansieres ved bruk av resterende VÅG-midler.

GJERSTAD KOMMUNE

Stab

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 25/332-1
Saksbehandler Kai Høgbråt

Utvalg	Møtedato
Kommunestyret	15.05.2025

Flaggreglement for Gjerstad kommune

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Reglement for flagging i Gjerstad kommune vedtas slik det foreligger.

Vedlegg

Regler for flagging i Gjerstad kommune

Sammendrag

Gjerstad kommune har noe foreldede retningslinjer for flagging.

Bakgrunn (Fakta)

Det har blitt bemerket at Gjerstad kommune ikke flagget 1. påskedag i år.

Det har sammenheng med et tidligere administrativt vedtak i 2021 som bestemmer hvilke dager det skal flagges.

Formannskapet fattet i møte den 21.6.1983 slikt vedtak i sak 78/83:

«Formannskapet henstiller til administrasjonen å ta kontakt med vaktmeistrene og tilsynspersonene ved kommunens bygg om dei vil påta seg flaggingen mot avspasering eller godtgjering».

Formannskapet bestemte i møte i mars 1985 at flagging skal skje ved kommunehuset og Gjerstad kirke ved alle off. flaggdager eks. daværende kronprinsfamilies fødselsdager.

Det ble samtidig bestemt at flagging også skulle skje ved Gjerstad og Sunde skoler 1. og 17. mai.

Det legges nå fram et forslag til flaggreglement for Gjerstad kommune for politisk behandling.

Vurderinger:

Lov om flagging på kommunens offentlige bygninger, sier noe om når det kan flagges fra kommunale flaggstenger, men det er ikke noe plikt for kommunen og flagge.

Flaggreglementet omhandler når det skal flagges fra kommunens flaggstenger, hvem som har ansvaret for flagging og hvem som skal behandle eventuelle søknader om flagging utover reglene for flagging i reglementet.

Gjeldende rett.

Forskrift angående bruk av statsflagg og handelsflagg, gir bestemmelser om at det skal flagges fra statlige bygninger på offisielle flaggdager. Forskriften gir også bestemmelser om når flagget skal heises og fires.

Når det gjelder flagging fra kommunale flaggstenger, reguleres dette av lov om flagging på kommunens offentlige bygninger.

Dokumentnr.: 25/332-1

side 1 av 2

«§ 1. På eller fra kommunenes offentlige bygninger, eiendommer og kommunale institusjoner må kun brukes flagg som nevnt i lov 10. desember 1898 nr. 1 om Norges Flag § 1 (uten splitt og tunge), det samiske flagget eller kommune- eller fylkesflagg. Som offentlige bygninger og kommunale institusjoner regnes bygninger med tilhørende grunn som kommunen råder over som eier, leier eller lignende og som hovedsakelig brukes i forbindelse med kommunens offentlige oppgaver eller av kommunale institusjoner. Forbudet i første punktum gjelder ikke når bygninger med tilhørende grunn som nevnt i annet punktum brukes i forbindelse med idretts-, kultur- og lignende arrangement med allmenn interesse. Det samme gjelder frittstående kommunale flaggstenger på torg, bruer, plasser eller lignende som ikke framstår som en integrert del av et kommunalt bygningskompleks eller et bygningskompleks som for den vesentligste del benyttes av kommunale institusjoner.

Dog kan Kongen utferdige bestemmelser om adgang til i særlige tilfelle å benytte et fremmed lands flagg ved siden av det norske.

Overtredelse av denne lov straffes med bøter eller fengsel i inntil 3 måneder.»

Vedlagte forslag innebærer at det ikke skal flagges på følgende dager:

21. januar H.K.H. Prinsesse Ingrid Alexandras fødselsdag

20. juli H.K.H. Kronprins Haakon Magnus' fødselsdag

19. august H.K.H. Kronprinsesse Mette-Marits fødselsdag

Bevegelige helligdager: 1. påskedag og 1. pinsedag.

Saken er sendt Gjerstad sogn for evt. uttale/behandling. Evt. uttale vil bli lagt direkte fram i møtet.

Kommuneplanens føringer

Ikke aktuelt.

Klima- og miljøhensyn

Om reglementet vedtas har det ingen betydning.

Driftsmessige konsekvenser

Ingen endring som følge av reglene. Dersom kommunestyret bestemmer at det også skal flagges på andre dager vil det medføre ekstrakostnader som det må finnes inndekning for.

Dersom kommunestyret for eksempel velger også å flagge 1. påskedag og 1. pinsedag vil dette medføre en utgift på tilsammen noe i underkant av 7.000 kroner for begge dagene.

Det vil medføre 4 timer overtid med 133 % overtidstillegg pr. flaggdag (2 timer til heising og 2 timer til haling).

Alternative løsninger

Ikke ha eget reglement.

Konklusjon

Kommunedirektøren anbefaler at flaggreglement for Gjerstad kommune vedtas.

Flaggreglement for Gjerstad kommune

Innhold

Flaggreglement for Gjerstad kommune	1
Innledning	3
Flaggregler	3
Tidspunkt for heising / firing av flagget	3
Offentlige flaggdager	3
Flagging på halv stang	4
Behandling av flagget	4
Bruk av andre nasjoners flagg	5
Flagg som dekorasjon	5
Ansvar for flagging	5
Søknad om flagging utover offentlige flaggdager	5
Kostnader	5
Flagging ved offisielle besøk	6
Lenker	6

Innledning

Reglementet gjelder for alle flaggstenger tilknyttet kommunale bygg og kommunale flaggstenger i tilknytning til øvrige offentlige bygg.

Reglene har som hovedformål å forenkle, klargjøre og samordne den kommunale flagging i forbindelse med blant annet offentlige flaggdager, ulike arrangement eller andre begivenheter som vil medføre flagging.

I dette reglement er det tatt med oversikt over hvor det skal flagges ved offentlige flaggdager.

Lovens bestemmelse om flagging i kommunen.

Lov om flagging på kommunenes offentlige bygninger

§ 1. På eller fra kommunenes offentlige bygninger, eiendommer og kommunale institusjoner må kun brukes flagg som nevnt i lov 10. desember 1898 nr. 1 om Norges Flag § 1 (uten splitt og tunge), det samiske flagget eller kommune- eller fylkesflagg.

Som offentlige bygninger og kommunale institusjoner regnes bygninger med tilhørende grunn som kommunen råder over som eier, leier eller lignende og som hovedsakelig brukes i forbindelse med kommunens offentlige oppgaver eller av kommunale institusjoner.

Forbudet i første punktum gjelder ikke når bygninger med tilhørende grunn som nevnt i annet punktum brukes i forbindelse med idretts-, kultur- og lignende arrangement med allmenn interesse. Det samme gjelder frittstående kommunale flaggstenger på torg, bruer, plasser eller lignende som ikke framstår som en integrert del av et kommunalt bygningskompleks eller et bygningskompleks som for den vesentligste del benyttes av kommunale institusjoner.

Dog kan Kongen utferdige bestemmelser om adgang til i særlige tilfelle å benytte et fremmed lands flagg ved siden av det norske.

Overtredelse av denne lov straffes med bøter eller fengsel i inntil 3 måneder.

Flaggregler

Tidspunkt for heising / firing av flagget

Flagget heises i månedene mars til og med oktober kl. 08.00, i månedene november til og med februar kl. 09.00. Flagget hales ved solnedgang, dog ikke senere enn kl. 21.00 hvis solen går ned etter denne tid.

Offentlige flaggdager

Det skal flagges ved kommunale virksomheter på de offentlige flaggdager.

Flagging skal skje ved bruk av statsflagget.

De offentlige flaggdager er:

1. januar	1. nyttårsdag
6. februar	Samefolkets dag (kun ved kommunehuset)
21. februar	H.M. Kong Harald Vs fødselsdag
1. mai	Offentlig høytidsdag
8. mai	Frigjøringsdagen 1945 (ved kirka og kommunehuset)

17. mai Grunnlovsdagen
7. juni Unionsoppløsningen 1905 (ved kommunehuset)
4. juli H.M. Dronning Sonjas fødselsdag
24. oktober FN dagen (ved kommunehuset)
25. desember 1. juledag

Bevegelig Valgdag (dagen for Stortings-, kommunestyre- og fylkestingsvalg)

Dessuten kan det også flagges med statsflagg ved andre høytidelige og festlige anledninger innen nasjonen eller kongehuset og ved offisielle besøk av medlemmer av kongehuset og av utenlandske statsoverhoder og fyrstelige personer, samt når det av hensyn til vedkommende statsinstitusjon utøvende virksomhet anses særlig viktig eller ønskelig.

Derimot må statsflagget ikke heises ved høytideligheter av helt privat karakter uten i forbindelse med vedkommende statsinstitusjons utøvende virksomhet.

Flagging på halv stang

Når flagget heises på halv stang, skal flagg først heises til topps og deretter fires til om lag 1/3 av stangen er over øverste del av flagget.

Når flagget fires fra halv stang, skal flagget heises til topps før flagget fires.

Behandling av flagget

Flagget er Norges symbol, og skal behandles med respekt. Et flagg skal ikke berøre bakken, klippes i eller tilsmusses på noen annen måte. Når et flagg byttes ut, eks ved at det er blitt falmet, skal dette makuleres før flagget kasseres som restavfall. Det er ikke tillatt å heise 2 flagg, eller en kombinasjon av flagg og bander/vimpel på samme flaggstang.

Bruk av andre nasjoners flagg

Et fremmed lands flagg kan, i den grad det er praktisk mulig, heises ved siden av det norske, jf. forskrift om adgang til i særlig tilfelle å benytte fremmed lands flagg ved siden av det norske flagg på kommunale offentlige bygninger. Et fremmed lands flagg skal ikke gis en mer fremtredende plass enn Norges flagg.

Flagg som dekorasjon

Skal et flagg/vimpel eller kommuneflagget/vimpel brukes som dekorasjon, eller som en del av en dekorasjon, skal flagget ha en sentral plassering/hedersplass, henge fritt, ikke tildekkes, spikres fast eller plasseres slik at flagget kan berøre bakken.

Ansvar for flagging

Gjerstad kommune har følgende flaggstenger

Hvor	Ansvar	Merknad
Gjerstad kirke	Kommunalteknikk	Kirken har selv ansvar for flagging ved kirkelige handlinger.
Kommunehuset	Kommunalteknikk	
Abel skole	Kommunalteknikk	

Søknad om flagging utover offentlige flaggdager

Skriftlig søknad om flagging ved et arrangement eller lignende skal foreligge hos kommunedirektøren senest 3 uker før arrangementet.

Hvis kommunen ikke er hel- eller medarrangør, bekoster arrangør

flagging. Offentlige flaggstenger tillates ikke brukt til reklameflagg.

Kostnader

Kommunalteknikk er ansvarlig for å dekke utgifter til flagging.

Gjerstad sogn er ansvarlig for å dekke utgifter til flagging ved kirkelige handlinger.

Hvis kommunen ikke er hel- eller medarrangør, bekoster arrangør flagging utover offentlige flaggdager.

Flagging ved offisielle besøk

Det skal flagges ved offisielle besøk fra medlemmer av kongehuset, utenlandske statsoverhoder og fyrstelige ved Gjerstad kirke og kommunehuset.

Fremmed lands flagg ved siden av det norske flagg

Et fremmed lands flagg kan heises ved siden av det norske, jf. forskrift om adgang til i særlig tilfelle å benytte fremmed lands flagg ved siden av det norske flagg på kommunale offentlige bygninger. Et fremmed lands flagg skal ikke gis en mer fremtredende plass enn Norges flagg.

Ved besøk av ledelse/representanter fra internasjonale organisasjoner eller tilslutninger vil flagging være aktuelt, etter nærmere bestemmelser eller bestilling. Klokkeslett for heising og firing av flagg foregår etter regler for den aktuelle årstid.

Lenker:

[Lov om Norges Flag \[flaggloven\]](#)

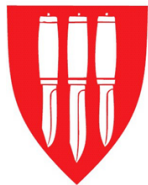
[Forskrift angående bruk av statsflagget og handelsflagget](#)

[Lov om flagging på kommunenes offentlige bygninger](#)

[Forskrift om bruk av det samiske flagget](#)

[Forskrift om adgang til i særlige tilfelle å benytte fremmed lands flagg ved siden av det norske flagg på kommunale offentlige bygninger](#)

Regler/forskrift om bruk av kommunevåpen

GJERSTAD KOMMUNE

Kommunedirektøren

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 25/380-1
Saksbehandler Per Gunnar Johnsen

Utvalg	Møtedato
Formannskapet	06.05.2025
Kommunestyret	15.05.2025

Endring av tilhørighet i virksomheten for Frivilligsentralen

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Frivilligsentralen får organisatorisk tilhørighet i Enhet Plan og Samfunnsutvikling med virkning fra 1. juli 2025.

Kommunestyret ber administrasjonen påse at brukerutvalgets tilrådinger om utvalgets rolle i forhold til Frivilligsentralen blir tilfredsstillende ivarettatt. Dette innebærer også at utvalgets sammensetning utvides fra fire til fem medlemmer. Det siste medlemmet velges av og blant frivillige lag og foreninger, slik at frivilligsektoren har et flertall av medlemmene i brukerutvalget.

Endringen innarbeides i påkommende budsjettregulering ved at lønnsmidler og det som ellers tilhører Frivilligsentralen, overføres fra Enhet Helse og omsorg til Enhet Plan og samfunnsutvikling.

Vedlegg

250401 innspill fra brukerutvalget i frivilligsentralen

Sammendrag

I denne saken foreslås det å endre organisatorisk tilhørighet for Gjerstad Frivilligsentral, fra Enhet Helse og omsorg, og til Enhet Plan og samfunnsutvikling. Bakgrunnen for endringen er at kontaktflaten med lag, foreninger og andre frivillige i stor grad ivaretas av Plan og Samfunnsutvikling slik det er nå, og at det dermed ligger til rette for en mer effektiv koordinering av kommunens kontaktflate mot frivilligheten i kommunen. Tidspunktet nå henger i noen grad sammen med skifte i sentralens ledelse – nåværende leder går av med pensjon i sommer, og det er ønskelig at ny ledelse tilsettes enhetsleder for Plan og samfunnsutvikling.

Endringen medfører endret organisasjonstilhørighet for ett årsverk i kommunen.

Bakgrunn (Fakta)

Gjerstad kommune overtok ansvar for driften av Gjerstad Frivilligsentral etter vedtak i kommunestyret i sak 22/79. Overføringen skjedde i to etapper; virksomhetsoverdragelse for den ansatte i Frivilligsentralen ble gjennomført med virkning fra nyttår 2023, mens Frivilligsentralen som selvstendig forening ble nedlagt og alle forpliktelser overført til kommunen fra sensommeren samme år. Kommunestyret vedtok samtidig å styrke bemanningen i sentralen, dvs. ledelse av virksomhetsområdet, fra 60% stilling til et helt årsverk. Dette ble også gjennomført fra 01.01.2023.

Den organisasjonsmessige tilhørigheten til Frivilligsentralen var ikke avklart, hverken i nevnte vedtak eller i saksutredningen, men det var i saksutredningen pekt på muligheten for samordning av Frisklivsentralen (som da var under etablering) og Frivilligsentralen i Aktivitetshuset. Kommunedirektøren legger til grunn at dette, i tillegg til at Enhet Helse og omsorg allerede hadde

en frivilligkoordinator i delt stilling, var bakgrunn for at Frivilligsentralen fikk organisasjonsmessig plassering i Enhet Helse og omsorg.

Det lå også en tilråding fra et *ad hoc*-utvalg som vurderte Frivilligsentralens framtid høsten 2022, at lederen for Frivilligsentralen blant annet skulle tillegges ansvar for å overse driften av Aktivitetshuset, som på det tidspunktet var under planlegging. Dette er siden gjennomført.

Kommunedirektøren innledet i februar-mars en administrativ prosess for å forberede en overføring av Frivilligsentralen til Enhet Plan og samfunnsutvikling. Dette prosessen har foregått parallelt med et initiativ med å utvikle Tjenesteavdeling Forebygging og utvikling som eget tjenesteområde i Helse og omsorg. En overføring av Frivilligsentralen bidrar dermed også til å redusere ansvarsspennet i Helse og omsorg når og hvis Forebygging og utvikling opphører. D

Vurderinger

Med vel to års erfaring med drift av Gjerstad Frivilligsentral i kommunal regi, mener kommunedirektøren at det nå ligger til rette for å overføre driften til Enhet Plan og samfunnsutvikling for å styrke kommunens kontaktflate mot frivilligheten i kommunen. Det legges til grunn at dette ikke er til hinder for at det gode samarbeidet med frivilligkoordinatoren i Enhet Helse og omsorg videreføres.

Med den pågående utviklingen av Tjenesteavdeling for Forebygging og utvikling i Helse og omsorg, gir også overføringen av Frivilligsentralen et lite bidrag til å redusere kontrollspennet i Helse og omsorg. Dette har ikke vært styrende for initiativet i denne saken, men kommunedirektøren anser det som en hensiktsmessig bi-effekt.

Saken har vært gjennom informasjonsprosess og drøftingsmøte med berørte tillitsvalgte, og resultatet fra det siste drøftingsmøtet 9. april var at de tillitsvalgte sluttet seg til forslaget.

Kommunedirektøren har også mottatt en egen oversendelse fra brukerutvalget for Frivilligsentralen (vedlagt i saken) og konstaterer at utvalget slutter seg til den foreslåtte endringen. Brukerutvalget har samtidig avklart sitt syn på egen rolle overfor driften av Frivilligsentralen. Dette er synspunkt kommunedirektøren slutter seg til, og vil legge som premiss for videreføring av Frivilligsentralen i regi av Enhet Plan og samfunnsutvikling.

Brukerutvalget har også tilrådd at utvalget utvides til fem medlemmer, og at det siste medlemmet velges av og blant frivilligheten. Dette medfører at representanter for frivilligheten har et flertall av medlemmene i brukerutvalget, gitt at to av fem medlemmer oppnevnes av kommunestyret.

Kommuneplanens føringer

Å legge til rette for frivillig innsats og koordinere denne, er en rød tråd i flere målområder i kommuneplanen, og kan bidra på en avgjørende måte i å nå mange av målene.

Klima- og miljøhensyn

Ingen negative effekter som følge av denne saken.

Driftsmessige konsekvenser

Ingen driftsmessige konsekvenser for kommunen i form av økte eller senkede driftsutgifter.

Alternative løsninger

Å videreføre dagens organisering. I så fall gjør kommunedirektøren en vurdering av hvilken tjenesteavdeling i Helse og omsorg sentralen skal sortere under, eventuelt at den ligger i linje under enhetslederen.

Konklusjon

Det tilrås at kommunestyret slutter seg til at Enhet Plan og Samfunnsutvikling får Gjerstad Frivilligsentral i sitt ansvarsområde. Kommunedirektøren vil samtidig anbefale at kommunestyret utvider sentralens brukerutvalg fra fire til fem medlemmer, der det siste medlemmet velges av og blant frivilligheten selv.

Innspill til videre drift av Gjerstad frivilligsentral.

Utformet av sentralens brukerutvalg.

I brukerutvalgets møter 26/03 og 01/04 evaluerte utvalget ulike forhold knyttet til drift av frivilligsentralen og kommer med følgende innspill.

Gjerstad frivilligsentral gjennomgikk en omorganisering for godt 2 år siden og har siden 01.01.23 vært organisert som kommunal frivilligsentral hvorved kommunene påtok seg arbeidsgiveransvar for daglig leder og det ble etablert et rådgivende organ i form av et brukerutvalg.

Norges frivilligsentraler (NFS) er sentralens paraplyorganisasjon og hos de finner man, i tillegg til lovverk og forskrifter også, en del veiledere og tips til drift og utvikling av sentraler landet over. Med bakgrunn i anbefalinger fra NFS og egne erfaringer som rådgivende organ for Gjerstad frivilligsentral kommer brukerutvalget med følgende forbedringspunkter slik rådet ser saken.

Ansettelse av ny daglig leder og omorganisering av sentralen.

Sentralen har frem til nå vært organisert innen Helse og Omsorg under tjenesteavdelingen: Forebygging og utvikling men en større organisasjonsendring innen denne enheten gjør det nødvendig å reorganisere frivilligsentralen.

- Brukerutvalget anbefaler at frivilligsentralen legges til enheten: plan og samfunnsutvikling hvor leder også er kommunens folkehelsekoordinator.

Folkehelseperspektivet er sentralt i frivilligsentralens arbeid og kan med fordel knyttes tett opp til avdelingens fokus på kommuneplanens samfunnsdel og Innsatstrappa.

Daglig leder av Gjerstad frivilligsentral går av med pensjon (01.08.25) og det skal i den forbindelse rekrutteres ny daglig leder til sentralen.

- På bakgrunn av NFS anbefalinger ber brukerutvalget, ved leder, om å bli involvert i både utforming av stillingsannonse og i den etterfølgende ansettelsesprosessen.

NFS lister bla. opp styrets/ det rådgivende organs roller, plikter og ansvar i punktform og oppsummerer listen med følgende presisering:

For kommunale eide frivilligsentraler kan noen av punktene ligge i og under kommunalt ansvar. Styret vil likevel ha en viktig rolle som innstillende myndighet både i budsjettsaker og ansettelse.

Rådgivende organ.

Uansett hvilken form for eierskap frivilligsentraler har så må de ha et rådgivende organ som inkluderer frivillig sektor. I NFS's notat vedr. organisering av frivilligsentraler står det bla. følgende:

Frivilligheten skal utvikles på de frivilliges premisser. Det innebærer at sentralen bør drives av et styre hvor lokale lag og foreninger i tillegg til de frivillige som er tilknyttet sentralen har flertall

Brukerutvalget i Gjerstad består av to personer oppnevnt av kommunestyret og to personer oppnevnt blant frivillige og lag & foreninger. Rådet består i dag av fire personer og frivilligsentralens daglige leder fungerer som sekretær for gruppa, men frivillig sektor oppnår på denne måten ikke det anbefalte flertallet i rådet.

- Brukerutvalget ber derfor om at det oppnevnes enda et medlem fra frivillig sektor til rådet, således man følger NFS sine anbefalinger og dessuten går fra fire til fem medlemmer i gruppa.

Utvalget ser det som naturlig at oppnevning av et ekstra medlem gjøres i forbindelse med kommunestyrets behandling av omorganisering og ny plassering av sentralen i kommuneorganisasjonen. Brukerutvalget har også forslag til aktuelt nytt medlem fra frivillig sektor.

For å kvalifisere til KUD's driftstilskudd må sentralen oppfylle visse krav og et av dem er at alle sentraler må ha et rådgivende organ og uansett eierskapsform anbefaler NFS følgende:

NFS anbefaler at frivilligsentralen definerer sitt rådgivende organ som et styre.

Erfaringer tilsier imidlertid at det kan oppstå rom for misforståelser i kommunale sentraler når arbeidsgiveransvar og økonomiansvar naturlig er plassert i kommuneadministrasjonen og ikke hos styret.

Styrets ansvarsområde blir da hovedsakelig av faglig og driftsmessige karakter og styrets rolle vil være en annen enn hos ikke-kommunale frivilligsentraler.

- Brukerutvalget anbefaler derfor at man fortsatt betegner sentralens rådgivende organ som et brukerutvalg, da utvalgets rolle er ulik rollen til et tradisjonelt styre for ikke-kommunale sentraler.

Det er imidlertid viktig at brukerutvalget fungerer som rådgivende organ og tilser at kommunal samarbeidsavtale, sentralens vedtekter og daglig leders stillingsbeskrivelse utvikles og til enhver tid følges opp.

Gjerstad frivilligsentral.

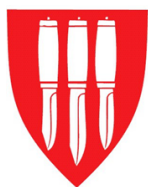
Dato:

14-25

Brukerutvalget v/ leder:

Mona Hoel

Mona Hoel

Gjerstad kommune

Saksprotokoll

Endring av tilhørighet i virksomheten for Frivilligsentralen

Arkivsak-dok.	25/380		
Saksbehandler	Per Gunnar Johnsen		
Behandlet av		Møtedato	Saknr
1 Formannskapet		06.05.2025	25/20
2 Kommunestyret		15.05.2025	25/33

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Frivilligsentralen får organisatorisk tilhørighet i Enhet Plan og Samfunnsutvikling med virkning fra 1. juli 2025.

Kommunestyret ber administrasjonen påse at brukerutvalgets tilrådinger om utvalgets rolle i forhold til Frivilligsentralen blir tilfredsstillende ivaretatt. Dette innebærer også at utvalgets sammensetning utvides fra fire til fem medlemmer. Det siste medlemmet velges av og blant frivillige lag og foreninger, slik at frivilligsektoren har et flertall av medlemmene i brukerutvalget.

Endringen innarbeides i påkommende budsjettregulering ved at lønnsmidler og det som ellers tilhører Frivilligsentralen, overføres fra Enhet Helse og omsorg til Enhet Plan og samfunnsutvikling.

Formannskapet har behandlet saken i møte 06.05.2025 sak 25/20

Møtebehandling

Votering

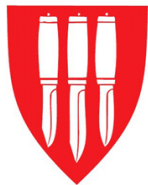
Enstemmig vedtatt.

Formannskapet vedtak/innstilling

Frivilligsentralen får organisatorisk tilhørighet i Enhet Plan og Samfunnsutvikling med virkning fra 1. juli 2025.

Kommunestyret ber administrasjonen påse at brukerutvalgets tilrådinger om utvalgets rolle i forhold til Frivilligsentralen blir tilfredsstillende ivaretatt. Dette innebærer også at utvalgets sammensetning utvides fra fire til fem medlemmer. Det siste medlemmet velges av og blant frivillige lag og foreninger, slik at frivilligsektoren har et flertall av medlemmene i brukerutvalget.

Endringen innarbeides i påkommende budsjettregulering ved at lønnsmidler og det som ellers tilhører Frivilligsentralen, overføres fra Enhet Helse og omsorg til Enhet Plan og samfunnsutvikling.

GJERSTAD KOMMUNE

Stab

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 25/253-1
Saksbehandler Kai Høgbråt

Utvalg	Møtedato
Valgstyret	06.05.2025
Kommunestyret	15.05.2025

Søknad om fritak fra politiske verv på grunn av flytting

Kommunedirektørens forslag til vedtak

1. Kommunestyret fritar Eva Jane Wilhelmsen fra alle politiske verv på grunn av flytting ut av kommunen.
2. 5. varamedlem for FRP, Leif Olsen, rykker opp som 4. og siste varamedlem til kommunestyret.
3. Som ny personlig vararepresentant til råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne velger kommunestyret

Vedlegg

Sammendrag

Eva Jane Wilhelmsen opplyser til saksbehandler at hun har flyttet til Drangedal kommune. Av den grunn kan hun ikke lenger inneha politiske verv i Gjerstad kommune.

Bakgrunn (Fakta)

Det følger av valglovens § 3-2 at valgbar til kommunestyret og pliktig til å ta imot valg er alle som har stemmerett ved valget og som står innført i folkeregisteret som bosatt i kommunen på valgdagen, og som ikke er utelukket eller fritatt.

Videre følger det av kommuneloven § 7-9, 1. avsnitt at den som taper valgbarheten i valgperioden, trer endelig ut av de folkevalgte organ vedkommende er valgt inn i.

Vurderinger:

Eva Jane Wilhelmsen stilte på Fremskrittspartiets liste ved kommunestyrevalget høsten 2023. Hun ble valgt inn som 4. varamedlem.

I tillegg ble hun av kommunestyret i sak 23/85, pkt. 6, valgt inn som personlig varamedlem for Tor Arne Støa til råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Opprykk av vararepresentant til kommunestyret følger av kommunelovas § 7-10, 2. ledd. Når det gjelder vararepresentant til råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne, må kommunelovas § 7-10, 3. ledd følges. Det må velges ny vararepresentant.

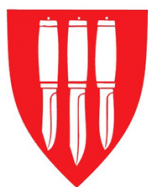
I rådets reglement heter det i pkt. 4, 2. setning: «*Aktuelle organisasjoner blir bedt om å foreslå kandidater.*»

Av den grunn har FFO (Funksjonshemmedes Felles Organisasjon) vært kontaktet med spørsmål om de har merknader/innspill til saka. Det er bedt om tilbakemelding innen 15.4.2025.

Ingen tilbakemelding er mottatt.

Konklusjon

Kommunedirektøren mener søknaden er kurant og innstiller på fritak. Valg av ny personlig vararepresentant er et politisk valg der kommunedirektøren ikke fremmer forslag på kandidat.

Gjerstad kommune

Saksprotokoll

Søknad om fritak fra politiske verv på grunn av flytting

Arkivsak-dok.	25/253
Saksbehandler	Kai Høgbråt

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Valgstyret	06.05.2025	25/9
2 Kommunestyret	15.05.2025	25/34

Kommunedirektørens forslag til vedtak

1. Kommunestyret fritar Eva Jane Wilhelmsen fra alle politiske verv på grunn av flytting ut av kommunen.
2. 5. varamedlem for FRP, Leif Olsen, rykker opp som 4. og siste varamedlem til kommunestyret.
3. Som ny personlig vararepresentant til råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne velger kommunestyret

Valgstyret har behandlet saken i møte 06.05.2025 sak 25/9

Møtebehandling

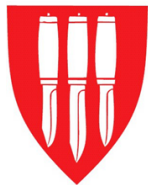
Representanten Steinar Pedersen (H) foreslo Halvard Skaaland (FRP).

Votering

Enstemmig vedtatt.

Valgstyret vedtak/innstilling

1. Kommunestyret fritar Eva Jane Wilhelmsen fra alle politiske verv på grunn av flytting ut av kommunen.
2. 5. varamedlem for FRP, Leif Olsen, rykker opp som 4. og siste varamedlem til kommunestyret.
3. Som ny personlig vararepresentant til råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne velger kommunestyret Halvard Skaaland (FRP).

GJERSTAD KOMMUNE

Stab

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 25/266-1
Saksbehandler Kai Høgbråt

Utvalg	Møtedato
Valgstyret	06.05.2025
Kommunestyret	15.05.2025

Solfrid Wasbråten - søknad om fritak fra politiske verv

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Kommunestyret fritar Solfrid Wasbråten fra vervet som personlig vararepresentant til eldrerådet for resten av perioden.

Som ny personlig vararepresentant for Arnhild Fone velger kommunestyret Wenche Valle.

Vedlegg

Sammendrag

Kommunestyret foretok valg av styrer, råd og utvalg for perioden 2023 -2027 under sitt møte 23. november 2023, herunder eldrerådet.

Bakgrunn (Fakta)

Kommunestyret fattet slikt vedtak i sak 23/85, pkt. 7:

7. Valg av eldreråd

Representant	Personlig vararepresentant
Arnhild Fone	Solfrid Wasbråten
Alf Fjeldstad	Else Uyar Valle
Nils Audun Gryting	Torgeir Sunde
Hans Martin Ulltveit	Egil Nic. Haugland
Kerstin Flaten	Edny Øybekk

Solfrid Wasbråten har henvendt seg til saksbehandler og informert om at hun må søke om fritak fra vervet som vararepresentant til eldrerådet av helsemessige årsaker.

Fritaket gjelder for resten av perioden.

Saksbehandler finner det ikke nødvendig å innhente ytterligere dokumentasjon til søknaden.

Vurderinger:

Søknaden vurderes etter kommunelovas § 7-9, 2. avsnitt:

«Hvis en folkevalgt ikke kan ivareta vervet sitt uten at det fører til vesentlig ulempe for han eller henne, kan kommunestyret eller fylkestinget etter søknad frita den folkevalgte for vervet midlertidig eller for resten av valgperioden. Når søknaden vurderes, skal det legges vekt på om grunnlaget for søknaden var kjent på det tidspunktet da den folkevalgte samtykket i å bli valgt.. - - - «.

Situasjonen har oppstått etter at kommunestyret fattet sitt vedtak i møte november 2023.

I eldrerådets vedtekter heter det i pkt 3 om sammensetning:

«Eldrerådet skal ha 5 medlemmer og 5 personlige varamedlemmer:

- *2 representanter valgt av kommunestyret.*
- *3 etter forslag fra pensjonistforeningen (medlemmer av Norges Pensjonistforbund) og andre lag/foreninger som driver aktiviteter for pensjonister.*

Begge kjønn skal være representert og det bør være god geografisk spredning. Flertallet av medlemmene skal være fylt 60 år.»

Solfrid Wasbråten ble foreslått som personlig vararepresentant for Arnhild Fone av pensjonistforeningen.

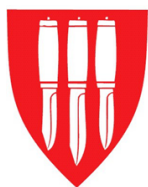
Av den grunn har pensjonistforeningen vært kontaktet, og de foreslår Wenche Valle som ny personlig vararepresentant for Arnhild Fone.

Alternative løsninger

Ingen.

Konklusjon

Søknaden vurderes som kurant, og det innstilles på fritak. Normalt innstilles det ikke på personer til valg av styrer, råd og utvalg. I dette tilfellet er det naturlig å imøtekomme pensjonistforeningens forslag, jfr. eldrerådets vedtekter pkt. 3, kulepunkt 2, og Wenche Valle foreslås som personlig vararepresentant for Arnhild Fone.

Gjerstad kommune

Saksprotokoll

Solfrid Wasbråten - søknad om fritak fra politiske verv

Arkivsak-dok.	25/266		
Saksbehandler	Kai Høgbråt		
Behandlet av		Møtedato	Saknr
1 Valgstyret		06.05.2025	25/10
2 Kommunestyret		15.05.2025	25/35

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Kommunestyret fritar Solfrid Wasbråten fra vervet som personlig vararepresentant til eldrerådet for resten av perioden.

Som ny personlig vararepresentant for Arnhild Fone velger kommunestyret Wenche Valle.

Valgstyret har behandlet saken i møte 06.05.2025 sak 25/10

Møtebehandling

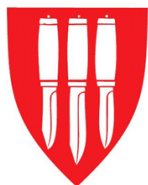
Votering

Enstemmig vedtatt.

Valgstyret vedtak/innstilling

Kommunestyret fritar Solfrid Wasbråten fra vervet som personlig vararepresentant til eldrerådet for resten av perioden.

Som ny personlig vararepresentant for Arnhild Fone velger kommunestyret Wenche Valle.

GJERSTAD KOMMUNE

Kommunedirektøren

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 25/407-1
Saksbehandler Per Gunnar Johnsen

Utvalg	Møtedato
Kommunestyret	15.05.2025

Årshjul i økonomiplanleggingen fra 2027

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Kommunestyret vedtar å ta i bruk et nytt årshjul i økonomiplanleggingen fram mot vedtak av årsplan for påkommende år og handlingsprogram for kommende fireårsperiode. Formålet er å avklare handlingsrom ut fra foreliggende betingelser på et tidlig tidspunkt og sikre en hensiktsmessig involvering av de folkevalgte i samspill med virksomheten.

Kommunestyret ber administrasjonen komme tilbake med et konkret årshjul for Gjerstad kommune og en tidsbestemt plan som gjelder fra 2027, i forbindelse med vedtak av møteplan for 2027.

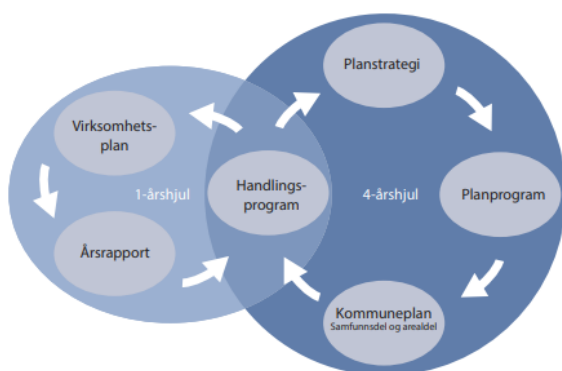
Vedlegg

Sammendrag

I denne saken løftes behovet for en mer strukturert tilnærming til økonomiplanleggingen i kommunen. Stikkord er tidlig involvering av folkevalgte, samspill mellom administrasjonen og folkevalgte, god oversikt over rammebetingelser og kobling mellom kommuneplanen og økonomiplanleggingen.

Bakgrunn (Fakta)

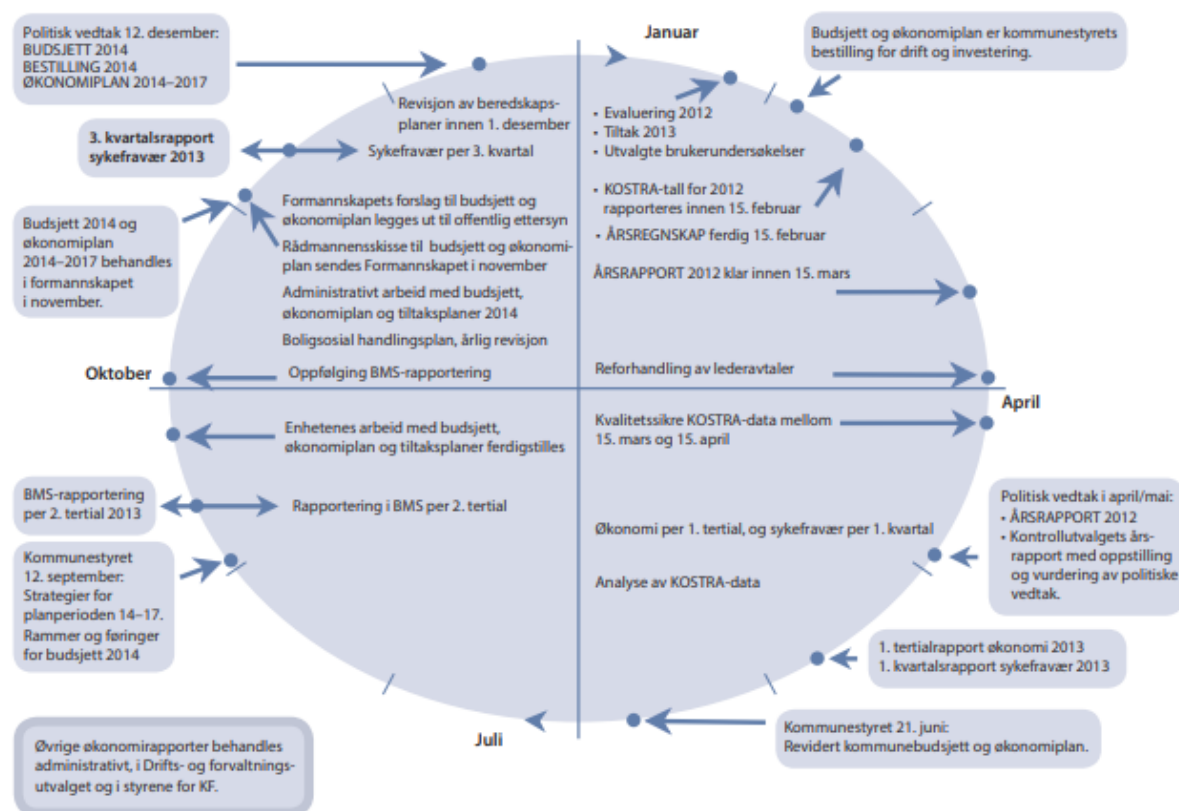
Et nytt årshjul, slik det tas til orde for i denne saken, inneholder mange av de samme elementene som er kjent fra økonomiforvaltningen nå: Avlegging av regnskap, utarbeiding av årsmelding, tertialmeldinger og sluttproduktet i form av kommunestyrets vedtak av årsplan og handlingsprogram. Det nye som bringes inn i denne saken, handler først og fremst om tre forhold som skal medvirke til styring og kontroll fra de folkevalgtes side; (1) generelt tidligere involvering i prosessen, (2) god oversikt over rammebetingelsene kommunen har og forventes å stå ovenfor, og (3) god sammenheng mellom kommuneplanen og økonomiplanleggingen.

Med en nylig vedtatt kommuneplan, er det «tida og veien» for å få satt i gang endringene som må til for å nå målsettingene i planperioden.

Sammenhengen mellom de sentrale styringsdokumentene i form av planstrategien, planprogrammet og kommuneplanen på den ene siden, og handlingsprogram i form av årsplan (budsjett for kommende år) kan synliggjøres slik figuren til venstre viser.

Flere kommuner har satt i verk strukturerte prosesser som ivaretar dette. Her er et eksempel fra Molde kommune, gjengitt i veileder fra departementet:

Selv om figuren over er mer enn ti år gammel, er den i overensstemmelse med det som anbefales, for eksempel fra Statsforvalteren.

Vurderinger

Kommunedirektøren ser det som ønskelig og hensiktsmessig, ikke minst sett på bakgrunn av den rådende økonomiske situasjonen i kommune-Norge, at økonomiplanleggingen får en bedre struktur som er med på å sikre forutsigbarhet og langsiktig og tilfredsstillende balanse i

Det er innlysende at et nytt årshjul må innføres fra starten av året, og det må legges opp til en prosess som er kjent for kommunestyret og virksomheten, spesielt ledernivået og tillitsvalgte.

Kommunedirektøren legger opp til at et detaljert årshjul for Gjerstad kommune lanseres og vedtas i forbindelse med vedtak av møteplan for 2027.

Kommuneplanens føringer

Langsiktig planlegging er kjernen i kommuneplanen.

Klima- og miljøhensyn

Ingen særskilte som følge av denne saken.

Driftsmessige konsekvenser

Positiv effekt i form av gode beslutningsunderlag og forutsigbarhet i politiske prosesser.

Alternative løsninger

Å fortsette som nå.

Konklusjon

Det tilrås at kommunestyret gjør et prinsippvedtak nå om å iverksette et nytt årshjul i økonomiplanleggingen som (1) sikrer god sammenheng mellom kommuneplanen og økonomiplanleggingen, (2) sikrer tidlig involvering av kommunestyret og (3) gir aktørene tilstrekkelig innsikt i rammebetingelsene som kommunen står overfor.

Årshjulet bør fases inn fra og med 2027.